

ORIGINALAS

PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO ATASKAITOS PAVADINIMAS

Įmonės UAB „Autmeta“ eksploatuoti netinkamų transporto priemonių demontavimo ir atliekų tvarkymo aikštelės ūkinės veiklos sanitarinės apsaugos zonos koregavimas.

PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETA

Žemaičių g. 48, Gėluvos k., Ariogalos sen., Raseinių r. sav.
Sklypo unikalus Nr. 4400-1849-1393
Sklypo kadastrinis Nr. 7218/0001:535 Gėluvos k. v.

PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ORGANIZATORIUS

UAB „Autmeta“ vadovas Aurimas Gelžinis
Tel. +370 640 56777
el. paštas: autmeta@gmail.com

POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO ATASKAITOS DOKUMENTŲ RENGĖJAS

MB „Aplinkosaugos specialistai“
Juridinio asmens kodas 304742906,
Skersinės Sodų 5-oji g. 29, LT-08449 Vilnius
Visuomenės sveikatos priežiūros veiklos
licencija, verstis poveikio visuomenės
sveikatai vertinimu Nr. VSL-944
Tel. +370 672 40 032
El. p.: tomas@aplinkosaugosspecialistai.lt
www.aplinkosaugosspecialistai.lt

ATASKAITOS VERSIJA |

RENGIMO METAI 2025

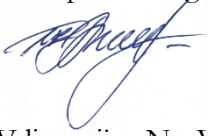
Pareigos	Vardas, pavardė	Parašas
Direktorius	Tomas Semėnas	
Aplinkosaugos PV	Indrė Jankauskienė Fizinio asmens PVSV licencijos Nr. VVL-0617	

I. BENDRIEJI DUOMENYS

1. Informacija apie planuojamos ūkinės veiklos organizatorių (užsakovą)

Ūkinės veiklos organizatorius	UAB „Autmeta“
Įmonės kodas	303198113
Atsakingas asmuo, Adresas, tel., faksas, el. paštas	Įmonės vadovas Aurimas Gelžinis Žemaičių g. 48, Gėluvos k., Ariogalos sen., Raseinių r. sav. tel.: +370 640 56777 el. paštas: atmeta@gmail.com

2. Informacija apie planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitos rengėją

Dokumentų rengėjas	MB „Aplinkosaugos specialistai“
Pareigos	MB „Aplinkosaugos specialistai“ direktorius Tomas Semėnas Juridinio asmens visuomenės sveikatos priežiūros veiklos licencija, verstis poveikio visuomenės sveikatai vertinimu Nr. VSL-944 Visuomenės sveikatos ir aplinkosaugos PV Indrė Jankauskienė Fizinio asmens PVSV licencijos Nr. VVL-0617
Buveinės adresas, tel., kontaktinis mob.	Skersinės Sodų 5-oji g. 29, LT-08449 Vilnius Mob.: +370 672 40 032
Korespondencijos siuntimo adresas	Skersinės Sodų 5-oji g. 29, LT-08449 Vilnius
El. paštas	tomas@aplinkosaugospecialistai.lt

Turinys

3.	PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS APRAŠYMAS	6
3.1.	Ūkinės veiklos ekonominės veiklos rūšies kodas pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2 red.)	6
3.2.	Ūkinės veiklos pajėgumas, gaminama produkcija (teikiamos paslaugos), naudojamos medžiagos, žaliavos, gamtiniai, energiniai ištekliai	7
3.3.	Ūkinėje veikloje naudojamų technologijų aprašymas, esamų ir planuojamų statinių ir įrenginių išdėstymo planas	15
4.	PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETOS ANALIZĖ.....	32
4.1.	planuojamos ūkinės veiklos vieta (adresas) pagal administracinius teritorinius vienetų, jų dalis ir gyvenamąsias vietas (apskritis, savivaldybė, seniūnija, miestas, miestelis, kaimas, viensėdis, gatvė); teritorijos, kurioje planuojama ūkinė veikla, ne senesnis kaip 3 metų žemėlapis su gretimybėmis (ortofoto ar kitokiame žemėlapyje, kitose grafinės informacijos pateikimo priemonėse apibrėžta planuojama teritorija; planų mastelis pasirenkamas atsižvelgiant į planuojamos teritorijos ir teritorijos, kurią planuojama ūkinė veikla gali paveikti, dydžius), esamos ir suplanuotos gretimybės (žemės sklypai ir pastatai, su kuriais ribojasi teritorija), teritorijos, kurioje planuojama ūkinė veikla, svarba aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos saugos, ekonominiu, visuomeniniu ar kt. požiūriais, objektai, kuriems nustatytos sanitarinės apsaugos zonos, informacija apie sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymą ir įregistravimą, kita svarbi informacija;	32
5.	ŪKINĖS VEIKLOS VEIKSNIŲ, DARANČIŲ ĮTAKĄ VISUOMENĖS SVEIKATAI APIBŪDINIMAS IR ĮVERTINIMAS.....	37
7.	ESAMOS VISUOMENĖS SVEIKATOS BŪKLĖS ANALIZĖ	64
8.	SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBŲ NUSTATYMO ARBA TIKSLINIMO PAGRINDAS	76
9.	POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO METODŲ APRAŠYMAS	80
10.	POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO IŠVADOS	81
11.	REKOMENDACIJOS DĖL POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO STEBĖSENOS	81
6.	LITERATŪROS SĄRAŠAS.....	82
	PRIEDŲ SĄRAŠAS	84

SANTRUMPOS IR PAAIŠKINIMAI

PVSV Poveikio visuomenės sveikatai vertinimas

PAV Poveikio aplinkai vertinimas

SAZ Sanitarinė apsaugos zona

ŪV Ūkinė veikla

TP Transporto priemonė

Įvadas

Įmonės UAB „Autmeta“ pagrindinė veikla yra eksploatuoti netinkamų transporto priemonių (toliau - ENTP) surinkimo ir tvarkymo, juodojo ir spalvotojo metalo atliekų, akumuliatorių, elektros ir elektroninės įrangos supirkimo/surinkimo, rūšiavimo ir laikymo aikštelė. ENTP atliekų tvarkymo aikštelė veiklą vykdo adresu Žemaičių g. 48, Gėluvos k., Ariogalos sen., Raseinių r. sav. ENTP įrenginio projektinis pajėgumas - 1800 t/metus (900 vnt.). Vienu metu įrenginyje daugiausia laikoma iki 30 t arba 20 vnt. ENTP. Didžiausias vienu metu ENTP atliekų tvarkymo įrenginyje laikomas nepavojingų atliekų kiekis – 252,65 t, o pavojingų atliekų – 38,20 t.

Eksploatuoti netinkamos transporto priemonės demontuojamos ir automobilių atliekos tvarkomos sklype esančių pastatų patalpų viduje, taip pat lauko zonose ant kietos, skysčiams nelaidžios betono dangos. Visos demontuotų ENTP atliekų sandėliavimo vietos yra suskirstytos zonomis pagal atliekų grupes, kurios išskirtos pagal fizikines ir chemines savybes. Atskirai laikomos pavojingos ir nepavojingos atliekos.

Aikštelės darbo laikas - 5 darbo dienos (I-V) per savaitę nuo 8.00 iki 17.00 val. (252 d. d. per metus). Savaitgaliais ir šventinėmis dienomis nedirbama. Įmonėje nuolat dirba 14 asmenų. ENTP ardo 4 darbuotojai. Per darbo dieną yra apdorojama po 1,785725 t ENTP (16 01 04*). Aikštelės darbo laikas - 21 d.d./per mėn., 252 d.d./per metus (5 darbo dienų savaitė).

UAB „Autmeta“ ūkinę veiklą vykdo 0,4075 ha ploto sklype, veiklos vykdymui naudojami teritorijoje esantys ūkio paskirties statiniai. Į UAB „Autmeta“ teritoriją įvažiuojama iš sklypo vakarinėje dalyje esančios privažiavimo gatvės. Į ūkinės veiklos sklypą gali būti patenkama 2 įvažiavimais, tačiau pagrindinis įvažiavimas yra šiaurės vakarinėje sklypo dalyje.

UAB „Autmeta“ ENTP tvarkymo aikštelės sklypas nesiriboja su gyvenamosios ar visuomeninės paskirties teritorijos žemės sklypais. Veiklos sklypas yra pramoninėje teritorijoje, o jo gretimybėse, kiek nutolusi įvairiomis kryptimis yra gyvenamoji aplinka: šiaurės kryptimi kitapus Žemaičių gatvės už ~135 m yra pavienė sodyba adresu Raseinių r. sav., Ariogala, Žemaičių g. 55, o už ~115 m – gyvenamoji aplinka adresu Raseinių r. sav., Ariogalos sen., Algimantų k. 12; pietryčių kryptimi už ~290 m yra artimiausi Gėluvos k. Vingio gatvės gyvenamieji namai, kurių artimiausias yra adresu Raseinių r. sav., Ariogalos sen., Gėluvos k., Vingio g. 19; pietinėje teritorijos dalyje už ~112 m atstumu yra gyvenamoji aplinka adresu Raseinių r. sav., Ariogalos sen., Gėluvos k., Žemaičių g. 44, o už ~120 m gyvenamoji aplinka adresu Raseinių r. sav., Ariogalos sen., Gėluvos k., Dubysos g. 1A. Visuomeninių, medicinos ir vaikų įstaigų arti ūkinės veiklos nėra, artimiausia gydymo įstaiga – Ariogalos PSPC, adresu Vytauto g. 96, Ariogala, nuo ūkinės veiklos sklypo šiaurės vakarų kryptimi nutolęs už ~1,9 km.

UAB „Autmeta“ ŪV vykdymo metu cheminė oro tarša galima iš stacionarių ir mobilių oro taršos šaltinių. Įmonėje veikia vienas neorganizuotas stacionarus oro taršos šaltinis (toliau - o.t.š.) – metalo pjaustymo dujomis įrenginys (o.t.š. Nr. 601). Kitų stacionarių oro taršos šaltinių nėra.

Triukšmo sklaidos modeliavimas atliktas naudojantis naudojamų įrenginių gamintojų teikiamais duomenimis arba analogiškų įrenginių triukšmo lygiais, taip pat užsakovo pateikta informacija apie įrangos veikimo trukmes. Pastate triukšmo lygis susidaro ten naudojant įvairius rankinius įrankius, judant transporto priemonėms, personalo patalpose veikia kondicionavimo sistema. Priimama, jog darbuotoją veikiančio triukšmo ekspozicija 8 val. pamainos laikotarpiu neviršija apatinės vertės veiksams pradėti, t. y. 80 dBA. Skaičiavimuose priimamas blogiausias scenarijus, jog triukšmo lygis 8 valandas yra 80 dBA, o į aplinką per atviras lauko duris (3x4m) sklinda 2 valandas per darbo dieną. Įmonė veiklą vykdo viena pamaina dienos metu, todėl pagrindinis atvykstančių TP srautas vyksta tik dienos metu. Per dieną į įmonę atvyksta iki 12 sunkiasvorių transporto priemonių. Skaičiavimuose priimta, kad dienos metu į įmonės teritoriją atvyksta 10 lengvųjų TP. Sklypo ribose yra 10 vietų lengvųjų TP parkavimo aikštelė. Teritorijoje važinėja vienas dyzelinis autokrautuvai su manipulatoriumi (judrusis kranas).

UAB „Autmeta“ ūkinė veikla nesusijusi su taršos kvapais susidarymu. Įmonės veikloje nesusidarys jokių biologiškai skaidžių atliekų, kurios galėtų sukelti nepageidaujamą kvapą. Surinkti tepalai, stabdžių skysčiai, alyvos ir kt. laikomi sandariose tam skirtose talpose, jokie teršalai ar kvapai į aplinkos orą neišsiskiria.

Atliktais teršalų bei triukšmo sklaidos modeliavimo duomenimis prognozuojama, kad už įmonės sklypo ribos, taip pat ir artimiausioje gyvenamojoje bei visuomeninės paskirties aplinkoje, viršnorminės fizikinės, cheminės taršos ir taršos kvapais ūkinė veikla negeneruos.

Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo¹ 3 priedo, 2 lentelės 7. punktu, atliekų laikymo, perkrovimo ir rūšiavimo įmonės įrenginiams (statiniams) reglamentuojama 100 m SAZ.

Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo dokumentai rengiami norint koreguoti įmonei Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu¹ nustatytą SAZ. PVSV Ataskaitoje įvertinamas ūkinės veiklos paskleidžiamų aplinkos oro teršalų, kvapų, triukšmo ir kitų fizikinių veiksnių sukeltas poveikis žmogaus sveikatai.

Vadovaujantis LR planuojamos ūkinės veiklos PAV įstatymo² 7 straipsnio 6 dalimi, 2016-04-25 ūkinei veiklai priimta atrankos išvada Nr. (28.2)-A4-4277, kad PAV neprivalomas.

Įmonė turi 2017-03-22 Aplinkos apsaugos agentūros išduotą Taršos leidimą Nr. TL-K.7-19/2017. Taršos leidimas atnaujintas 2023-10-19 Aplinkos apsaugos agentūros raštu Nr. (30-4)-A4E-10697.

PVSV ataskaita parengta vadovaujantis Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodiniais nurodymais, patvirtintais LR sveikatos apsaugos ministro 2004 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. V-491 „Dėl Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodinių nurodymų patvirtinimo“ (toliau – PVSV nurodymai).

¹ Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas Nr. XIII-2166, patvirtintas 2019 m. birželio 6 d. (galiojanti suvestinė redakcija 2025-06-01-2025-06-30)

² LR planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 pakeitimo įstatymas 2017-06-27 Nr. XIII-529 (galiojanti suvestinė redakcija 2023-06-23)

3. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS APRAŠYMAS

3.1. Ūkinės veiklos ekonominės veiklos rūšies kodas pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2 red.)

Vadovaujantis Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“ (Žin., 2007-11-20, Nr. 119-4877), pareiškiama ūkinė veikla priskiriama:

E sekcija – VANDENS TIEKIMAS NUOTEKŲ VALYMAS, ATLIEKŲ TVARKYMAS IR REGENERAVIMAS

38 – Atliekų surinkimas, tvarkymas ir šalinimas; medžiagų atgavimas

- 38.31 – Mašinų duženų išmontavimas
- 38.11 - Nepavojingų atliekų surinkimas
- 38.12 - Pavojingų atliekų surinkimas

38.31

Mašinų duženų išmontavimas

Į šią klasę įeina bet kokių duženų (automobilių, laivų, kompiuterių, televizorių ir kitos įrangos) išmontavimas medžiagų atgavimo tikslais.

Į šią klasę neįeina:

- naudotų daiktų, tokių kaip šaldytuvai, šalinimas, siekiant sunaikinti kenksmingąsias atliekas, žr. 38.22
- automobilių, laivų, kompiuterių, televizorių ir kitos įrangos išmontavimas, siekiant gauti perparduoti tinkamas dalis, žr. G sekciją.

38.11

Nepavojingų atliekų surinkimas

Į šią klasę įeina:

- nepavojingų kietųjų atliekų (t. y. šiukšlių) surinkimas tam tikroje vietoje, toks kaip namų ūkių ir įmonių atliekų surinkimas, naudojant šiukšliadėžes, ratines šiukšliadėžes, kontenerius ir kt.; gali apimti mišriąsias atgavimui tinkamas medžiagas
- grąžintinam perdirbimui tinkamų medžiagų surinkimas
- atliekų surinkimas į šiukšliadėžes viešose vietose

Į šią klasę taip pat įeina:

- statybinių ir nugriovimo atliekų surinkimas
- nuolaužų, tokių kaip išvartų ir sugriautų pastatų plytų nuolaužų surinkimas ir šalinimas
- tekstilės fabrikų atliekų surinkimas
- nepavojingų atliekų šalinimo įrenginių eksploatavimas

Į šią klasę neįeina:

- pavojingų atliekų surinkimas, žr. 38.12
- sąvartynų nepavojingoms atliekoms šalinti eksploatavimas, žr. 38.21
- įrenginių, kuriuose įvairių atgavimui tinkamų medžiagų, tokių kaip popierius, plastikai ir kt., mišinys yra rūšiuojamas į tam tikras kategorijas, eksploatavimas, žr. 38.32

38.12

Pavojingų atliekų surinkimas

Į šią klasę įeina kietųjų ir neketųjų pavojingų atliekų, t. y. sprogiųjų, oksiduojančiųjų, degiųjų, toksiškųjų, dirginančiųjų, kancerogeninių, korozinių, užkrečiamųjų arba kitokių medžiagų ir preparatų, kurie yra žalingi žmogaus sveikatai ir aplinkai, surinkimas. Be to, transportavimo tikslais gali būti atliekami atliekų identifikavimas, apdorojimas, pakavimas ir ženklinimas.

Į šią klasę įeina:

- pavojingų atliekų, tokių kaip:
 - vartotų tepalų iš laivų arba garažų
 - biologiškai pavojingų atliekų
 - branduolinių atliekų
 - panaudotų baterijų ir kt., surinkimas
- pavojingų atliekų perkrovimo stočių eksploatavimas

Į šią klasę neįeina:

- užterštų pastatų, kasybos vietų, dirvožemio, gruntinio vandens regeneravimas ir valymas, pvz., asbesto pašalinimas, žr. 39.00

3.2. Ūkinės veiklos pajėgumas, gaminama produkcija (teikiamos paslaugos), naudojamos medžiagos, žaliavos, gamtiniai, energiniai ištekliai

Ūkinės veiklos pobūdis ir pajėgumas

Įmonės UAB „Autmeta“ pagrindinė veikla yra eksploatuoti netinkamų transporto priemonių (toliau - ENTP) surinkimo ir tvarkymo, juodojo ir spalvotojo metalo atliekų, akumuliatorių, elektros ir elektroninės įrangos supirkimas/surinkimas, rūšiavimo ir laikymas. ENTP įrenginio projektinis pajėgumas - 1800 t/metus (900 vnt.). Vienu metu įrenginyje daugiausia laikoma iki 30 t arba 20 vnt. ENTP. Didžiausias vienu metu ENTP atliekų tvarkymo įrenginyje laikomas nepavojingų atliekų kiekis – 252,65 t, pavojingų atliekų – 38,20 t. Ūkinė veikla vykdoma 0,4075 ha ploto sklype.

Į ūkinės veiklos objektą priimamos ENTP atliekos – 16 01 04* (eksploatuoti netinkamos transporto priemonės); akumulatoriai ir baterijos (16 06 01*; 16 06 02*; 20 01 33*); elektros ir elektroninės įrangos atliekos (16 02 14; 16 02 16; 20 01 36); ozono sluoksnį ardančios medžiagos ir elektrotechnikos ir elektronikos pavojingos atliekos (20 01 23*, 16 02 11*, 16 02 13*, 16 02 15*, 20 01 35*) superkamos/surenkamos ir atvežamos iš kitų įmonių ar fizinių asmenų; spalvotieji bei juodieji metalai ir jų laužo atliekos (12 01 10; 12 01 01; 16 01 17; 17 04 05; 19 12 02; 20 01 40; 15 01 04; 12 01 03; 16 01 18; 17 04 01; 17 04 02; 17 04 03; 17 04 04; 17 04 06; 17 04 07; 19 12 03; 17 04 11; 16 08 01).

Projektinis įrenginio pajėgumas:

Projektinis įrenginio pajėgumas nurodytas pagal 2017-03-22 įmonei išduotą Taršos leidimą Nr. TL K.7-19/2017:

Įmonėje yra 14 darbuotojų dirbančių pagal darbo sutartis. Jie dirba 5 darbo dienas per savaitę, darbas organizuojamas vienos pamainos principu. Kiekvienas darbuotojas dirba 8 valandas per dieną.

- ✓ Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių (16 01 04*). Įrenginio projektinis pajėgumas - 1800 t per metus (900 vnt per metus) (atliekos kodas – 16 01 04*); vidutiniškai 7,1429 t per dieną arba 0,8929 t/val. ($1800 \text{ t} / 252 \text{ d.d.} = 7.1429 \text{ t/ d}$; $1800 \text{ t} / 2016 \text{ val.} = 0.8929 \text{ t/val.}$). Su ENTP (16 01 04*) dirba 4 kvalifikuoti įmonės darbuotojai. Kiekvienas iš jų per 8 darbo valandas geba apdoroti po 1,785725 tonos ENTP (16 01 04*). Projektinis pajėgumas: 4 darbuotojai * 1,785725t/dieną * 252 d.d = 1800 t/metus.
- ✓ Eksploatuoti netinkamų transporto priemonės, kuriose nebėra nei skysčių, nei kitų pavojingų sudedamųjų dalių (16 01 06). Įrenginio projektinis pajėgumas - 500 t per metus (250 vnt per metus) (atliekos kodas – 16 01 06); vidutiniškai 1,984 t per dieną arba 0,248 t/val. ($500 \text{ t} / 252 \text{ d.d.} = 1.984 \text{ t/ d}$; $500 \text{ t} / 2016 \text{ val.} = 0.248 \text{ t/val.}$). Su ENTP (16 01 06) ardymu dirba 2 kvalifikuoti įmonės darbuotojai. Kiekvienas iš jų per 8 darbo valandas geba apdoroti po 1,785725 tonos ENTP (16 01 04*). Projektinis pajėgumas: 2 darbuotojai * 0,992t/dieną * 252 d.d = 500 t/metus.
- ✓ Juodieji ir spalvotieji metalai ir jų laužas (02 01 10; 12 01 01; 16 01 17; 17 04 05; 19 12 02; 20 01 40; 15 01 04; 12 01 03; 16 01 18; 17 04 01; 17 04 02; 17 04 03; 17 04 04; 17 04 06; 17 04 07; 19 12 03; 17 04 11). Įrenginio projektinis pajėgumas - 1530 t per metus (atliekų kodai – 02 01 10; 12 01 01; 16 01 17; 17 04 05; 19 12 02; 20 01 40; 15 01 04; 12 01 03; 16 01 18; 17 04 01; 17 04 02; 17 04 03; 17 04 04; 17 04 06; 17 04 07; 19 12 03; 17 04 11); vidutiniškai 6,071 t per dieną arba 0,7589 t/val. ($1530 \text{ t} / 252 \text{ d.d.} = 6.071 \text{ t/ d}$; $1530 \text{ t} / 2016 \text{ val.} = 0.7589 \text{ t/val.}$). Su Juoduoju ir spalvotuoju metalu ir jų laužu (02 01 10; 12 01 01; 16 01 17; 17 04 05; 19 12 02; 20 01 40; 15 01 04; 12 01 03; 16 01 18; 17 04 01; 17 04 02; 17 04 03; 17 04 04; 17 04 06; 17 04 07; 19 12 03; 17 04 11) dirba 3 kvalifikuoti įmonės darbuotojai. Kiekvienas iš jų per 8 darbo valandas geba išrūšiuoti/susmulkinti po 2,02367 tonos . Projektinis pajėgumas: 3 darbuotojai * 2,02367t/dieną * 252 d.d = 1530 t/metus Su akumulatoriais ir baterijomis, elektros ir elektronine įranga, ozono sluoksnį ardančias medžiagas turinčia įranga, elektrotechnikos ir elektronikos pavojingomis atliekomis, jų priėmimu, rūšiavimu, svėrimu ir radiacine kontrole dirba 1 kvalifikuotas įmonės darbuotojas. Jis per 8 darbo valandas geba apdoroti po 0,1785 tonos. Projektinis pajėgumas: 1 darbuotojas * 0,1785t/dieną * 252 d.d = 45 t/metus.
- ✓ Akumulatoriai ir baterijos (16 06 01*; 16 06 02*; 20 01 33*). Įrenginio projektinis pajėgumas - 15 t per metus (atliekų kodai – 16 06 01*; 16 06 02*; 20 01 33*); vidutiniškai 0,0595 t per dieną arba 0,0074 t/val. ($15 \text{ t} / 252 \text{ d.d.} = 0.0595 \text{ t/ d}$; $15 \text{ t} / 2016 \text{ val.} = 0.0074 \text{ t/val.}$).
- ✓ Elektros ir elektroninės įrangos atliekos (16 02 14; 16 02 16; 20 01 36) – 15 t/m. Įrenginio projektinis pajėgumas - 15 t per metus (atliekų kodai – 16 02 14; 16 02 16; 20 01 36); vidutiniškai 0,0595 t per dieną arba 0,0074 t/val. ($15 \text{ t} / 252 \text{ d.d.} = 0.0595 \text{ t/ d}$; $15 \text{ t} / 2016 \text{ val.} = 0.0074 \text{ t/val.}$).
- ✓ Ozono sluoksnį ardančios medžiagos ir elektrotechnikos ir elektronikos pavojingos atliekos (20 01 23*, 16 02 11*, 16 02 13*, 16 02 15*, 20 01 35*) - 15 t/m. Įrenginio projektinis pajėgumas - 15 t per metus (atliekų kodai – 20 01 23*, 16 02 11*, 16 02 13*, 16 02 15*, 20 01 35*); vidutiniškai 0,0595 t per dieną arba 0,0074 t/val. ($15 \text{ t} / 252 \text{ d.d.} = 0.0595 \text{ t/ d}$; $15 \text{ t} / 2016 \text{ val.} = 0.0074 \text{ t/val.}$).

1 lentelė. Planuojami atliekų tvarkymo ir laikymo pajėgumai.

Atliekos			Planuojamas tvarkyti atliekų kiekis, t/m	Planuojamas laikyti atliekų kiekis, t
Kodas	Pavadinimas	Atliekų tvarkymo būdas		
16 01 04*	eksploatuoti netinkamos transporto priemonės	S5 – atliekų paruošimas naudoti ir šalinti R13 – R1 – R12 veiklomis naudoti skirtų atliekų laikymas	1800	30
16 01 06	eksploatuoti netinkamos transporto priemonės, kuriose nebėra nei skysčių, nei kitų pavojingų sudedamųjų dalių	S5 – atliekų paruošimas naudoti ir šalinti R13 – R1 – R12 veiklomis naudoti skirtų atliekų laikymas	500	40
02 01 10	Metallų atliekos	R12 – atliekų būsenos ar sudėties pakeitimas, prieš vykdanč su jomis bet kurią iš R1-R11 veiklų R13 – R1 – R12 veiklomis naudoti skirtų atliekų laikymas	1500	200
12 01 01	Juodųjų metallų šlifavimo ir tekinimo atliekos			
16 01 17	Juodieji metallai			
17 04 05	Geležis ir plienas			
19 12 02	Juodieji metallai			
20 01 40	Metallai			
15 01 04	Metalinės pakuotės			
12 01 03	Spalvotųjų metallų šlifavimo ir tekinimo atliekos	R12 – atliekų būsenos ar sudėties pakeitimas, prieš vykdanč su jomis bet kurią iš R1-R11 veiklų R13 – R1 – R12 veiklomis naudoti skirtų atliekų laikymas	30	5
16 01 18	Spalvotieji metallai			
17 04 01	Varis, bronzas, žalvaris			
17 04 02	Aliuminis			
17 04 03	Švinas			
17 04 04	Cinkas			
17 04 06	Alavas			
17 04 07	Metallų mišiniai			
17 04 11	kabeliai, nenurodyti 17 04 10			
19 12 03	Spalvotieji metallai			

Atliekos			Planuojamas tvarkyti atliekų kiekis, t/m	Planuojamas laikyti atliekų kiekis, t
Kodas	Pavadinimas	Atliekų tvarkymo būdas		
16 08 01	Panaudoti katalizatoriai, kuriuose yra aukso, sidabro, renio, rodžio, paladžio, iridžio arba platinos (išskyrus 16 08 07)			
16 02 14	Nebenaudojama įranga, nenurodyta 16 02 09 – 16 02 13	R12 – atliekų būsenos ar sudėties pakeitimas, prieš vykdant su jomis bet kurią iš R1-R11 veiklų R13 – R1 – R12 veiklomis naudoti skirtų atliekų laikymas	15	3
16 02 16	Sudedamosios dalys, išimtos iš nebenaudojamos įrangos, nenurodytos 16 02 09 – 16 02 13			
20 01 36	nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, nenurodyta 20 01 21, 20 01 23 ir 20 01 35			
16 02 11*	nebenaudojama įranga, kurioje yra chlorfluorangliavandenilių, hidrochlorfluorangliavandenilių, hidrofluorangliavandenilių (HCFC, HFC)	R12 – atliekų būsenos ar sudėties pakeitimas, prieš vykdant su jomis bet kurią iš R1-R11 veiklų R13 – R1 – R12 veiklomis naudoti skirtų atliekų laikymas	15	3
16 02 13*	nebenaudojama įranga, kurioje yra pavojingų sudedamųjų dalių, nenurodytų 16 02 09 – 16 02 12;			
16 02 15*	pavojingos sudedamosios dalys, išimtos iš nebenaudojamos įrangos;			
20 01 23*	nebenaudojama įranga, kurioje yra chlorfluorangliavandenilių			
20 01 35*	nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, nenurodyta 20 01 21 ir 20 01 23, kurioje yra pavojingų sudedamųjų dalių			
16 06 01*	švino akumuliatoriai	R12 – atliekų būsenos ar sudėties pakeitimas, prieš vykdant su jomis bet kurią iš R1-R11 veiklų R13 – R1 – R12 veiklomis naudoti skirtų atliekų laikymas	15	3
16 06 02*	nikelio-kadmio akumuliatoriai			
20 01 33*	baterijos ir akumuliatoriai, nurodyti 16 06 01, 16 06 02 arba 16 06 03, nerūšiuotos baterijos ar akumuliatoriai, kuriuose yra tos baterijos			

Atliekos			Planuojamas tvarkyti atliekų kiekis, t/m	Planuojamas laikyti atliekų kiekis, t
Kodas	Pavadinimas	Atliekų tvarkymo būdas		
ENTP tvarkymo metu susidarančios atliekos				
13 02 04*	Mineralinė chlorintoji variklio, pavarų dėžės ir tepalinė alyva	R13 – R1-R12 veiklomis naudoti skirtų atliekų laikymas	-	0,05
13 02 05*	Mineralinė nechlorintoji variklio, pavarų dėžės ir tepalinė alyva	R13 – R1-R12 veiklomis naudoti skirtų atliekų laikymas	-	0,05
13 02 06*	Sintetinė variklio, pavarų dėžės ir tepalinė alyva	R13 – R1-R12 veiklomis naudoti skirtų atliekų laikymas	-	0,05
13 02 07*	Lengvai biologiškai suyranči variklio, pavarų dėžės ir tepalinė alyva	R13 – R1-R12 veiklomis naudoti skirtų atliekų laikymas	-	0,05
13 02 08*	Kita variklio, pavarų dėžės ir tepalinė alyva	R13 – R1-R12 veiklomis naudoti skirtų atliekų laikymas	-	0,600
13 07 01*	Dyzelinas	R13 – R1-R12 veiklomis naudoti skirtų atliekų laikymas	-	0,100
13 07 02*	Benzinas	R13 – R1-R12 veiklomis naudoti skirtų atliekų laikymas	-	0,100
15 02 02*	Absorbentai, filtrų medžiagos (įskaitant kitaip neapibrėžtus tepalų filtrus), pašluostės, apsauginiai drabužiai, užteršti pavojingomis cheminėmis medžiagomis	R13 – R1-R12 veiklomis naudoti skirtų atliekų laikymas	-	0,200
16 01 03	Naudotos padangos	R13 – R1-R12 veiklomis naudoti skirtų atliekų laikymas	-	2
16 01 07*	Tepalų filtrai	R13 – R1-R12 veiklomis naudoti skirtų atliekų laikymas	-	0,500
16 01 08*	Sudedamosios dalys, kuriose yra gyvsidabrio	R13 – R1-R12 veiklomis naudoti skirtų atliekų laikymas	-	0,010

Atliekos			Planuojamas tvarkyti atliekų kiekis, t/m	Planuojamas laikyti atliekų kiekis, t
Kodas	Pavadinimas	Atliekų tvarkymo būdas		
16 01 09*	Sudedamosios dalys, kuriose yra polichlorintų bifenilų ir polichlorintų terfenilų PCB/PCT (PCB/PCT turintys kondensatoriai)	R13 – R1-R12 veiklomis naudoti skirtų atliekų laikymas	-	0,010
16 01 10*	Sprogios sudedamosios dalys (pvz. oro pagalvės)	R13 – R1-R12 veiklomis naudoti skirtų atliekų laikymas	-	0,050
16 01 11*	Stabdžių trinkelės, kuriose yra asbesto	R13 – R1-R12 veiklomis naudoti skirtų atliekų laikymas	-	0,050
16 01 12	Stabdžių trinkelės, nenurodytos 16 01 11	R13 – R1-R12 veiklomis naudoti skirtų atliekų laikymas	-	0,500
16 01 13*	Stabdžių skystis	R13 – R1-R12 veiklomis naudoti skirtų atliekų laikymas	-	0,100
16 01 14*	Aušinamieji skysčiai, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų	R13 – R1-R12 veiklomis naudoti skirtų atliekų laikymas	-	0,200
16 01 15	Aušinamieji skysčiai, nenurodyti 16 01 14	R13 – R1-R12 veiklomis naudoti skirtų atliekų laikymas	-	0,05
16 01 16	Suskystintų dujų balionai	R13 – R1-R12 veiklomis naudoti skirtų atliekų laikymas	-	1
16 01 19	Plastikai	R13 – R1-R12 veiklomis naudoti skirtų atliekų laikymas	-	0,500
16 01 20	Stiklas	R13 – R1-R12 veiklomis naudoti skirtų atliekų laikymas	-	0,500
16 01 21*	Pavojingos sudedamosios dalys, nenurodytos 16 01 07-16 01 11, 16 01 13-16 01 14 (oro, kuro filtrai, amortizatoriai)	R13 – R1-R12 veiklomis naudoti skirtų atliekų laikymas	-	0,500

Atliekos			Planuojamas tvarkyti atliekų kiekis, t/m	Planuojamas laikyti atliekų kiekis, t
Kodas	Pavadinimas	Atliekų tvarkymo būdas		
16 01 22	Kitaip neapibrėžtos sudedamosios dalys (gumos atliekos)	R13 – R1-R12 veiklomis naudoti skirtų atliekų laikymas	-	0,05
16 01 99	Kitaip neapibrėžtos atliekos (salono dalys)	R13 – R1-R12 veiklomis naudoti skirtų atliekų laikymas	-	0,05
16 05 04*	Dujos slėginiuose konteneriuose, kuriose yra pavojingų cheminių medžiagų (įskaitant halonus)	R13 – R1-R12 veiklomis naudoti skirtų atliekų laikymas	-	0,01
19 12 08	Tekstilės dirbiniai (audiniai)	R13 – R1-R12 veiklomis naudoti skirtų atliekų laikymas	-	0,05

Surinktos atliekos, taip pat po atliekų apdorojimo gautos atliekos, vadovaujantis Atliekų tvarkymo įstatymo nuostatomis, iki perdavimo galutiniam tvarkytojui naudojimui laikomos ne ilgiau nei 3 metus, o šalinimui skirtos atliekos – ne ilgiau nei metus.

Įmonėje veikla vykdoma vadovaujantis Atliekų tvarkymo įstatymu, Atliekų tvarkymo taisyklėmis ir kitais teisės aktais nustatytais reikalavimais. Įmonėje vykdoma atliekų tvarkymo apskaita; Atliekų priėmimo procedūra atitinka atliekų tvarkymo taisyklėse nustatytus reikalavimus; atliekų tvarkymo metu išsipylusios išsibarsčiusios atliekos yra surenkamos sorbentais, pašluostėmis ir kitomis priemonėmis, nuolatos palaikoma švari aplinka.

Naudojamos medžiagos, žaliavos, gamtiniai, energiniai ištekliai

UAB „Autmeta“ vykdomoje ūkinėje veikloje naudojamų žaliavų, kuro ir pagalbinių medžiagų kiekiai pateikti 2 lentelėje žemiau.

2 lentelė. Įrenginyje naudojamos žaliavos, kuras ir papildomos medžiagos.

Eil. Nr.	Žaliavos, kuro rūšies arba medžiagos pavadinimas	Planuojamas naudoti kiekis, matavimo vnt. (t, m ³ , ar kt. per metus)	Kiekis, vienu metu saugomas vietoje (t, m ³ , ar kt. per metus), saugojimo būdas (atvira aikštelė ar talpyklos, uždarytos talpyklos ar uždengta aikštelė ir pan.)
1	2	3	4
1.	Sorbentas	0,5 t/m	0,050 t laikoma ENTP apdorojimo patalpoje
2.	Deguonis	8 t/m	0,2 t balionuose, sandėlyje
3.	Propano-butano dujos	3 t/m	0,12 t balionuose, sandėlyje

Atliekų priėmimo ir laikymo zonoje bei ENTP išmontavimo zonoje nuolat laikomos sorbentų (spec. sorbentų, pjuvenų, pašluosčių ar pan.) atsargos (vienu metu apie 50 kg) galimai išsiliejusiems pavojingiems skysčiams surinkti ir jų plitimui lokalizuoti. Sorbentai laikomi uždaroje metalinėse talpose, metinės sąnaudos - pagal poreikį, preliminariai apie 0,5 t/m.

UAB „Autmeta“ veikla neįtakos gamtos išteklių – ūkinėje veikloje vanduo, žemė, dirvožemis ir biologinė įvairovė nebus naudojami.

Elektros energijos sunaudojama ~ 5000 kWh/m, sudaryta sutartis su elektros energiją teikiančia įmone. Esami pastatai nešildomi, darbuotojams skirtos patalpos šildomos infraraudonųjų spindulių šildytuvais (pagal poreikį).

Gamybinių nuotekų įmonės veikloje nesusidaro. Geriamas vanduo atvežamas plastikiniuose buteliuose. Buitinėms reikmėms naudojamas biotualetas. Dalis įrenginyje tvarkomų atliekų laikomos atviroje aikštelės dalyje, todėl objekte įrengtas 6 l/s našumo paviršinių nuotekų valymo įrenginys SEPKO 6/1200, kuris išvalo nuo atliekų tvarkymo teritorijos surenkamas paviršines nuotekas iki Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamente nustatytų reikalavimų (planuojamas paviršinių nuotekų surinkimo plotas – 2000 m². Išvalytos nuotekos išleidžiamos į greta sklypo ribos esantį melioracijos griovį. Numatomas nuotekų kiekis – 1079 m³/m. Likusi teritorijos dalis (0,2075 ha) užstatyta arba naudojama kitoms, su atliekų tvarkymu nesusijusioms veikloms ir nepriskiriama galimai teršiamoms teritorijoms. Nuo šios teritorijos dalies paviršinės nuotekos savitaka infiltruojasi į gruntą (numatomas neužterštų nuotekų kiekis – 1079 m³/m). Susidarančių nuotekų kiekio skaičiavimai:

Susidarančių paviršinių nuotekų kiekis (Wf) apskaičiuojamas pagal formulę:

$$Wf = 10 \times Hf \times ps \times F \times K, \text{ m}^3/\text{mėnesį ar kitą ataskaitinį laikotarpį},$$

čia:

Hf – faktinis praėjusio mėnesio ar kito ataskaitinio laikotarpio kritulių kiekis, mm (pagal Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos duomenis);

ps – paviršinio nuotėkio koeficientas:

ps=0,85 – stogų dangoms;

ps=0,83 – kietoms, vandeniui nelaidžioms, dangoms;

ps=0,78 – akmenų grindiniui;

ps=0,4 – iš dalies vandeniui laidiems paviršiams (pavyzdžiui, sutankintas gruntas, žvyras, skalda, ir pan.);

ps=0,2 – žalesiems plotams (pavyzdžiui, pievos, vejų, gėlynai ir pan.), kuriuose įrengta vandens surinkimo infrastruktūra;

ps=0,8 – koeficientas taikomas, kuomet teritorija yra planuojama ir (ar) nėra žinomas paviršiaus tipas;

F – teritorijos plotas, išskyrus žaliuosius plotus, kuriuose neįrengta vandens surinkimo infrastruktūra, ir žemės ūkio naudmenas, ha;

K – paviršinio nuotėkio koeficientas, atsižvelgiant į tai, ar sniegas iš teritorijos pašalinamas. Jei sniegas pašalinamas $K=0,85$, jei nešalinamas – $K=1$.

Atviroje, galimai teršiamoje atliekų tvarkymo teritorijoje susidarysiantis paviršinių nuotekų kiekis:

$$W_f = 10 \times 650 \times 0,83 \times 0,2 \times 1 = 1079 \text{ m}^3/\text{metus}.$$

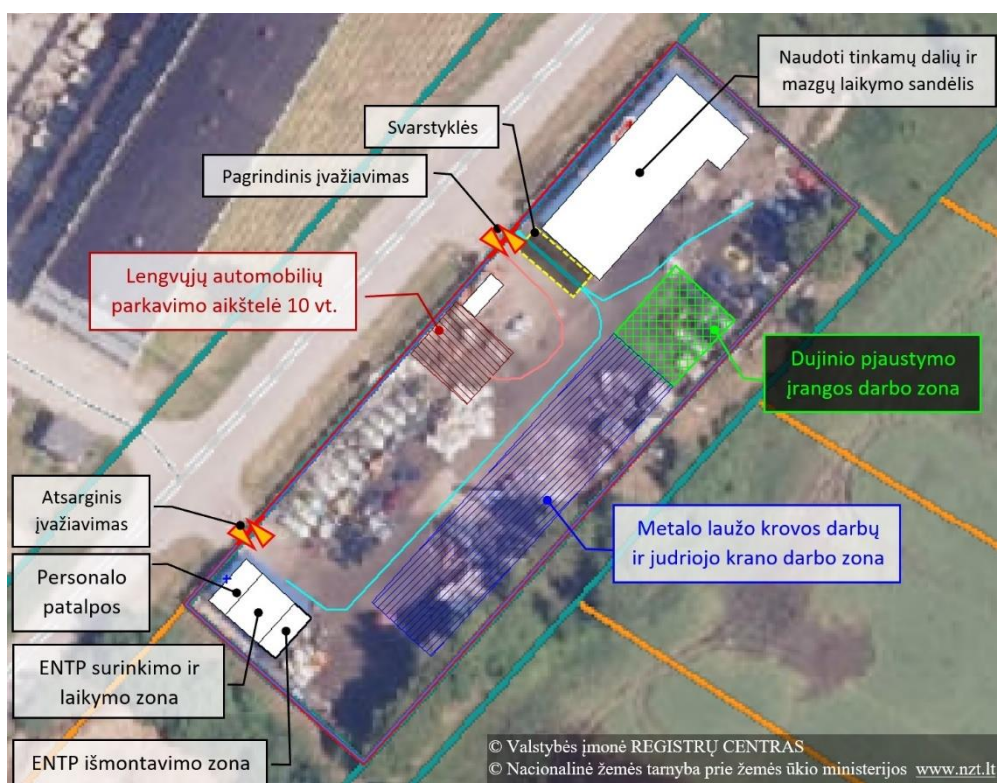
Užstatytoje ir ne atliekų tvarkymo veiklai naudojamoje teritorijoje susidarysiantis paviršinių nuotekų kiekis:

$$W_f = 10 \times 650 \times 0,8 \times 0,2075 \times 1 = 1079 \text{ m}^3/\text{metus}.$$

3.3. Ūkinėje veikloje naudojamų technologijų aprašymas, esamų ir planuojamų statinių ir įrenginių išdėstymo planas

Esamų statinių išdėstymo planas

Ūkinė veikla vykdoma 0,4075 ha ploto sklype, kurio unikalus Nr. 4400-1849 1393. Veiklos vykdymui naudojami šeši ūkio paskirties statiniai, kurių unikalūs Nr. 4400-4228-0768 (bendras plotas 52 m²), Nr. 4400-4228-0779 (bendras plotas 70 m²), Nr. 4400-4228-0788 (bendras plotas 71 m²), Nr. 4400-4951-0685 (bendras plotas 74 m²), (statiniai sublokuoti, brėžinyje baltos spalvos pastatas), Nr. 4400-4951-0696 (bendras plotas 15 m²) (pavojingų atliekų laikymo sandėlis), Nr. 4400 5841-8034 (bendras plotas 79,85 m²) (ENTP išmontavimo zona). Visi statiniai yra esami, papildomų statinių statyba neplanuojama.

1 pav. Sklypas su esamu užstatymu, įrangos išdėstymu.

Nekilnojamojo turto centrinio duomenų banko registro išrašų kopijos (žemės sklypo ir patalpų) pateikiamos PVSV Ataskaitos 1 priede. Teritorijos planas pateikiamas 4 pav., 22 p.

Technologijos aprašymas

Atliekų tvarkymo zonos, išdėstymo planas

Atliekų laikymo zonų planas su paaiškinimais pateikiamas 2 ir 3 paveiksluose, 20-21 p.

Atliekų laikymo zonos:

- ✓ **Pavojingų atliekų laikymo sandėlis, unikalus Nr. 4400-4951-0696 (15,00 m²)** (zonų išdėstymo plane (2 pav.) pažymėta Nr.7). Patalpa yra pritaikyta pavojingų atliekų laikymui: grindys padengtos nelaidžia danga, atsparia skysčių ardančiajam poveikiui, patalpoje laikomas sorbentas (pažymėtas zonų išdėstymo plane (2 pav.)) užtikrinantis apsaugą nuo teršalų patekimo į aplinką. Ne darbo metu patalpos rakinamos, taip apsaugant jas nuo pašalinių asmenų patekimo. Vadovaujantis Bendrųjų gaisrinės saugos taisyklių reikalavimais, ant išorinių sandėlio durų pusės įrengti ženklai, apibūdinantys laikomų medžiagų ir prekių sprogumą ir gaisringumą. Medžiagos laikomos grupėmis pagal joms gesinti naudojamas medžiagas taip pat pagal jų fizikines bei chemines savybes ir sprogumą bei gaisringumą. Pavojingos atliekos laikomos patalpoje esančiose sandariose ženklintose 50-200 l talpos statinėse / 5-30 l talpos kanistruose/ 50-100 l talpos dėžėse, atspariuose laikomų atliekų poveikiui. Talpos gali būti kraunamos viena ant kitos iki ~3 m aukščio. Temperatūros ir drėgmės režimui specifiniai reikalavimai netaikomi. Šioje zonoje laikomos atliekos tarpusavyje nesąveikauja, todėl tarpai tarp atliekų talpų nebūtini.
- ✓ **Spalvotųjų metalų rūšiavimo zona (40,00 m²)** (zonų išdėstymo plane (2 pav.) pažymėta Nr.9). Zona yra lauke, ji pritaikyta spalvotųjų metalų rūšiavimui padengta vandeniui nelaidžia kieta danga, kad paviršinės nuotekos nenutekėtų ant šalia esančių teritorijų ir ant jos nepatektų vanduo nuo šalia esančių teritorijų. Visoje aikštelėje susidarančios paviršinės nuotekos yra tvarkomos vadovaujantis Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento reikalavimais. Paviršinės nuotekos yra surenkamos į atskirą paviršinių nuotekų surinkimo sistemą (nuotakyną), kurioje yra įdiegtos priemonės, leidžiančios vykdyti nustatytus reikalavimus atitinkančią nuotekų apskaitą, laboratorinę kontrolę ir, esant reikalui, per 10 min. nuo sprendimo priėmimo uždaryti nuotekų išleistuvą. Aikštelės planas su pavaizduota nuotekų surinkimo sistemos schema pateiktas 2 pav. Aikštelėje yra reikiamos individualiosios saugos darbe ir pirminės gaisro gesinimo priemonės. Supirktas/surinktas spalvotasis metalas pasveriamas tam skirtose zonose atitinkamai smulkus sveriamas smulkių atliekų priėmimo ir svėrimo zonoje (zonų išdėstymo plane (2 pav.) pažymėta Nr.22), stambus sveriamas automobilineis svarstyklėmis (zonų išdėstymo plane (2 pav.) pažymėta Nr.2). Po svėrimo, jeigu reikia spalvotasis metalo laužas apdorojamas tam skirtoje zonoje (zonų išdėstymo plane (2 pav.) pažymėta Nr. 10), o vėliau išrūšiuojamas laikomas spalvotųjų metalų laikymo zonoje (zonų išdėstymo plane (2 pav.) pažymėta Nr. 26).
- ✓ **Spalvotųjų metalų laikymo zona (98,75 m²)** (zonų išdėstymo plane (2 pav.) pažymėta Nr.26). Zona yra lauke, ji pritaikyta spalvotųjų metalų laikymui padengta vandeniui nelaidžia kieta danga, kad paviršinės nuotekos nenutekėtų ant šalia esančių teritorijų ir ant jos nepatektų vanduo nuo šalia esančių teritorijų. Visoje aikštelėje susidarančios paviršinės nuotekos yra tvarkomos vadovaujantis Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento reikalavimais. Paviršinės nuotekos yra surenkamos į atskirą paviršinių nuotekų surinkimo sistemą (nuotakyną), kurioje yra įdiegtos priemonės, leidžiančios vykdyti nustatytus reikalavimus atitinkančią nuotekų apskaitą, laboratorinę kontrolę ir, esant reikalui, per 10 min. nuo sprendimo priėmimo uždaryti nuotekų išleistuvą. Aikštelės planas su pavaizduota nuotekų surinkimo sistemos schema pateiktas 2 pav. Aikštelėje yra reikiamos individualiosios saugos darbe ir pirminės gaisro

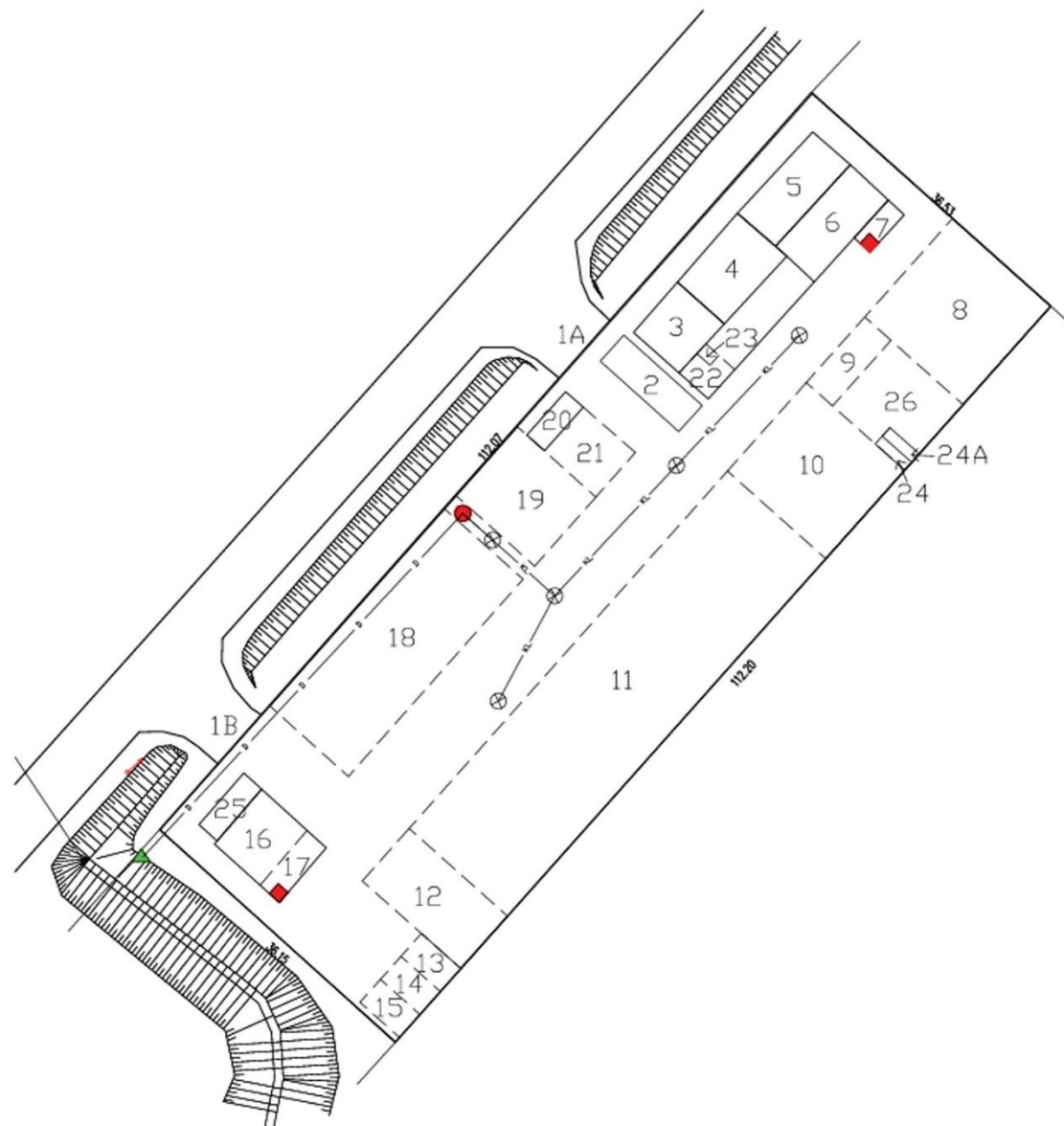
gesinimo priemonės. Supirktas/surinktas spalvotasis metalas pasveriamas tam skirtose zonose atitinkamai smulkus sveriamas smulkių atliekų priėmimo ir svėrimo zonoje (zonų išdėstymo plane (2 pav.) pažymėta Nr.22), stambus sveriamas automobilineis svarstyklėmis (zonų išdėstymo plane (2 pav.) pažymėta Nr.2). Po svėrimo, jeigu reikia spalvotasis metalo laužas apdorojamas tam skirtose zonose (zonų išdėstymo plane (2 pav.) pažymėta Nr. 10), o vėliau išrūšiuojamas laikomas spalvotųjų metalų laikymo zonoje (zonų išdėstymo plane (2 pav.) pažymėta Nr. 26). Vadovaujantis bendrosiose gaisrinės saugos taisyklėmis spalvotieji metalai laikomi visame joms skirtos zonos plote tarp kaupų įrengiant 1,2 m pločio skersines praeigas ne rečiau kaip kas 40m. Spalvotieji metalai kraunami nemaišant tarpusavyje skirtingų rūšių, tarp skirtingų rūšių kaupų paliekami ~0,2-0,3m praėjimus, kraunami į ne aukštesnius negu 3m. kaupus. Numatomas praeigoms reikalingas plotas ~20 m².

- ✓ **Metalo laužo priėmimo ir laikymo zona (817,50 m²)** (zonų išdėstymo plane (2 pav.) pažymėta Nr.11). Zona yra lauke, ji pritaikyta juodųjų metalų priėmimui ir laikymui padengta vandeniui nelaidžia kieta danga, kad paviršinės nuotekos nenutekėtų ant šalia esančių teritorijų ir ant jos nepatektų vanduo nuo šalia esančių teritorijų. Visoje aikštelėje susidaranti paviršinės nuotekos yra tvarkomos vadovaujantis Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento reikalavimais. Paviršinės nuotekos yra surenkamos į atskirą paviršinių nuotekų surinkimo sistemą (nuotakyną), kurioje yra įdiegtos priemonės, leidžiančios vykdyti nustatytus reikalavimus atitinkančią nuotekų apskaitą, laboratorinę kontrolę ir, esant reikalui, per 10 min. nuo sprendimo priėmimo uždaryti nuotekų išleistuvą. Aikštelės planas su pavaizduota nuotekų surinkimo sistemos schema pateiktas 2 pav. Aikštelėje yra reikiamos individualiosios saugos darbe ir pirminės gaisro gesinimo priemonės. Supirktas/surinktas spalvotasis metalas pasveriamas tam skirtose zonose atitinkamai smulkus sveriamas smulkių atliekų priėmimo ir svėrimo zonoje (zonų išdėstymo plane (2 pav.) pažymėta Nr.22), stambus sveriamas automobilineis svarstyklėmis (zonų išdėstymo plane (2 pav.) pažymėta Nr.2). Po svėrimo, jeigu reikia metalo laužas apdorojamas tam skirtose zonose (zonų išdėstymo plane (2 pav.) pažymėta Nr. 10), o vėliau laikomas metalo laužo priėmimo ir laikymo zonoje. Vadovaujantis bendrosiose gaisrinės saugos taisyklėmis metalai laikomi visame joms skirtos zonos plote tarp kaupų įrengiant 1,2 m pločio skersines praeigas ne rečiau kaip kas 40m. Metalai kraunami nemaišant tarpusavyje skirtingų rūšių, tarp skirtingų rūšių kaupų paliekami ~0,5-0,8m praėjimus, kraunami į ne aukštesnius negu 5m. kaupus. Numatomas praeigoms reikalingas plotas ~50 m².
- ✓ **Nukenksmintų ENTP laikymo zona (120 m²)** (zonų išdėstymo plane (2 pav.) pažymėta Nr.12). Zona yra lauke, ji pritaikyta nukenksmintų ENTP laikymui, padengta vandeniui nelaidžia kieta danga, kad paviršinės nuotekos nenutekėtų ant šalia esančių teritorijų ir ant jos nepatektų vanduo nuo šalia esančių teritorijų. Visoje aikštelėje susidaranti paviršinės nuotekos yra tvarkomos vadovaujantis Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento reikalavimais. Paviršinės nuotekos yra surenkamos į atskirą paviršinių nuotekų surinkimo sistemą (nuotakyną), kurioje yra įdiegtos priemonės, leidžiančios vykdyti nustatytus reikalavimus atitinkančią nuotekų apskaitą, laboratorinę kontrolę ir, esant reikalui, per 10 min. nuo sprendimo priėmimo uždaryti nuotekų išleistuvą. Aikštelės planas su pavaizduota nuotekų surinkimo sistemos schema pateiktas 2 pav. Aikštelėje yra reikiamos individualiosios saugos darbe ir pirminės gaisro gesinimo priemonės. Didžiausias laikomų ENTP aukštis - apie 2 m. Temperatūros ir drėgmės režimui specifiniai reikalavimai netaikomi. Šioje zonoje laikomos atliekos tarpusavyje nesąveikauja, todėl tarpai tarp atliekų nebūtini.
- ✓ **Plastiko atliekų laikymo zona (21,05 m²)** (zonų išdėstymo plane (2 pav.) pažymėta Nr.13). Plastiko atliekos laikomos rakinamame metaliniame konteineryje, atliekos sukrautos į ne didesnę kaip 2 m aukščio rietuvę. Temperatūros ir drėgmės režimui specifiniai reikalavimai netaikomi. Laikomos vienos rūšies atliekos todėl tarpai tarp atliekų nebūtini.

- ✓ **Kitų nepavojingųjų atliekų laikymo zona (21,05 m²)** (zonų išdėstymo plane (2 pav.) pažymėta Nr.14). Nepavojingos atliekos laikomos metaliniame rakinamame konteineryje, atliekos sukrautos į ne didesnes kaip 2 m aukščio rietuves. Skirtingų rūšių nepavojingos atliekos nemaišomos. Tarp skirtingų atliekų rūšių paliekami 0,02-0,05m tapai arba jos gali būti atskiriamos mediniais atitvarais tentais arba tinklais.
- ✓ **Naudoti nebetinkamų padangų laikymo zona (21,05 m²)** (zonų išdėstymo plane (2 pav.) pažymėta Nr.15). Padangų atliekos laikomos rakinamame metaliniame konteineryje, atliekos sukrautos į ne didesnę kaip 2 m aukščio rietuvę. Temperatūros ir drėgmės režimui specifiniai reikalavimai netaikomi. Laikomos vienos rūšies atliekos todėl tarpai tarp atliekų nebūtini. • ENTP surinkimo ir laikymo zona (57,70 m²) (zonų išdėstymo plane (2 pav.) pažymėta Nr.16). Zona yra pastate. Pastatas yra pritaikytas nenukenksmintų ENTP laikymui: grindys padengtos nelaidžia danga, atsparia skysčių ardančiajam poveikiui, įmonėje turimas sorbentas (pažymėtas zonų išdėstymo plane (2 pav.)) užtikrinantis apsaugą nuo teršalų patekimo į aplinką. Ne darbo metu patalpos rakinamos, taip apsaugant jas nuo pašalinių asmenų patekimo. Temperatūros ir drėgmės režimui specifiniai reikalavimai netaikomi. Šioje zonoje laikomos atliekos tarpusavyje nesąveikauja, todėl tarpai tarp atliekų nebūtini.
- ✓ **ENTP išmontavimo zona (22,15 m²)** (zonų išdėstymo plane (2 pav.) pažymėta Nr.17). Zona yra pastate. Pastatas yra pritaikytas ENTP išmontavimui: grindys padengtos nelaidžia danga, atsparia skysčių ardančiajam poveikiui, ENTP išmontavimo zonoje laikomas sorbentas (pažymėtas zonų išdėstymo plane (2 pav.)), užtikrinantis apsaugą nuo teršalų patekimo į aplinką. Ne darbo metu patalpos rakinamos, taip apsaugant jas nuo pašalinių asmenų patekimo. Temperatūros ir drėgmės režimui specifiniai reikalavimai netaikomi. Šioje zonoje atliekos nelaikomos, jos išmontavimo metu perkeliamos į atitinkamas laikymo zonas.
- ✓ **Akumuliatorių laikymo zona (3,00 m²)** (zonų išdėstymo plane (2 pav.) pažymėta Nr.23). Akumuliatoriai priimami ir pasveriami tam skirtoje smulkių atliekų priėmimo ir svėrimo zonoje (zonų išdėstymo plane (2 pav.) pažymėta Nr.22). Vėliau akumuliatoriai perkeliama į laikymo zoną, kuri vadovaujantis bendrosiomis gaisrinės saugos taisyklėmis yra po stogu atliekas apsaugant nuo aplinkos poveikio ir padengta nelaidžia danga, zona apibortuota, taip ją apsaugant nuo paviršinių lietaus nuotekų atitekėjimo. Akumuliatoriai laikomi specialiose rūgščių poveikiui atspariose sandariose dėžėse, jie laikomi skirtingose sandariose dėžėse išrūšiuojant pagal atliekos kodą, jų nemaišant. Šioje zonoje laikomos atliekos tarpusavyje nesąveikauja, todėl tarpai tarp atliekų talpų nebūtini.
- ✓ **Nepavojingų elektros ir elektroninės įrangos atliekų laikymo zona (5,40 m²)** (zonų išdėstymo plane (2 pav.) pažymėta Nr.24). Nepavojingos elektros ir elektroninės įrangos atliekos laikomos uždareme metaliniame rakinamame konteineryje, kuris vadovaujantis bendrosiomis gaisrinės saugos taisyklėmis yra po stogu ir su skysčiams nepralaidžia bei orų pokyčiams atsparia kieta danga. Įrenginyje yra laikomas sorbentas (pažymėtas zonų išdėstymo plane (2 pav.)), užtikrinantis apsaugą nuo teršalų patekimo į aplinką. Įrenginyje turima dekantavimo įranga bei valymo ir nuriebalinimo priemonės. Zona atskirta mediniais atitvarais. Atliekos zonoje sukrautos į ne didesnes kaip 2 m aukščio rietuves. Skirtingų rūšių elektros ir elektroninės įrangos atliekos nemaišomos. Tarp skirtingų atliekų rūšių paliekami 0,02-0,05m tapai arba jos gali būti atskiriamos mediniais atitvarais tentais arba tinklais. Temperatūros ir drėgmės režimui specifiniai reikalavimai netaikomi.
- ✓ **Pavojingų elektros ir elektroninės įrangos atliekų laikymo zona (5,85 m²)** (zonų išdėstymo plane (2 pav.) pažymėta Nr.24A). Pavojingos elektros ir elektroninės įrangos atliekos laikomos metaliniame rakinamame konteineryje, kuris vadovaujantis bendrosiomis gaisrinės saugos taisyklėmis yra po stogu ir su skysčiams nepralaidžia bei orų pokyčiams atsparia kieta danga. Įrenginyje yra laikomas sorbentas (pažymėtas zonų išdėstymo plane (2 pav.)), užtikrinantis apsaugą nuo teršalų patekimo į aplinką. Įrenginyje turima dekantavimo įranga bei valymo ir

nuriebalinimo priemonės. Zona atskirta mediniais atitvarais. Atliekos zonoje sukrautos į ne didesnes kaip 2,4 m aukščio rietuves. Skirtingų rūšių elektros ir elektroninės įrangos atliekos nemaišomos. Tarp skirtingų atliekų rūšių paliekami 0,02-0,05m tapai arba jos gali būti atskiriamos mediniais atitvarais tentais arba tinklais. Temperatūros ir drėgmės režimui specifiniai reikalavimai netaikomi.

- ✓ **ENTP priėmimo zona (53,00 m²)** (zonų išdėstymo plane (2 pav.) pažymėta Nr.21). Zona yra lauke. Šioje zonoje atliekos nėra laikomos, čia leidžiama tik saugiai sustoti, kad nebūtų blokuojamas eismas kitoms transporto priemonėms, kol sutvarkomi priėmimo dokumentai. Sutvarkius priėmimo dokumentus ENTP iš karto patalpinama „ENTP surinkimo ir laikymo zonoje. Visoje aikštelėje susidarančios paviršinės nuotekos yra tvarkomos vadovaujantis Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento reikalavimais. Paviršinės nuotekos yra surenkamos į atskirą paviršinių nuotekų surinkimo sistemą (nuotakyną), kurioje yra įdiegtos priemonės, leidžiančios vykdyti nustatytus reikalavimus atitinkančią nuotekų apskaitą, laboratorinę kontrolę ir, esant reikalui, per 10 min. nuo sprendimo priėmimo uždaryti nuotekų išleistuvą. Aikštelės planas su pavaizduota nuotekų surinkimo sistemos schema pateiktas 2 pav. Požeminio vandens monitoringas nėra numatomas, nes šioje zonoje nėra laikomos pavojingos atliekos (įskatant laikiną laikymą). Aikštelėje yra reikiamos individualiosios saugos darbe ir pirminės gaisro gesinimo priemonės. Teritorijos planas pateiktas 4 pav., zonų išdėstymo planas – 2 pav.

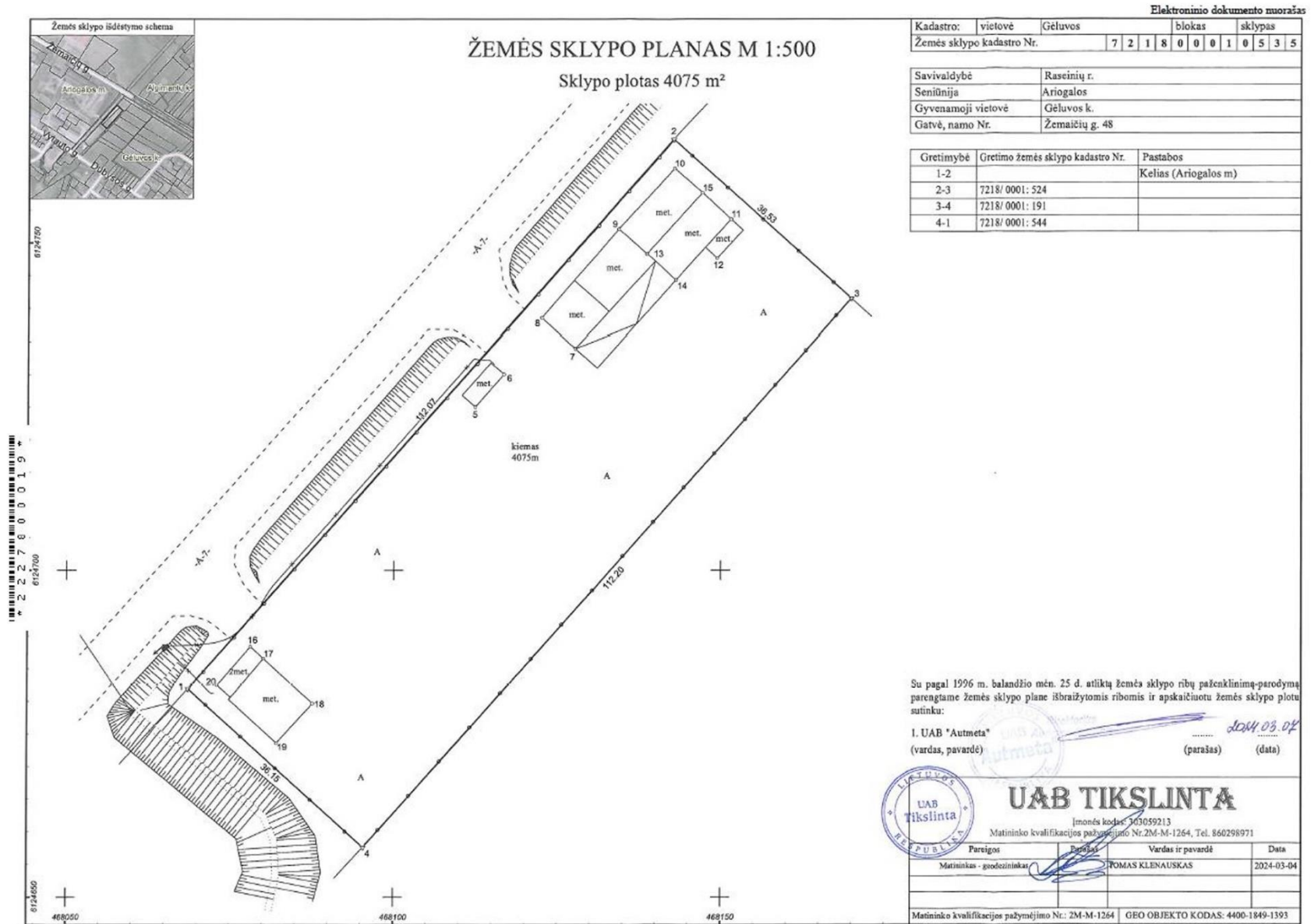
2. pav. UAB „Autmeta“ atliekų tvarkymo ir laikymo zonų išdėstymo planas.

SUTARTINIS ŽYMĖJIMAS

- 1A. Įvažiavimas į teritoriją (pagrindinis)
 - 1B. Įvažiavimas į teritoriją (atsarginis)
 2. Automobilinės svarstyklės (12x4m)
 3. Naudojimui tinkamų dalių ir mazgų laikymo sandėlis, unikalus Nr. 4400-4228-0768 (52,00 m²)
 4. Naudojimui tinkamų dalių ir mazgų laikymo sandėlis, unikalus Nr. 4400-4228-0779 (70,00 m²)
 5. Naudojimui tinkamų dalių ir mazgų laikymo sandėlis, unikalus Nr. 4400-4228-0788 (71,00 m²)
 6. Naudojimui tinkamų dalių ir mazgų laikymo sandėlis, unikalus Nr. 4400-4951-0685 (74,00 m²)
 7. Pavojingų atliekų laikymo sandėlis, unikalus Nr. 4400-4951-0696 (15,00 m²)
 8. Naudojimui tinkamų dalių ir mazgų, kuriuose nėra pavojingųjų medžiagų, laikymo zona (225 m²)
 9. Spalvotųjų metalų rūšiavimo zona (40,00 m²)
 10. Metalų laužo apdorojimo zona (202,50 m²)
 11. Metalų laužo priėmimo ir laikymo zona (817,50 m²)
 12. Nukenksmintų ENTP laikymo zona (120 m²)
 13. Plastiko atliekų laikymo zona (21,05 m²)
 14. Kitų nepavojingųjų atliekų laikymo zona (21,05 m²)
 15. Naudoti nebetinkamų padangų laikymo zona (21,05 m²)
 16. ENTP surinkimo ir laikymo zona (57,70 m²), pastato unikalus Nr. 4400-5841-8034
 17. ENTP išmontavimo zona (22,15 m²), pastato unikalus Nr. 4400-5841-8034
 18. Įrangos, daiktų ir medžiagų sandėliavimo zona (360,00 m²)
 19. Transporto stovėjimo aikštelė (126,00 m²)
 20. Administracinės patalpos (18,00 m²)
 21. ENTP priėmimo zona (53,00 m²)
 22. Smulkių atliekų (el. įrangos, akumuliatorių, nedidelių metalo kiekių) priėmimo ir svėrimo zona (17,00 m²)
 23. Akumuliatorių laikymo zona (3,00 m²)
 24. Nepavojingų elektros ir elektroninės įrangos atliekų laikymo zona (5,40 m², uždaramė 11,25 m² ploto konteineryje)
 - 24A. Pavojingų elektros ir elektroninės įrangos atliekų laikymo zona (5,85 m², uždaramė 11,25 m² ploto konteineryje)
 25. Personalo patalpos (34,28 m²), pastato unikalus Nr. 4400-5841-8023
 26. Spalvotųjų metalų laikymo zona (98,75 m²)
 - KL- Paviršinių nuotekų surinkimo tinklai
 - D- Valytų paviršinių nuotekų išleidimo tinklai
-
- Paviršinių nuotekų surinkimo šuliniai
 - Paviršinių nuotekų valymo įrenginys
 - Valytų paviršinių nuotekų išleistuvai ir mėginių paėmimo vieta
 - Sorbento laikymo vieta

3 pav. Zonų išdėstymo plano sutartinis žymėjimas.

UAB „Autmeta“ eksploatuoti netinkamų transporto priemonių demontavimo, atliekų surinkimo ir tvarkymo ūkinės veiklos sanitarinės apsaugos zonos koregavimas.
PVSV Ataskaita.

4 pav. UAB "Autmeta" teritorijos planas.

UAB „Autmeta“ procesų aprašymas:

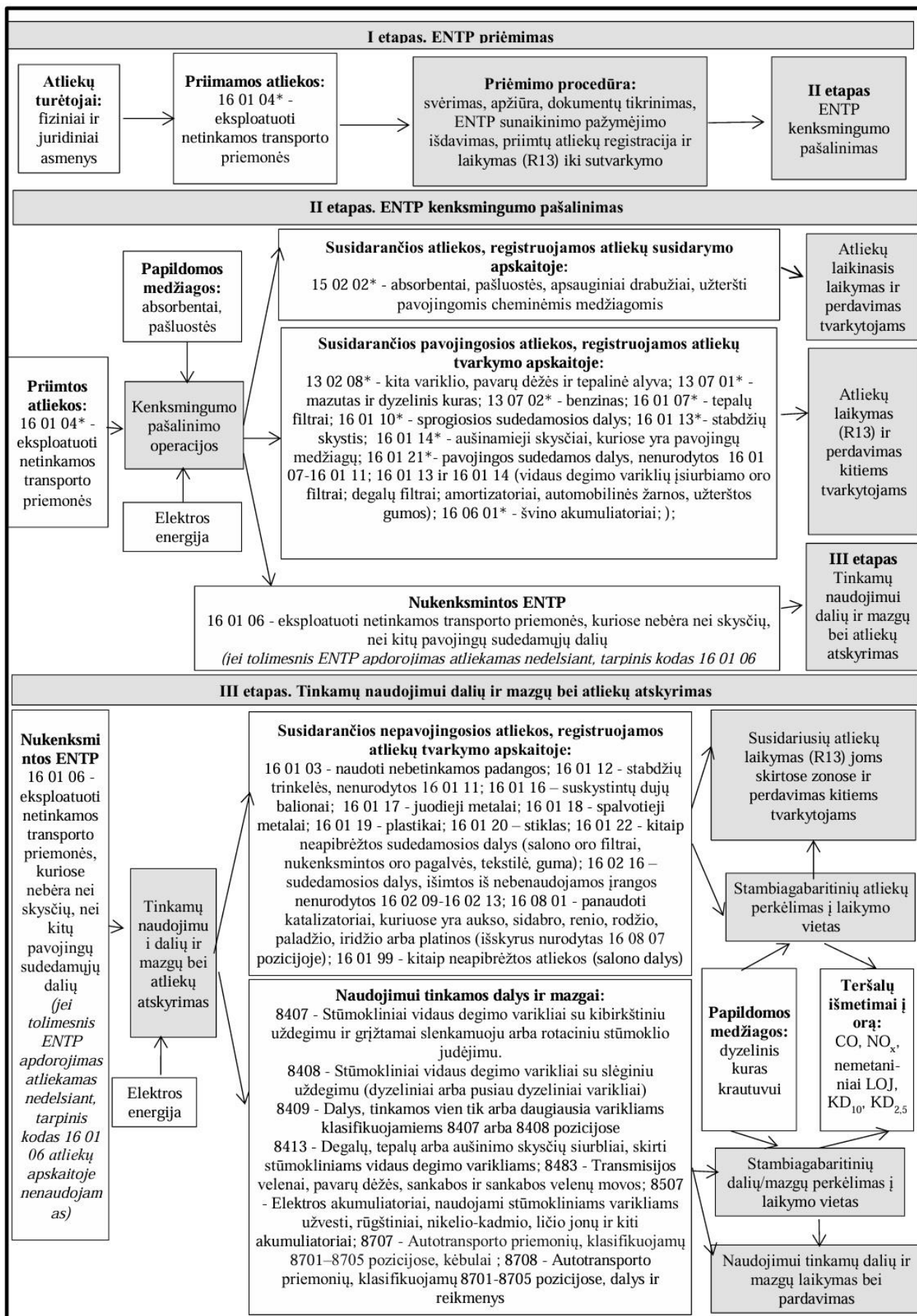
1. Eksploatuoti netinkamos transporto priemonės (ENTP) (16 01 04*) supirkimo/surinkimo ir tvarkymo eigos aprašymas: Priimtos ENTP apdorojamos taip, kad susidarytų kuo mažiau atliekų ir būtų galima pakartotinai naudoti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių dalis. Atliekos, susidariusios vykdant apdorojimo veiklą, yra rūšiuojamos ir tvarkomos Atliekų tvarkymo taisyklių nustatyta tvarka. ENTP (16 01 04*) atliekų tvarkymo eigos schema, kurioje nurodyti duomenys apie pagrindinius technologinio proceso etapus bei jų metu naudojamas ir susidarantis atliekas, medžiagas pateikiama 5 pav., 25 p. Pilkos spalvos langeliuose nurodyti procesai, baltos – procesų metu naudojamos ir susidarantys atliekos, medžiagos, energija. Visas tvarkymo procesas apima 3 etapus: I etapas – ENTP priėmimas, II etapas – ENTP kenksmingumo pašalinimas, III etapas – tinkamų naudojimui dalių ir mazgų bei atliekų atskyrimas.

I etapas. ENTP priėmimas. Priėmimo metu eksploatuoti netinkama transporto priemonė apžiūrima vizualiai ir įvertinama jos būklė. Patikrinama ar neteka skysčiai, ar nėra kitų pašalinių daiktų ar atliekų. Sutikrinamas automobilio valstybinis Nr., kėbulo Nr., kategorija, klasė, transporto priemonės registravimą patvirtinantis dokumentas. Jei atliekų siuntėjas juridinis asmuo – patikrinamas atliekų perdavimo lydraštis GPAIS sistemoje. Valstybės įmonės „Regitra“ interneto tinklalapyje <http://www.regitra.lt> patikrinama, ar transporto priemonė nėra suvaržyta turtinių teisių apribojimų (arešto, įkeitimo ar kt.). Jei visi dokumentai tvarkingi ir turtinių teisių apribojimų nėra, eksploatuoti netinkama transporto priemonė priimama tvarkymui, prieš tai pasvėrus ją veiklos vykdytojo arba kitos įmonės svarstyklėmis, kurios metrologiškai patikrintos Lietuvos Respublikos metrologijos įstatymo nustatyta tvarka ir naudojamos laikantis gamintojo parengtu techninio matavimo priemonės aprašu. Priimant M1 ar N1 klasės transporto priemones, užpildomi du ENTP sunaikinimo pažymėjimo egzemplioriai: vienas jų atiduodamas eksploatuoti netinkamos transporto priemonės savininkui, o kitas laikomas įmonėje, bei, pildant atliekų tvarkymo apskaitos žurnalą teisės aktų nustatyta tvarka, skaitmeninė pažymėjimo kopija įkeliami ir pažymėjimo duomenys suvedami į Vieningą gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinę sistemą, jei sistema leidžia tokius duomenis pateikti. Priimtos atliekos laikomos tam skirtoje zonoje iki tolimesnio jų tvarkymo, tačiau ne ilgiau kaip 3 mėnesius. Prieš pradėdant sekantį atliekų tvarkymo etapą ENTP yra perkeliama į ENTP išmontavimo zoną, tačiau esant užimtai ENTP išmontavimo zonai gali būti perkeliama, laikinam laikymui, į ENTP surinkimo ir laikymo zoną. Perkėlimui naudojamas dyzelinis krautuvas, kurio veiklos metu į aplinkos orą išmetami teršalai.

II etapas. ENTP kenksmingumo pašalinimas. Šiame etape tvarkymui priimtos ENTP yra nukensminamos, pašalinant pavojingus skysčius ir kitas pavojingas sudedamąsias dalis. Kondicionavimo sistemoje esantis freonas yra pašalinamas jį išsiurbiant mobilia šaldymo agento ištraukimo įranga. Darbus atlieka atestuotas specialistas, išklauses darbuotojų, dirbančių su OAM ir F-dujų turinčia šaldymo, oro kondicionavimo įranga ir šiluminiais siurbliais mokymo programą ir turintis kvalifikacinį pažymėjimą. Visi su ozono sluoksnį ardančiomis medžiagomis susiję darbai vykdomi vadovaujantis LAND 50-2011 „Ozono sluoksnį ardančių medžiagų tvarkymo reikalavimai“ nuostatomis. Oro pagalvės yra nukensminamos aktyvuojant jų išsiskleidimo mechanizmus. Nukensminimo operaciją vykdomas darbuotojas naudoja apsauginiais akiniais ir ausinėmis. Pradėdamas procedūrą darbuotojas pirmiausiai patikrina, ar automobilio salone nėra pašalinių nepritvirtintų daiktų, tuomet prie oro pagalvės išsiskleidimo mechanizmo prijungia du laidus, kuriuos iš ENTP salono išveda pro duris. Visos automobilio durys ir langai sandariai uždaromi ir prie išsiskleidimo mechanizmo prijungtų laidų galai trumpam prijungiami prie 12V maitinimo šaltinio (pvz. akumuliatoriaus), taip duodant impulsą mechanizmo aktyvavimui. Susprogdintos oro pagalvės tampa nebepavojingomis. Jei dėl nežinomų priežasčių (pvz. išsiskleidimo įrangos gedimo) mechanizmo aktyvacija neįvyksta, oro pagalvės yra išimamos ir tvarkomos kaip pavojingosios

atliekos. Atliekant ENTP kenksmingumo pašalinimo operacijas gali būti naudojami elektriniai įrankiai, kurių veikimui reikalinga elektros energija, taip pat gali būti naudojami nedideli kiekiai papildomų medžiagų (absorbentų, pašluosčių, pjuvenų), kurias užteršus susidaro pavojingosios atliekos 15 02 02* - absorbentai, pašluostės, apsauginiai drabužiai, užteršti pavojingomis cheminėmis medžiagomis. Šios atliekos nėra įskaičiuojamos į tvarkymo metu susidarančių atliekų kiekį ir yra apskaitomos atliekų susidarymo apskaitoje. Tvarkymo metu atskirtos pavojingosios sudedamosios dalys yra išrūšiuojamos į tam skirtas atliekų laikymo vietas, joms priskiriami atitinkami atliekų kodai, atliekos įtraukiamos į atliekų tvarkymo apskaitą ir laikomos iki jų perdavimo kitiems atliekų tvarkytojams. Nukenksminimo metu susidarančios pavojingosios atliekos yra mažų gabaritų ir į laikymo vietas perkeliama rankiniu būdu. Jei dėl kokių nors priežasčių tolimesnis nukenksmintų ENTP tvarkymas yra atidedamas vėlesniam laikui (pvz. kai per trumpą laikotarpį planuojama priimti didesnę ENTP kiekį ir dėl darbų krūvio greitas jų demontavimas tampa sudėtingas), tokios ENTP yra užfiksuojamos atliekų tvarkymo apskaitoje kodu 16 06 01 (eksploatuoti netinkamos transporto priemonės, kuriose nebėra nei skysčių, nei kitų pavojingų sudedamųjų dalių) ir laikomos iki tolimesnio tvarkymo (bet ne ilgiau kaip vienerius metus). Įprastiniu veiklos atveju III ENTP tvarkymo etapas (tinkamų naudojimui dalių ir mazgų bei atliekų atskyrimas) vykdomas nedelsiant ir atliekų apskaitoje tarpinis kodas 16 01 06 nėra naudojamas.

III etapas. Tinkamų naudojimui dalių ir mazgų bei atliekų atskyrimas. Paskutiniame ENTP tvarkymo etape yra atskiriamos naudojimui tinkamos dalys ir mazgai. Akumuliatorių tinkamumas tolimesniam naudojimui įvertinamas voltmetru pamatuojant įtampą ir srovės nuotėkį, elektrinių dalių ir mazgų – patikrinant jų funkcionalumą prijungus prie atitinkamos įtampos elektros šaltinio. Kitų dalių ir mazgų tinkamumas naudoti yra nustatomas atliekant nuodugnią vizualinę apžiūrą. Jei patikrinimo metu nenustatoma trūkumų, dalys ir mazgai pripažįstami tinkamais tolimesniam naudojimui ir perkeliama į jų laikymui skirtas zonas, kur yra sandėliuojami ant stelažų iki pardavimo. Transporto priemonių ir jų dalių gamintojai yra įpareigoti tiekti rinkai galiojančius reikalavimus atitinkančias dalis, todėl papildomi dokumentai, patvirtinantys parduodamų dalių atitiktį, neišduodami. Visoms dalims ir mazgams yra taikomas 14 dienų garantinis terminas, per kurį klientai gali grąžinti netikusią ar brokuotą prekę, pateikdami jos įsigijimą patvirtinantį dokumentą. Tvarkymo metu susidarę naudojimui nebetinkamos sudedamosios dalys yra išrūšiuojamos į tam skirtas atliekų laikymo vietas, joms priskiriami atitinkami atliekų kodai, atliekos įtraukiamos į atliekų tvarkymo apskaitą ir laikomos iki jų perdavimo kitiems atliekų tvarkytojams. Mažų gabaritų atliekos bei detalės ir mazgai į laikymo vietas perkeliama rankiniu būdu, tačiau dalis susidarančių atliekų bei naudojimui tinkamų dalių ir mazgų būna stambių gabaritų, todėl jų perkėlimui į laikymo vietas yra naudojamas dyzelinis krautuvai, kurio veiklos metu į aplinkos orą išmetami teršalai.

5 pav. ENTP (16 01 04*) tvarkymo schema.

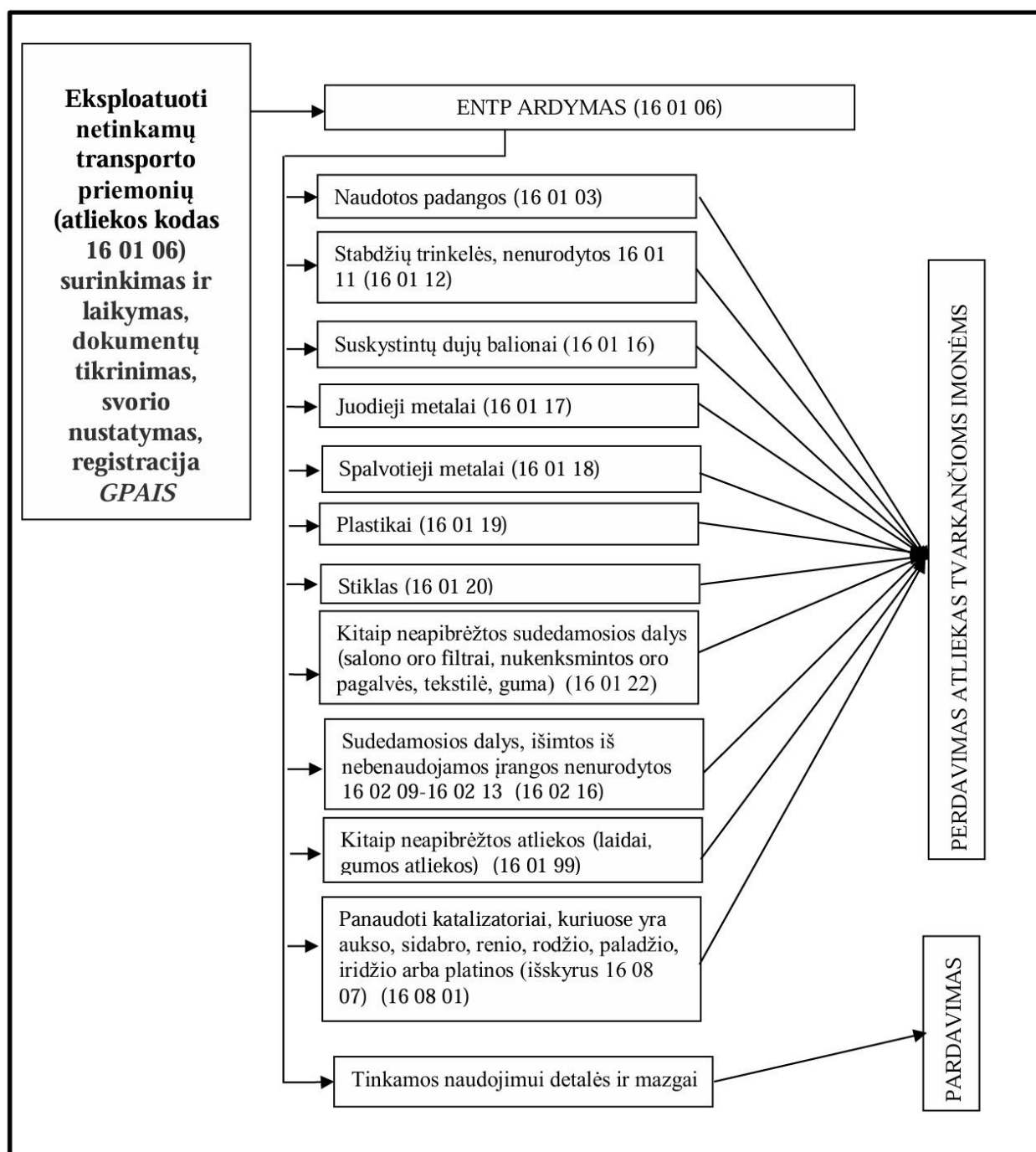
2. Eksploatuoti netinkamos transporto priemonės (ENTP) (16 01 06) supirkimo/surinkimo ir tvarkymo eigos aprašymas: Priimtos ENTP apdorojamos taip, kad susidarytų kuo mažiau atliekų ir būtų galima pakartotinai naudoti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių dalis. Atliekos, susidariusios vykdant apdorojimo veiklą, yra rūšiuojamos ir tvarkomos Atliekų tvarkymo taisyklių nustatyta tvarka. Atliekų tvarkymo eigos schemose, kurioje nurodyti duomenys apie pagrindinius technologinio proceso etapus bei jų metu naudojamas ir susidarantis atliekas, medžiagas pateikiama 6 pav.

Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių (atliekos kodas 16 01 06) surinkimas ir laikymas, dokumentų tikrinimas, svorio nustatymas, registracija GPAIS: ENTP (atliekos kodas 16 01 06) svoris nustatomas metrologiškai patikrintu svėrimo įrenginiu. ENTP pirmiausiai patenka į eksploatuoti netinkamų transporto priemonių laikymo ir apdorojimo pastatą, kuris padengtas nelaidžia danga, atsparia benzino ir kitų skysčių ardančiajam poveikiui. Pastate, nėra nuotekų surinkimo sistemos, todėl nuotekų susidarymas ar patekimas į aplinką nenumatoma. Išsiliejusių skysčių surinkimui nuo grindų dangos naudojamas sorbentas (pjuvenos). GPAIS fiksuojamas ENTP gavimo faktas bei svoris, patikrinamas krovinio važtaraštis ir/ar atliekų perdavimo aktas. Atliekos priimamos tik iš kitų ENTP atliekų tvarkytojų, todėl dokumentų patikrinimo procedūros jau būna atliktos, ENTP nukenksmintą, transporto priemonę patenka tiesiogiai į ardymą. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių (atliekos kodas 16 01 06) ardymas: Kitų eksploatuoti netinkamų transporto priemonių dalių atskyrimo operacijos:

1. išimami katalizatoriai (atliekos kodas – 16 08 01; jeigu tinkami tolimesniam naudojimui apskaitomi kaip gaminiai);
2. išimamos spalvotųjų metalų turinčios dalys (atliekos kodas – 16 01 18; jeigu tinkami tolimesniam naudojimui apskaitomi kaip gaminiai);
3. nuimamos padangos ir stambios plastikinės dalys (atliekų kodai -16 01 03; 16 01 19; jeigu tinkami tolimesniam naudojimui apskaitomi kaip gaminiai);
4. išimami stiklai (atliekos kodas – 16 01 20; jeigu tinkami tolimesniam naudojimui apskaitomi kaip gaminiai);
5. išimamos kitos nepavojingos dalys (atliekų kodai – 16 01 12; 16 02 16; 16 01 17; 16 01 22; 16 01 99; jeigu tinkami tolimesniam naudojimui apskaitomi kaip gaminiai).

ENTP priemonės yra ardamos naudojant mechaninius ir elektrinius (metalo pjaustymas) įrankius, rūšiuojant į pakartotiniam panaudojimui tinkamas detales, antriniam panaudojimui tinkamas medžiagas ir likusias atliekas. Tinkamos antriniam naudojimui transporto priemonių detalės ir/ar kitos dalys atskiriamos ir pakartotinai patikrinamas jų tinkamumas naudoti (atsižvelgus į gamintojo pateiktas rekomendacijas). Dalys nuvalomos (pagal poreikį, gali būti pašalinami tepalai ir kiti nešvarumai), suteikiamas identifikacinis, tinkamos naudoti detalės kodas ir sandėliuojamos joms skirtose vietose.

Netinkamos pakartotiniam naudojimui - nekokybiškos transporto priemonės dalys ar kitos medžiagos – priskiriamos nepavojingoms atliekoms, kurios išrūšiuojamos ir patalpinamos į joms skirtas laikino laikymo vietas ar talpyklas, iš kur šios atliekos perduodamos atliekų tvarkytojams. Atliekų gavimo ir sutvarkymo duomenys įmonės atsakingo asmens suvedami į GPAIS Atliekų tvarkymo apskaitos žurnalą.

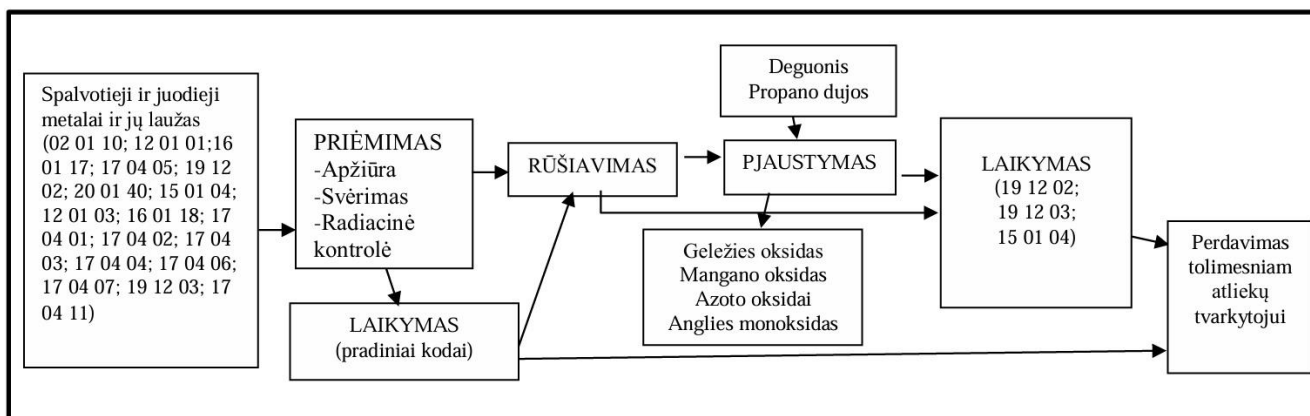
6 pav. ENTP (16 01 06) tvarkymo schema.

3. Spalvotųjų bei juodųjų metalų supirkimo/surinkimo, laikymo, pardavimo, perdavimo eigos aprašymas:

Juodieji ir spalvotieji metalai ir jų laužas (12 01 10; 12 01 01; 16 01 17; 17 04 05; 19 12 02; 20 01 40; 15 01 04; 12 01 03; 16 01 18; 17 04 01; 17 04 02; 17 04 03; 17 04 04; 17 04 06; 17 04 07; 19 12 03; 17 04 11; 16 08 01) superkamas/surenkamas ir atvežamas iš kitų įmonių ar fizinių asmenų. Atliekos į objektą atvežamos įmonės, klientų arba samdytu/nuomotu transportu. Metalų tvarkymo technologinis procesas prasideda nuo atliekų krovinio svėrimo ir užregistravimo. Priėmimo metu patikrinama ar nėra draudžiamų supirkti metalų atliekų, ar metalų atliekos nėra užterštos pavojingomis atliekomis, pvz. alyva ar pan. Vykdoma radiologinė kontrolė, atliekų identifikavimas. Priimamos atliekos užfiksuojamos atliekų tvarkymo apskaitos žurnale ir išrašomas priėmimo aktas.

Vėliau iš transporto priemonių metalų laužas iškraunamas metalų laužo apdorojimo zoną, kur rūšiuojamas pagal metalų rūšį (juodieji metalai atskiriami nuo spalvotųjų metalų, atskiriamos metalinės pakuotės). Stambios metalinės konstrukcijos supjaunamos dujiniu metalų pjaustymo įrenginiu ir sukraunama į krūvas juodojo metalų laužo laikymo zonoje. Spalvotasis metalas laikomas spalvotųjų metalų laikymo zonoje, jam atskirai sverti naudojamos mažesnės svėrimo galios svarstyklės. Metalinė pakuotė laikoma krūvose, metalų laužo laikymo zonoje. Paruoštas metalų laužas pakraunamas į autotransportą ir gabenamas kitiems atliekų tvarkytojams Lietuvoje arba eksportuojamas į užsienį, priklausomai nuo realizacijos galimybių ir finansinio naudingumo. Išvežant metalų laužą iš aikštelės jis sveriamas, registruojamas atliekų tvarkymo apskaitos žurnale ir išrašomas krovinio važtaraštis. Atliekų išvežimo periodiškumas priklauso nuo aikštelės užpildymo ir nuo rinkos sąlygų.

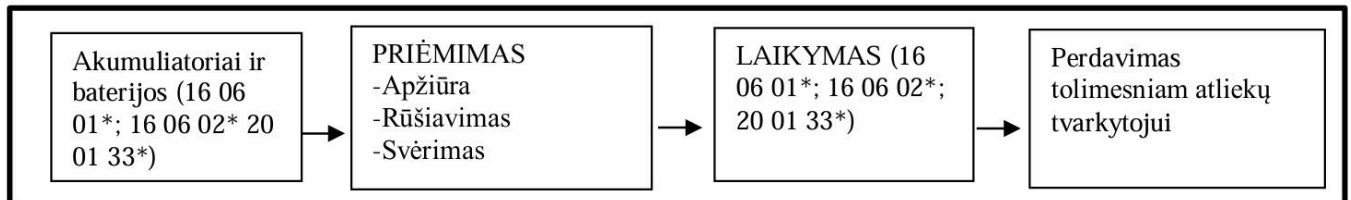
Atliekos, kurių tuo metu nėra galimybės apdoroti, arba kurioms nereikalingas papildomas apdorojimas, laikomos atskiruose kaupuose pagal atliekų kodus, laikymui skirtose zonose. Jos gali būti perduodamos kitiems atliekų tvarkytojams neapdorotos arba perkeliamos į apdorojimo zoną, kur rūšiuojamos, pjaustomos ir t.t. ir po apdorojimo priskiriami kodai 19 12 02 bei 19 12 03. Apdorojus pakuočių atliekas (15 01 04) jų kodas nekeičiamas, nes šios atliekos dalyvauja pakuočių atliekų tvarkymo sistemoje.

7 pav. Spalvotųjų bei juodųjų metalų ir jų laužo supirkimo/surinkimo, laikymo, pardavimo, perdavimo veiklos schema.

4. Akumuliatorių ir baterijų supirkimo/surinkimo, laikymo ir perdavimo eigos aprašymas:

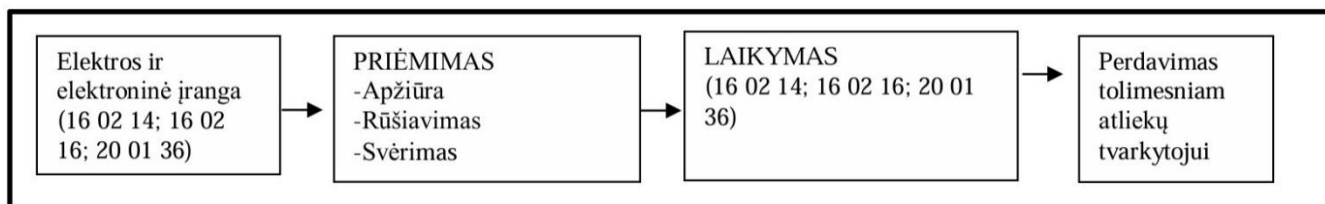
Akumulatoriai ir baterijos (16 06 01*; 16 06 02*; 20 01 33*) superkami/surenkami ir atvežami iš kitų įmonių ar fizinių asmenų. Atliekos į objektą atvežamos įmonės, klientų arba samdytu/nuomotu transportu. Šios iš atliekų turėtojų atgabentos atliekos dažniausiai nėra tinkamai išrūšiuotos pagal aštuonženklus atliekų kodus, todėl priėmimo metu yra rūšiuojamos, siekiant nustatyti tikslus priimamų atliekų kiekius pagal aštuonženklus kodus. Atlikus tokį pirminį atliekų rūšiavimą yra nustatoma, kiek ir kokių konkrečiai atliekų buvo gauta iš atliekų turėtojo, ir šie kiekiai yra užfiksuojami atliekų vežimo lydraštyje bei atliekų tvarkymo apskaitoje. Kadangi rūšiavimas atliekamas prieš užbaigiant atliekų vežimo procedūrą, kai atliekos dar priklauso siuntėjui, išrūšiuotų atliekų šešiaženklis kodas nepakinta. Supirkti akumulatoriai ir baterijos pasveriami ir išrūšiuojami pagal cheminę sudėtį, jie nėra ardomi ar kitaip išmontuojami. Po išrūšiavimo jie patalpinami baterijų ir akumuliatorių laikymo zonoje pagal cheminę sudėtį į atskirus konteinerius. Atliekos laikomos specialiuose konteineriuose, kurie paženklinėti, atsparūs rūgštims, korozijai. Užpildyti konteineriai su atliekomis perduodami kitiems atliekų tvarkytojams. Gaunami ir perduodami atliekų svoriai registruojami atliekų tvarkymo apskaitos žurnale. Akumuliatorių ir baterijų atliekų tvarkymo veiklos schema pateikta 8 pav.

8 pav. Akumuliatorių ir baterijų tvarkymo veiklos schema.

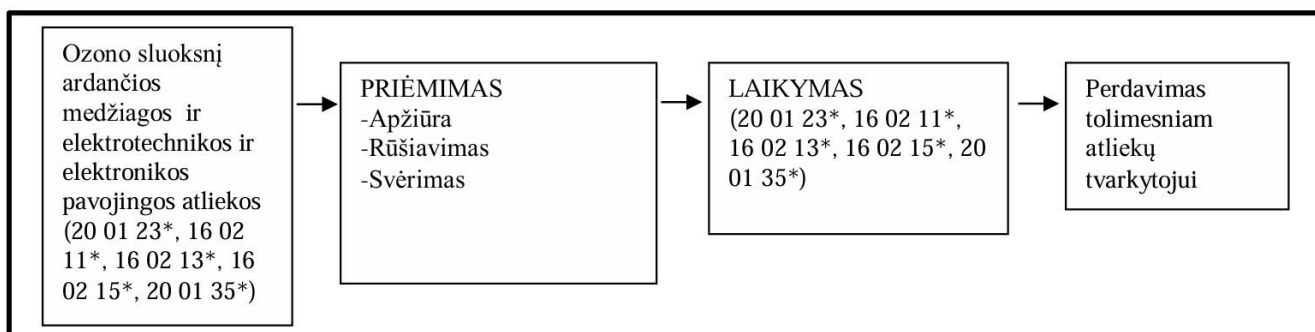
5. Elektros ir elektroninės įrangos surinkimo, laikymo ir perdavimo eigos aprašymas:

Elektros ir elektroninės įrangos atliekos (16 02 14; 16 02 16; 20 01 36) superkamos/surenkamos ir atvežamos iš kitų įmonių ar fizinių asmenų. Atliekos į objektą atvežamos įmonės, klientų arba samdytu/nuomotu transportu. Šios iš atliekų turėtojų atgabentos atliekos dažniausiai nėra tinkamai išrūšiuotos pagal aštuonženklus atliekų kodus, todėl priėmimo metu yra rūšiuojamos, siekiant nustatyti tikslus priimamų atliekų kiekius pagal aštuonženklus kodus. Atlikus tokį pirminį atliekų rūšiavimą yra nustatoma, kiek ir kokių konkrečiai atliekų buvo gauta iš atliekų turėtojo, ir šie kiekiai yra užfiksuojami atliekų vežimo lydraštyje bei atliekų tvarkymo apskaitoje. Kadangi rūšiavimas atliekamas prieš užbaigiant atliekų vežimo procedūrą, kai atliekos dar priklauso siuntėjui, išrūšiuotų atliekų šešiaženklis kodas nepakinta. Tada elektros ir elektroninės įrangos atliekos pasveriamos, išrūšiuojamos pagal įrangos rūšis ir sukraunamos į elektros ir elektroninės įrangos atliekų laikymo konteinerį. Sukaupus transportavimui reikiamą kiekį, atliekos perduodamos kitiems atliekų tvarkytojams. Gaunami ir perduodami atliekų svoriai registruojami atliekų tvarkymo apskaitos žurnale. Elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo veiklos schema pateikta 9 pav., 30 p.

9 pav. Elektros ir elektroninės įrangos (EEI) tvarkymo veiklos schema.

6. Ozono sluoksnį ardančių medžiagų ir elektrotechnikos ir elektronikos pavojingų atliekų (20 01 23*, 16 02 11*, 16 02 13*, 16 02 15*, 20 01 35*) surinkimo, laikymo ir perdavimo eigos aprašymas: Ozono sluoksnį ardančios medžiagos ir elektrotechnikos ir elektronikos pavojingos atliekos superkamos/surenkamos ir atvežamos iš kitų įmonių ar fizinių asmenų. Atliekos į objektą atvežamos įmonės, klientų arba samdytu/nuomotu transportu. Šios iš atliekų turėtojų atgabentos atliekos dažniausiai nėra tinkamai išrūšiuotos pagal aštuonženklis atliekų kodus, todėl priėmimo metu yra rūšiuojamos, siekiant nustatyti tikslus priimamų atliekų kiekius pagal aštuonženklis kodus. Atlikus tokį pirminį atliekų rūšiavimą yra nustatoma, kiek ir kokių konkrečiai atliekų buvo gauta iš atliekų turėtojo, ir šie kiekiai yra užfiksuojami atliekų vežimo lydraštyje bei atliekų tvarkymo apskaitoje. Kadangi rūšiavimas atliekamas prieš užbaigiant atliekų vežimo procedūrą, kai atliekos dar priklauso siuntėjui, išrūšiuotų atliekų šešiaženklis kodas nepakinta. Tada atliekos pasveriamos, išrūšiuojamos pagal įrangos rūšis laikomos tam skirtoje zonoje. Sukaupus transportavimui reikiamą kiekį, atliekos perduodamos kitiems atliekų tvarkytojams. Gaunami ir perduodami atliekų svoriai registruojami atliekų tvarkymo apskaitos žurnale. Ozono sluoksnį ardančių medžiagų ir elektrotechnikos ir elektronikos pavojingų atliekų (20 01 23*, 16 02 11*, 16 02 13*, 16 02 15*, 20 01 35*) tvarkymo veiklos schema pateikta 10 pav.

10 pav. Ozono sluoksnį ardančių medžiagų ir elektrotechnikos ir elektronikos pavojingų atliekų (20 01 23*, 16 02 11*, 16 02 13*, 16 02 15*, 20 01 35*) tvarkymo veiklos schema.

Atliekų laikymo reikalavimai

Visos atliekos laikomos atskiromis grupėmis pagal rūšis, nemaišomos tarpusavyje bei laikomos taip, kad nekeltų pavojaus žmonių sveikatai ir aplinkai. Atliekų laikymo zonų danga yra vientisa ir nepralaidi naftos produktams ir vandeniui. Pavojingųjų atliekų laikymo talpos yra paženklintos bei atsparios aplinkos poveikiui. Pavojingųjų atliekų ženklinimo etiketės forma, etiketė ir joje pateikta informacija aiškiai matoma ir atspari aplinkos poveikiui. Nuolat yra prižiūrimas talpų su pavojingomis atliekomis uždarymo sandarumas, kad pervežimo, perpilimo metu pavojingos atliekos nepasklistų į aplinką. Naudojimui tinkamų dalių ir mazgų laikymas bus vykdomas patalpose bei lauke. Dalys ir mazgai, kuriuose yra pavojingųjų medžiagų, bus laikomos tik uždaroje patalpose. Siekiant išvengti laikomų atliekų griūties, visos atliekos laikomos ant tvirto pagrindo, laikomų atliekų poveikiui atspariose talpose arba neaukštose rietuvėse. Atliekų laikymo vietų schemas pateiktos 2 ir 3 pav., 20-21 p. Veiklavietyje yra įgyvendintos neigiamą poveikį aplinkai mažinančios priemonės:

- ✓ veikla vykdoma uždaroje patalpoje su naftos produktams ir vandeniui nelaidžia danga;
- ✓ kontroliuojamas didžiausias vienu metu laikomų atliekų kiekis;
- ✓ pavojingos atliekos laikomos pavojingų atliekų laikymo zonoje, kuri yra atskirta nuo kitų atliekų laikymo zonų, atliekos laikomos uždaroje ir atitinkamai paženklintose talpose iki jų perdavimo tolesniems atliekų tvarkytojams;
- ✓ darbuotojai supažindinami su darbų saugos ir gaisrinės saugos taisyklėmis;
- ✓ yra gaisro gesinimo priemonės (gesintuvai, nedegamas audeklas);
- ✓ yra numatytos priemonės išsiliejusių skysčių ar kitų medžiagų surinkimui;
- ✓ periodiškai tvarkomos patalpos.

Veiklos metu yra laikomasi bendrųjų reikalavimų, taikomų pavojingųjų atliekų pakavimui ir laikymui:

- ✓ Pavojingosios atliekos pakuojamos ir laikomos taip, kad nekeltų pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai. Pavojingųjų atliekų pakuotės, konteineriai sukonstruoti ir pagaminti taip, kad juose esančios pavojingosios atliekos negalėtų išsipilti, išsibarstyti, išgaruoti ar kitaip patekti į aplinką. Pavojingųjų atliekų pakuočių, konteinerių (talpų) medžiagos atsparios juose supakuotų pavojingųjų atliekų ir atskirų jų komponentų poveikiui ir nereaguoja su šiomis atliekomis ar jų komponentais. Pavojingųjų atliekų pakuočių, konteinerių dangčiai ir kamščiai tvirti ir sandarūs, sukonstruoti ir pagaminti taip, kad juos būtų galima saugiai atidaryti ir uždaryti, kad jie laikymo, perkėlimo ar vežimo metu nesutrūktų, neatsilaisvintų, neatsidarytų ir juose esančios medžiagos nepatektų į aplinką.
- ✓ Pavojingųjų atliekų laikymo vieta įrengta uždaroje patalpoje su natūralia ventiliacija ir padengta nelaidžia danga, atsparia skysčių ardančiajam poveikiui. Laikymo vietoje yra nutekėjusių skysčių surinkimo priemonės (absorbentai), užtikrinančios apsaugą nuo teršalų patekimo į aplinką.
- ✓ Visi laikomų pavojingųjų atliekų konteineriai ar pakuotės yra paženklinti pavojingųjų atliekų ženklavimo etiketėmis.

3.4. Ūkinės veiklos vykdymo terminai ir eiliškumas, ūkinės veiklos vykdymo trukmė

Veikla neterminuota.

3.5. Informacija, kokiuose ūkinės veiklos etapuose – teritorijų planavimo, statinių statybos, sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymo ar tikslinimo, ūkinės veiklos nutraukimo ar kt. – atliekamas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas

Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo¹ (toliau – ŠŽNS) 51 straipsnio 5 punktu, planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ar planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procesų metu įvertinus konkrečios ūkinės veiklos galimą poveikį visuomenės sveikatai, šiame įstatyme nurodytas ar poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metu nustatytas sanitarinės apsaugos zonos dydis gali būti sumažintas arba padidintas laikantis šio straipsnio 3 dalyje nustatytų principų. Atliekamas įmonės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimas (toliau – PVSV) ir koreguojama ŠŽNS įstatymu nustatyta 100 m sanitarinė apsaugos zona.

3.6. Siūlomos planuojamos ūkinės veiklos alternatyvos

Ūkinė veikla vykdoma vadovaujantis LR galiojančių teisės aktų reikalavimais. Alternatyvos nesvarstomos.

4. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETOS ANALIZĖ

4.1. planuojamos ūkinės veiklos vieta (adresas) pagal administracinius teritorinius vienetų, jų dalis ir gyvenamąsias vietas (apskritis, savivaldybė, seniūnija, miestas, miestelis, kaimas, viensėdis, gatvė); teritorijos, kurioje planuojama ūkinė veikla, ne senesnis kaip 3 metų žemėlapis su gretimybėmis (ortofoto ar kitokiame žemėlapyje, kitose grafines informacijos pateikimo priemonėse apibrėžta planuojama teritorija; planų mastelis pasirenkamas atsižvelgiant į planuojamos teritorijos ir teritorijos, kurią planuojama ūkinė veikla gali paveikti, dydžius), esamos ir suplanuotos gretimybės (žemės sklypai ir pastatai, su kuriais ribojasi teritorija), teritorijos, kurioje planuojama ūkinė veikla, svarba aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos saugos, ekonominiu, visuomeniniu ar kt. požūriais, objektai, kuriems nustatytos sanitarinės apsaugos zonos, informacija apie sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymą ir įregistravimą, kita svarbi informacija;

UAB „Autmeta“ atliekų tvarkymo veikla vykdoma aikštelėje, kuri yra 0,4075 ha žemės sklype, adresu: Žemaičių g. 48, Gėluvos k., Ariogalos sen., Raseinių r. sav., Kauno apskritis. Žemės pagrindinė naudojimo paskirtis – kita, naudojimo būdas – pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos žemės sklypas. Sklypo unikalus Nr. 4400-1849-1393; sklypo kadastrinis Nr. 7218/0001:535 Gėluvos k. v. Žemės sklypas nuosavybės teise priklauso įmonei UAB „Autmeta“.

Registrų centro (toliau - RC) kadastro žemėlapio ištraukos kopija (1:5000) su gretimu užstatymu pateikiama 11 paveiksle, 33 p.

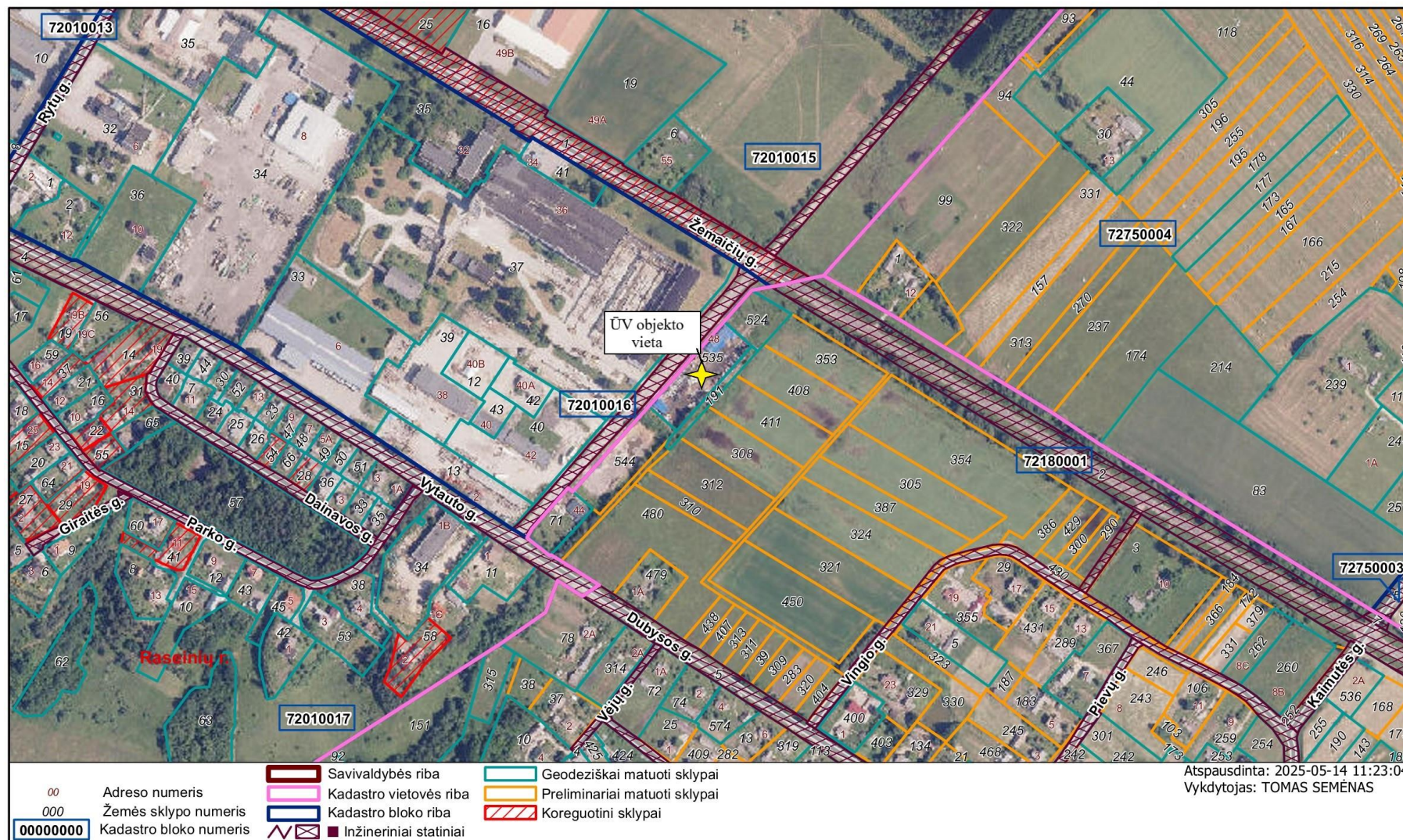
UAB „Autmeta“ ENTP tvarkymo aikštelės sklypas nesiriboja su gyvenamosios ar visuomeninės paskirties teritorijos žemės sklypais. Veiklos sklypas yra pramoninėje teritorijoje, o jo gretimybėse, kiek nutolusi įvairiomis kryptimis yra gyvenamoji aplinka: šiaurės kryptimi kitapus Žemaičių gatvės už ~135 m yra pavienė sodyba adresu Raseinių r. sav., Ariogala, Žemaičių g. 55, o už ~115 m – gyvenamoji aplinka adresu Raseinių r. sav., Ariogalos sen., Algimantų k. 12; pietryčių kryptimi už ~290 m yra artimiausi Gėluvos k. Vingio gatvės gyvenamieji namai, kurių artimiausias yra adresu Raseinių r. sav., Ariogalos sen., Gėluvos k., Vingio g. 19; pietinėje teritorijos dalyje už ~112 m atstumu yra gyvenamoji aplinka adresu Raseinių r. sav., Ariogalos sen., Gėluvos k., Žemaičių g. 44, o už ~120 m gyvenamoji aplinka adresu Raseinių r. sav., Ariogalos sen., Gėluvos k., Dubysos g. 1A. Ūkinės veiklos sklypas gyvenamosios aplinkos atžvilgiu pateikiamas 12 paveiksle, 34 p.

Visuomeninių, medicinos ir vaikų įstaigų arti ūkinės veiklos nėra, artimiausia gydymo įstaiga – Ariogalos PSPC, adresu Vytauto g. 96, Ariogala, nuo ūkinės veiklos sklypo šiaurės vakarų kryptimi nutolusi už ~1,9 km.

Aplinkiniuose sklypuose vyrauja pramonės ir sandėliavimo paskirties objektų teritorijos žemės sklypai. Viešai prieinamose šaltiniuose nėra informacijos apie aplinkinėse teritorijose įregistruotas gamybinių objektų sanitarines apsaugos zonas.

KADASTRO ŽEMĖLAPIO IŠTRAUKA

Mastelis 1:5000

11 pav. RC kadastro žemėlapių ištraukos kopija

12 pav. Sklypo kuriame UAB „Autmeta“ vykdo veiklą ribos (pažymėta raudonai) bei artimiausi gyvenamosios paskirties pastatai (geltonai) adresais Žemaičių g. 44, 55, Algimantų k. 12, Vingio g. 19, Dubysos g. 1A

4.2. žemės sklypo, kuriame planuojama ūkinė veikla, pagrindinė žemės naudojimo paskirtis, naudojimo būdas (-ai) (esamas ir planuojamas), žemės sklypo plotas, žemės sklypui nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos (pridedama išrašo iš Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko kopija);

Ūkinė veikla vykdoma Kitos paskirties, pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos žemės sklype. Sklypo unikalus Nr. 4400-1849-1393; sklypo kadastrinis Nr. 7218/0001:535 Gėluvos k. v. Žemės sklypo plotas – 0,4075 ha. Žemės sklypas nuosavybės teise priklauso įmonei UAB „Autmeta“.

Žemės sklypui nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos:

1. XXI. Žemės sklypai, kuriuose įrengtos valstybei priklausančios melioracijos sistemos bei įrenginiai;
2. VI. Elektros linijų apsaugos zonos;
3. II. Kelių apsaugos zonos.

Žemės sklypo VI Registrų centro nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašo kopijos pateikiamos 1 priede.

4.3. vietovės infrastruktūra (vandens, šilumos energijos tiekimas, nuotekų surinkimas, valymas ir išleidimas, atliekų tvarkymas, šalinimas ir panaudojimas, susisiekimo, privažiavimo keliai ir kt.);

Vandens suvartojimas, buitinių, gamybinių ir paviršinių nuotekų susidarymas

Gamybinių nuotekų įmonės veikloje nesusidaro. Geriamas vanduo atvežamas plastikiniuose buteliuose. Buitinėms reikmėms naudojamas biotualetas. Dalis įrenginyje tvarkomų atliekų laikomos atviroje aikštelės dalyje, todėl objekte įrengtas 6 l/s našumo paviršinių nuotekų valymo įrenginys SEPKO 6/1200, kuris išvalo nuo atliekų tvarkymo teritorijos surenkamas paviršines nuotekas iki Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamente nustatytų reikalavimų (planuojamas paviršinių nuotekų surinkimo plotas – 2000 m². Išvalytos nuotekos išleidžiamos į greta sklypo ribos esantį melioracijos griovį. Numatomas nuotekų kiekis – 1079 m³/m. Likusi teritorijos dalis (0,2075 ha) užstatyta arba naudojama kitoms, su atliekų tvarkymu nesusijusioms veikloms ir nepriskiriama galimai teršiamoms teritorijoms. Nuo šios teritorijos dalies paviršinės nuotekos savitaka infiltruojasi į gruntą (numatomas neužterštų nuotekų kiekis – 1079 m³/m).

Elektra, šildymas, kuro sąnaudos

Elektros energijos sunaudojama ~ 5000 kWh/m, sudaryta sutartis su elektros energiją tiekiančia įmone. Esami pastatai nešildomi, darbuotojams skirtos patalpos šildomos infraraudonųjų spindulių šildytuvais (pagal poreikį). Katilinės objekte nėra.

Susisiekimo infrastruktūra

Į UAB „Autmeta“ teritoriją įvažiuojama iš sklypo vakarinėje dalyje esančios privažiavimo gatvės. Į ūkinės veiklos sklypą gali būti patenkama 2 įvažiavimais, tačiau pagrindinis įvažiavimas yra šiaurės vakarinėje sklypo dalyje. Sklypo ribose yra 10 vnt. lengvųjų automobilių stovėjimo aikštelė.

Atliekų susidarymas ir tvarkymas

Ūkinės veiklos vykdymo metu susidaro mišrios komunalinės, buitinės atliekos. Buitinės atliekos kaupiamos 1,1 m³ talpos buitinių atliekų konteineriuose. Visos susidarantys atliekos rūšiuojamos, kaupiamos ir pagal rašytines sutartis perduodamos atliekas tvarkančioms įmonėms, registruotoms valstybiniame atliekas tvarkančių įmonių registre. Atliekų naudoti, perdirbti ar šalinti jų susidarymo vietoje nenumatoma. Visos susidarantys nepavojingos atliekos laikomos ne ilgiau kaip metus nuo jų susidarymo.

Veiklos metu susidaro nedidelis kiekis mišrių komunalinių atliekų, buitinių atliekų. Atliekos rūšiuojamos ir kaupiamos konteineriuose iki perdavimo atliekas tvarkančioms įmonėms.

3 lentelė. Atliekų kiekiai, susidarantys įmonės veikloje.

Atliekos				Atliekų susidarymo šaltinis technologiniame procese	Susidarymas	Tvarkymas
Kodas	Pavadinimas	Patikslintas apibūdinimas	Pavojingumas		Projektinis kiekis	Atliekų tvarkymo būdas
1	2	3	4	5	6	7
15 01 04	Kitos metalinės pakuotės	Metalinės pakuotės	Nepavojingos	Buitinės veiklos metu	0,5 t/m	Atliekos perduodamos tolimesniems atliekų tvarkytojams
20 03 01	Mišrios komunalinės atliekos	Mišrios komunalinės atliekos	Nepavojingos	Gamyklos ir teritorijos tvarkymas	0,6 t/m	

4.4. ūkinės veiklos vietos (žemės sklypo) įvertinimas atsižvelgiant į greta ir aplink planuojamą ūkinę veiklą, esančias, planuojamas ar suplanuotas gyvenamųjų pastatų, visuomeninės paskirties, rekreacines ar kitas teritorijas, statinius, pastatus, objektus, nurodytus Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 53 straipsnio 1 dalyje, ar kitus visuomenės sveikatos saugos požįriui reikšmingus objektus (aprašymas, anksčiau šiame žemės sklype vykdyta ūkinė veikla, atstumai iki kitų šiame papunktyje nurodytų objektų).

Gretimybės

Aplinkiniuose sklypuose vyrauja pramonės ir sandėliavimo paskirties objektų teritorijos žemės sklypai. Su gyvenama ir visuomeninės paskirties teritorija įmonės sklypas nesiriboja.

Veiklos sklypas yra pramoninėje teritorijoje, o jo gretimybėse, kiek nutolusi įvairiomis kryptimis yra gyvenamoji aplinka: šiaurės kryptimi kitapus Žemaičių gatvės už ~135 m yra pavienė sodyba adresu Raseinių r. sav., Ariogala, Žemaičių g. 55, o už ~115 m – gyvenamoji aplinka adresu Raseinių r. sav., Ariogalos sen., Algimantų k. 12; pietryčių kryptimi už ~290 m yra artimiausi Gėluvos k. Vingio gatvės gyvenamieji namai, kurių artimiausias yra adresu Raseinių r. sav., Ariogalos sen., Gėluvos k., Vingio g. 19; pietinėje teritorijos dalyje už ~112 m atstumu yra gyvenamoji aplinka adresu Raseinių r. sav., Ariogalos sen., Gėluvos k., Žemaičių g. 44, o už ~120 m gyvenamoji aplinka adresu Raseinių r. sav., Ariogalos sen., Gėluvos k., Dubysos g. 1A. Ūkinės veiklos sklypas gyvenamosios aplinkos atžvilgiu pateikiamas 12 paveiksle, 34 p.

Vakarinėje sklypo pusėje yra negyvenamos paskirties pastatas, rytinėje - pastatų arti nėra. Ariogalos gyvenvietė, kurioje gyvena apie 3000 gyventojų, yra už ~ 200 m. todėl UAB „Autmeta“ planuojama ūkinė veikla neturės poveikio gyventojams ir visuomenės sveikatai, gyvenamajai aplinkai

Viešai prieinamose šaltiniuose nėra informacijos apie aplinkinėse teritorijose įregistruotas gamybinių objektų sanitarines apsaugos zonas.

Visuomeninių, medicinos ir vaikų įstaigų arti ūkinės veiklos nėra, artimiausia gydymo įstaiga – Ariogalos PSCP, adresu Vytauto g. 96, Ariogala, nuo ūkinės veiklos sklypo šiaurės vakarų kryptimi nutolusi už ~1,9 km.

Planuojamos ūkinės veiklos objektas į rekreacijos objektų teritorijas nepatenka ir su jomis nesiriboja. Taip pat ŪV objektas nesiriboja ir su lankytiniais objektais.

Analizuojamos veiklos teritorija neturi istorinės-kultūrinės vertės, į saugomas teritorijas nepatenka ir su jomis nesiriboja. Vykdomos veiklos teritorijoje nėra įsteigtų ir saugomų Natura 2000 teritorijų. Artimiausios saugomos teritorijos nuo žemės sklypo:

- Dubysos upės slėnis (pietvakarių kryptimi už ~0,6 km);
- Ariogalos botaninis draustinis (pietvakarių kryptimi už ~1,5 km).

Vykdomos veiklos teritorijoje nėra registruotų kultūros paveldo objektų. Remiantis Kultūros vertybių registro duomenimis, artimiausi kultūros paveldo objektai:

- Ariogalos, Čekuvos dvaro sodybos parko fragmentai (unikalus kodas 30755), nuo ŪV vietos nutolęs apie ~0,6 km atstumu šiaurės kryptimi;
- Gėluvos piliakalnio su gyvenviete gyvenvietė (unikalus kodas: 23748), nuo ŪV vietos nutolęs apie ~0,9 km atstumu pietų kryptimi.

Paviršinio ir požeminio vandens telkinių greta pastato, kuriame vykdoma atliekų tvarkymo veikla, nėra. Artimiausias vandens telkinys – upė Dubysa (14010001), nuo ūkinės veiklos teritorijos pietvakarių kryptimi nutolusi už 0,7 km. Ūkinės veiklos vykdymo metu poveikis požeminiam vandeniui nenumatomas, gamybinių nuotekų nesusidarys. Atliekų laikymo teritorijoje susidaranti paviršinės nuotekos surenkamos ir valomos naftos produktų gaudyklėje su smėlio-purvo nusodintuvu. Ūkinės veiklos teritorija nepatenka į paviršinių ir požeminių vandens telkinių apsaugos zonas.

5. ŪKINĖS VEIKLOS VEIKSNIŲ, DARANČIŲ ĮTAKĄ VISUOMENĖS SVEIKATAI APIBŪDINIMAS IR ĮVERTINIMAS

Veiksnių nustatymas

Atlikus ūkinės veiklos analizę, nustatyti ūkinės veiklos veiksniai, galintys turėti poveikį visuomenės sveikatai:

- ✓ Reglamentuotas ribines vertes turintys veiksniai: oro tarša, tarša kvapais, triukšmas, vibracija, vandens ir dirvožemio tarša.
- ✓ Veiksniai, kurių ribinės vertės nėra reglamentuotos: psichologiniai veiksniai, ekstremalių situacijų veiksniai.

5.1. ORO CHEMINĖ TARŠA

Ūkinės veiklos metu susidarantių teršalų skaida ir poveikis visuomenės sveikatai analizuojami ataskaitoje:

Kietosios dalelės (KD₁₀, KD_{2,5}). Į orą išmetamos kietosios dalelės labai skiriasi savo fizikine ir chemine sudėtimi, skirtingi yra dalelių dydžiai ir jų išmetimo šaltiniai. KD₁₀ dalelės (kurių dydis ore yra mažesnis nei 10µm) kelia didžiausią susirūpinimą, kadangi jos yra pakankamai mažos, kad galėtų prasiskverbti giliai į plaučius ir tokiu būdu sukelti didelę grėsmę žmogaus sveikatai. Šiuo metu

KD2,5 dalelės laikomos sukeliančiomis dar didesnę grėsmę sveikatai. Didesnės dalelės nėra tiesiogiai įkvepiamos ir iš oro pakankamai efektyviai gali būti pašalinamos sedimentacijos būdu.

Pagrindinis patekimo į organizmą kelias yra kvėpavimo takai. Dalis įkvėptų dalelių nusėda kvėpavimo takuose, o likusi dalis pašalinama su iškvepiamu oru. Nusėdimo vieta priklauso nuo dalelių savybių (dydžio formos, elektrinio krūvio, tankio, hidroskopiskumo) ir individo kvėpavimo trakto anatomijos bei kvėpavimo intensyvumo. Didesnės dalelės ($>10\mu\text{m}$) nusėda kvėpavimo trakto dalyje, esančioje virš gerklų, 5-10 μm diametro dalelės – stambesniuose kvėpavimo takuose (bronchuose), 2,5-5 μm dalelės – smulkesniuose takuose (bronchiolėse). Po nusėdimo plaučiuose, didžioji dalis dalelių įvairiais mechanizmais yra pašalinamos iš organizmo. Smulkiosios dalelės gali būti pernešamos giliai į plaučius, kur jos gali sukelti uždegimą ir pabloginti žmonių, sergančių širdies ar plaučių ligomis, būklę. Be to, į plaučius jos gali pernešti kancerogeninius junginius.

Azoto oksidai (NO_x). Azoto oksidai susidaro deginimo procese, aukštoje temperatūroje oksiduojantis atmosferos azotui. Pagrindinis produktas yra azoto oksidas (NO), mažesnė dalis azoto dioksido (NO_2) ir kitų azoto oksidų (NO_x). Į atmosferą patekęs NO netrukus oksiduojasi ir susidaro NO_2 . Saulės šviesoje, vykstant reakcijai tarp NO_2 ir lakiųjų organinių junginių, susidaro antriniai teršalai (ozonas, formaldehidai ir kt.). Pagrindinis azoto oksidų šaltinis yra kelių transportas, iš kur išmetama apie pusę azoto oksidų kiekio Europoje. Todėl didžiausios NO ir NO_2 koncentracijos susidaro miestuose, kur eismo intensyvumas didžiausias. Aplinkoje NO_2 egzistuoja dujinėje formoje, todėl vienintelis patekimo į žmogaus organizmą kelias yra kvėpavimo takai. NO_2 gali dirginti plaučius ir sumažinti atsparumą kvėpavimo takų infekcijoms (gripui ir pan.).

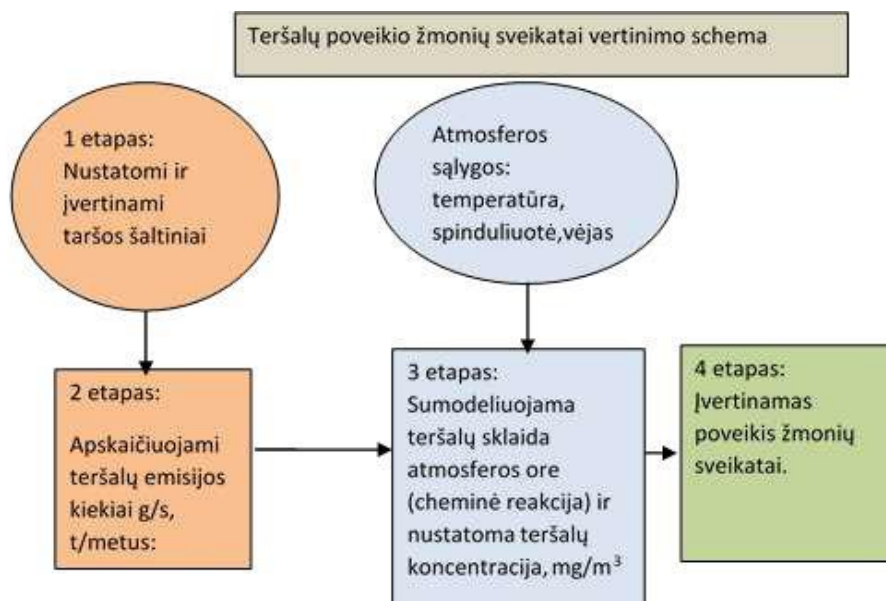
Anglies monoksidas (CO). Anglies monoksidas (CO) yra toksinės dujos, išmetamos į atmosferą degimo procesų metu arba oksiduojantis angliavandeniliams bei kitiems organiniams junginiams. Europos miestuose beveik visas CO kiekis (90%) išmetamas iš kelių transporto priemonių, o kita dalis iš gyvenamųjų namų ir komercinių pastatų katilinių. Šis junginys atmosferoje išsilaiko apie mėnesį, po to oksiduojasi į anglies dioksidą (CO_2). Organizme CO stabdo deguonies pernešimą kraujyje. Tai sumažina į širdį patenkančią deguonies kiekį, o tai ypač svarbu žmonių, kenčiančių nuo širdies ligų, sveikatai.

Lakieji organiniai junginiai (LOJ). LOJ yra laikomos medžiagos, susidedančios iš anglies, deguonies, vandenilio, halogenų ir t.t. ir pan. atomų, (išskyrus anglies oksidus ir neorganinius metalų karbidus), kurių virimo temperatūra yra mažesnė nei 250 laipsnių celsijaus esant normaliam atmosferos spaudimui. Tokios cheminės medžiagos sukelia troposferinio ozono, kenksmingo žmonių sveikatai, susidarymą. Svarbiausias LOJ aplinkai keliamas pavojus – dalyvavimas fotocheminėse reakcijose (saulės radiacijos poveikyje), sukeliančiose Ozono susidarymą troposferoje (apatiniuose atmosferos sluoksniuose). Skirtingai nuo stratosferinio ozono, apsaugančio žemę nuo kenksmingų ultravioletinių spindulių, troposferoje susidarantis ozonas sukelia kvėpavimo ligas ir kenkia aplinkai. Lakiųjų organinių junginių skaičius yra labai didelis. Dėl šios priežasties baigtinio tokių junginių sąrašo nėra, todėl jiems taikomi bendresnio pobūdžio apibūdinimai.

Mangano oksidai (MnO). Neorganinis cheminis junginys, kurį sudaro elementas manganas ir deguonis. Jis taip pat žinomas kaip mangano (IV) oksido ir mangano anhidrido pavadinimai. Tai kieta nuo tamsiai iki juodos kavos. Ilgalaikis mangano oksidų sąlytis su oda pašalina natūralius riebalus, sukelia dermatitą. Įkvėpimas gali sukelti gripą panašią būklę (metalo dūmai). Būklė pasižymi aukšta karščiavimu, šaltkrėtis, burnos džiūvimu ir gerklėmis, raumenų skausmu ir galvos skausmu. Jis gali sudirginti kvėpavimo takus ir padidinti kvėpavimo takų infekcijų (pneumonijos)

paplitimą. Neįtikėtina, kad neorganinė mangano druska absorbuojama per plaučius, tačiau gali pasireikšti lėtinis apsinuodijimas. Ilgalaikis mangano dioksido dulkių ar dūmų poveikis gali paveikti centrinę nervų sistemą ir sukelti Parkinsono ligos, vaikščiojimo sunkumų, raumenų spazmų ir elgesio pokyčių raidą.

Žemiau pateikiama teršalų poveikio žmonių sveikatai vertinimo schema.

13 pav. Teršalų poveikio vertinimo schema

INFORMACIJA APIE TARŠOS ŠALTINIUS

Cheminės taršos susidarymas

UAB „Autmeta“ ūkinės veiklos vykdymo metu cheminė oro tarša galima iš stacionarių ir mobilių oro taršos šaltinių. Įmonės teritorijoje veikia 1 neorganizuotas stacionarus oro taršos šaltinis (toliau - o.t.š.) – metalo pjaušimo, naudojant dujas, įrenginys (o.t.š. Nr. 601). Įrenginio darbo laikas – 1 val. per darbo dieną (viso 252 val./m). Metalų pjovimo metu į aplinkos orą išmetami nedideli kiekiai geležies junginių, mangano oksidų, anglies monoksido ir azoto oksidų. Išmetamų teršalų kiekiui apskaičiuoti naudotas „Įvairiose gamybose susidariusių ir išmetamų į atmosferą teršalų įvertinimo metodikų rinkinys“. Leningradas, 1986 (Sbornik metodik po rasčiotu vybrosov v atmosferu zagriazniajuščych vieščiestv različnymi proizvodstvami. Goskomgidromiet. Leningrad, 1986). Teršalų skaičiavimai iš metalo pjaušimo įrenginio pateikiami PVSV ataskaitos 3 priede.

Skaičiavimuose naudoti mobilių oro taršos šaltinių duomenys. Tarša į aplinkos orą iš sunkiasvorių transporto priemonių, lengvųjų automobilių ir autokrautuvo skaičiuota naudojant EMEP/Corinair Atmospheric emission inventory guidebook 2019 1.A.3.b „Road transport“ metodiką. Metodikos įrašytos į Aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 13d. įsakymu Nr. 395 patvirtintą „Į atmosferą išmetamo teršalų kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašą“ su vėlesniais pakeitimais. Skaičiavimai buvo atlikti naudojant Tier 1 algoritmą.

Stacionarių oro taršos šaltinių schema

14 pav. Oro taršos šaltinių schema.

4 lentelė. STACIONARIŲ ORO TARŠOS ŠALTINIŲ CHARAKTERISTIKOS

Taršos šaltiniai					Išmetamųjų dujų rodikliai pavyzdžio paėmimo (matavimo) vietoje			
pavadinimas	Nr.	Koordinatės*	aukštis, m	išmetimo angos matmenys	srauto greitis, m/s	temperatūra, °C	tūrio debitas, Nm ³ /s	Teršalų išmetimo trukmė, val/m trukmė, val./m.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Metallų pjaustymo dujomis įrenginys	601	X 6124726, Y 468141 X 6124721, Y 468148 X 6124727, Y 468153 X 6124731, Y 468147	1,5	0,5	5,0	16,0	0,981	252

*- Koordinatų sistema: LKS 1994 LithuaniaTM

5 lentelė. TARŠA Į APLINKOS ORĄ

Taršos šaltiniai		Teršalai*				Tarša			
Pavadinimas	Nr.	Pavadinimas	Kodas	Srauto greitis, m/s	Aukštis, m	Vienkartinis dydis			Metinė, t/metus
						Vnt.	Vidut.	Maks.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Metalų pjaustymas	601	Anglies monoksidas (CO) (C)	6069	5,0	1,5	g/s	0,0176	0,0176	0,0159
		Azoto oksidai (NO _x) (C)	6044				0,0178	0,0178	0,0161
		Mangano oksidai (MnO)	3516				0,0001	0,0001	0,0009
		Geležis ir jos junginiai	3113				0,0035	0,0035	0,032
Viso įrenginiui:								0,0649	

Mobilūs oro taršos šaltiniai, veikiantys ūkinės veiklos teritorijoje

Vertinant taršą į aplinkos orą iš mobilių taršos šaltinių, vertinamas blogiausias galimas scenarijus. Į įmonę kasdien atvyksta ir išvyksta sunkiasvoris transportas, pristatantis bei išvežantis atliekas. Vienu metu į įmonės teritoriją daugiausiai atvyksta iki 3 sunkvežimių ir 5 lengvieji automobiliai. Dienos metu į įmonę iš viso atvyksta iki 10 lengvųjų transporto priemonių ir iki 12 sunkiasvorių transporto priemonių. Visas transportas atvyksta tik darbo dienos metu (8-17 val). Sklypo teritorijoje važinėja, perveža atliekas bei jas krauna į sunkiasvorių transporto priemones vienas dyzelinis krautuvai su kranu, priimama, kad krautuvai darbo dienos metu dirba apie 1 val.

Sunkiasvorių ir lengvosios transporto priemonės

Tarša į aplinkos orą iš sunkiasvorių transporto priemonių ir lengvųjų automobilių skaičiuojama naudojant EMEP/Corinair Atmospheric emission inventory guidebook 2019 1.A.3.b Road transport metodiką, kuri įrašyta į Aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 13d. įsakymu Nr.395 patvirtintą „Į atmosferą išmetamo teršalų kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašą“ su vėlesniais pakeitimais. Skaičiavimai atliekami naudojant Tier1 algoritmą, kuomet teršalų kiekio skaičiavimas paremtas vidutinėmis kuro sąnaudomis.

Momentinė tarša E_i (kiekvieno teršalo) į aplinkos orą skaičiuojama pagal formulę:

$$E_i = (KS_{j,m} \cdot EF_i) / t, \text{ g/s;}$$

kur:

$KS_{j,m}$ – kiekvienos kategorijos j transporto priemonių atitinkamo kuro m sąnaudos, kg;

EF_i – atitinkamos kuro rūšies m emisijos faktorius atskiram teršalui i pagal transporto kategoriją j , g/kg kuro;

t – autotransporto priemonių manevravimo laikas, s. Priimama, kad dienos metu į objektą vienu metu atvyks 3 sunkiasvoriai automobiliai ir 5 lengvieji automobiliai. Priimama, kad krovinių transporto priemonės teritorijoje vidutiniškai nuvažiuos 0,2 km atstumą, o lengvieji automobiliai – 0,15 km.

$$KS_{j,m} = (L_{\text{sum}} \cdot KS_{\text{vid}}), \text{ kg/d;}$$

kur:

L_{sum} – atitinkamos kategorijos j transporto priemonių nuvažiuotas atstumas teritorijoje, km;

KS_{vid} – atitinkamos kategorijos j transporto priemonės vidutinės kuro sąnaudos, kg/km (pagal metodikos duomenis);

Autotransporto priemonių sukeliamai taršai į aplinkos orą skaičiuoti duomenys ir skaičiavimo rezultatai atitinkamai pateikiami 6, 7, ir 8 lentelėse žemiau.

6 lentelė. Pradiniai transporto duomenys.

Eil. Nr.	Transporto priemonių kategorija	Transporto priemonių skaičius per dieną, vnt.	Kuro rūšis	Transporto priemonių skaičius pagal kuro tipą	Vienos transporto priemonės nuvažiuotas atstumas L, km	Visų transporto priemonių nuvažiuotas atstumas L _{sum} , km	Vidutinės kuro sąnaudos KS _{vid} , g/km	Kuro sąnaudos, kg/d, KS _d
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Lengvieji automobiliai	5	Benzinas	5	0,15	0,75	70	0,0525
2	Lengvieji automobiliai	5	Dyzelinas	5	0,15	0,75	60	0,045
3	Krovininiai automobiliai	12	Dyzelinas	12	0,2	2,4	240	0,576

7 lentelė. Aplinkos oro tarša iš mobilių transporto priemonių.

Eil. Nr.	Transporto priemonių kategorija	Kuro rūšis	Kuro sąnaudos, kg/d, KS _d	Anglies monoksidas (CO)			Lakieji organiniai junginiai (LOJ)			Azoto oksidai (NO _x)			Kietosios dalelė (KD)		
				EF _i , g/kg	g/d	g/s	EF _i , g/kg	g/d	g/s	EF _i , g/kg	g/d	g/s	EF _i , g/kg	g/d	g/s
1	2	3	4	5	6	7	5	6	7	5	6	7	5	6	7
1	Lengvieji automobiliai	Benzinas	0,0525	84,7	4,4468	0,04447	10,05	0,5276	0,00528	8,73	0,4583	0,00458	0,03	0,0016	0,000016
2	Lengvieji automobiliai	Dyzelinas	0,045	3,33	0,1499	0,00150	0,70	0,0315	0,00032	12,96	0,5832	0,00583	1,1	0,0495	0,000495
3	Krovininiai automobiliai	Dyzelinas	0,576	7,58	4,3661	0,04366	1,92	1,1059	0,01106	33,37	19,2211	0,00922	0,94	0,5414	0,005414

8 lentelė. Metinė aplinkos oro tarša iš mobilių transporto priemonių, t/m.

Eil. Nr.	Transporto priemonių kategorija	Kuro rūšis	CO	Nox	LOJ	KD
1	2	3	4	5	6	7
1	Lengvieji automobiliai	Benzinas	0,0011	0,00012	0,00013	0,0000004
2	Lengvieji automobiliai	Dyzelinas	0	0,0001	0,00001	0,00001
3	Krovininiai automobiliai	Dyzelinas	0,0011	0,0048	0,0003	0,0001
Viso:			0,0022	0,00502	0,00044	0,0001104

Krautuvai

Tarša į aplinkos orą iš dyzelinio krautuvo skaičiuojama naudojant EMEP/Corinair Atmospheric emission inventory guidebook 2019 – update 17 Oct 1.A.4. 2019 Non-road mobile sources and machinery“ metodiką, kuri įrašyta į Aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 13d. įsakymu Nr. 395 patvirtintą „Į atmosferą išmetamo teršalų kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašą“ su vėlesniais pakeitimais. Skaičiavimai atliekami naudojant Tier2 algoritmą, paremtą teršalų kiekio apskaičiavimu pagal vidutinės kuro sąnaudas. Momentinė tarša E_i (kiekvieno teršalo) į aplinkos orą skaičiuojama pagal formulę

$$E_i = (KS_{j,m} \cdot EF_i) / t, \text{ g/s};$$

kur:

E_i – atitinkamo teršalo emisijos, g/s;

$KS_{j,m}$ – kiekvienos kategorijos j krautuvų atitinkamo kuro m sąnaudos, kg/h;

EF_i – atitinkamos kuro rūšies m emisijos faktorius atskiram teršalui i pagal krautuvą j, g/kg kuro;

t – krautuvo manevravimo laikas, s. Priimama, kad gamyboje ir sandėliavime naudojamas vienas krautuvai. Krautuvo darbo laikas - 1 val per dieną, 252 d. d. per metus.

Emisijos faktoriai dyzeliniams krautuvams paimti iš Tier 2, lentelės 3-2, skaičiavimams naudota variklio technologija: krautuvui *Terex Fuchs 350D* (arba analogiškam), kėlimo galia iki 3 t – stage IIIA.

Priimama, kad dyzelinių krautuvų kuro sąnaudos yra 3,0 l/mh, dyzelinio kuro tankis – 0,82 kg/l, tuomet kuro sąnaudos bus 2,5 kg/h.

9 lentelė. Pradiniai krautuvų duomenys.

Eil. Nr.	Transporto priemonių kategorija	Transporto priemonių skaičius per dieną, vnt.	Kuro rūšis	Transporto priemonių skaičius pagal kuro tipą	Vienos transporto priemonės nuvažiuotas atstumas L, km	Visų transporto priemonių nuvažiuotas atstumas L _{sum} , km	Vidutinės kuro sąnaudos KS _{vid} , g/km	Kuro sąnaudos, kg/d, KS _d
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Krautuvai	1	Dyzelinas	1	2,75	2,75	70	0,1925

10 lentelė. Aplinkos oro tarša iš mobilių transporto priemonių (krautuvo).

Eil. Nr.	Transporto priemonių kategorija	Kuro rūšis	Kuro sąnaudos, kg/d, KS _d	Anglies monoksidas (CO)			Lakieji organiniai junginiai (LOJ)			Azoto oksidai (NO _x)			Kietosios dalelė (KD)		
				EF _i , g/kg	g/d	g/s	EF _i , g/kg	g/d	g/s	EF _i , g/kg	g/d	g/s	EF _i , g/kg	g/d	g/s
1	2	3	4	5	6	7	5	6	7	5	6	7	5	6	7
1	Krautuvai	Dyzelinas	0,1925	84,7	16,3048	0,16305	10,05	1,9346	0,01935	8,73	1,6805	0,01681	0,03	0,0058	0,000058

11 lentelė. Metinė aplinkos oro tarša iš mobilių transporto priemonių (krautuvo), t/m.

Eil. Nr.	Transporto priemonių kategorija	Kuro rūšis	CO	Nox	LOJ	KD
1	2	3	4	5	6	7
1	Krautuvas	Dyzelinas	0,0041	0,00042	0,00049	0,0000015

IŠVADA:

Dėl objektą aptarnaujančio sunkiasvorio autotransporto, lengvųjų automobilių bei objekto teritorijoje dirbančio dyzelinio krautuvo su kranu į aplinkos orą bus išmetami neorganizuoto taršos šaltinio teršalai: anglies monoksidas, azoto oksidai, kietosios dalelės ir angliavandeniliai (LOJ). Į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekis suskaičiuotas pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos patvirtintą „Teršiančių medžiagų, išmetamų į atmosferą iš mašinų su vidaus degimo varikliais, vertinimo metodiką“ ir sudaro:

Anglies monoksidas (CO) – 0,0063 t/m,

Azoto oksidai (NO_x) – 0,00544 t/m,

Lakieji organiniai junginiai (LOJ) – 0,00093 t/m,

Kietosios dalelės (KD) – 0,0003105 t/m.

Dėl objekte veikiančio neorganizuoto stacionaraus oro taršos šaltinio – metalų pjaustymo dujomis įrenginio (o.t.š. 601) paskaičiuota, kad vertinat blogiausią galimą scenarijų į aplinkos orą per metus išsiskirs 0,0649 t teršalų.

Iš skaičiavimo rezultatų matyti, kad prognozuojama tarša iš mobilių bei stacionarių taršos šaltinių bus maža ir vietovės aplinkos oro kokybei ženklios įtakos neturės.

APLINKOS ORO UŽTERŠTUMO PROGNOZĖ

Skaičiavimo metodika, naudota kompiuterinė programinė įranga

Teršalų pažemio koncentracijų modeliavimui naudota programinė įranga ADMS 6 (Cambridge Environmental Research Consultants Ltd, Didžioji Britanija).

ADMS 6 modeliavimo sistema įtraukta į modelių, rekomenduojamų naudoti vertinant poveikį aplinkai, sąrašą (Aplinkos apsaugos agentūros Direktoriaus įsakymas „Dėl ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui vertinti teršalų sklaidos skaičiavimo modelių pasirinkimo rekomendacijų patvirtinimo“ 2008 m. gruodžio 9 d. Nr. AV-200).

ADMS 6 yra lokalaus mastelio atmosferos dispersijos modeliavimo sistema. Tai naujos kartos oro dispersijos modelis, kuriame atmosferos ribinio sluoksnio savybės yra aprašomos dviem parametrais - ribinio sluoksnio gyliu ir Monin Obukov ilgiu. Dispersija konvekciniomis meteorologinėmis sąlygomis skaičiuojama asimetriniu Gauso koncentracijų pasiskirstymu. Sistema gali modeliuoti sausą ir šlapį teršalų nusėdimą, atmosferos skaidrumą, pastatų ir sudėtingo reljefo

įtaką teršalų sklaidai, gali skaičiuoti iki šimto taškinių, ploto, tūrio ir linijinių taršos šaltinių išskiriamų teršalų sklaidą. Teršalų sklaidą aplinkos ore skaičiuojama pagal vietovės reljefą, geografinę padėtį, meteorologines sąlygas, medžiagų savybes, taršos šaltinių parametrus.

Skaiciavimui reikalingų koeficientų vertės

UAB „Autmeta“ ūkinės veiklos vykdymo metu cheminė oro tarša galima iš stacionarių ir mobilių oro taršos šaltinių. Įmonės teritorijoje veikia 1 neorganizuotas stacionarus oro taršos šaltinis (toliau - o.t.š.) – metalo pjaustymo, naudojant dujas, įrenginys (o.t.š. Nr. 601). Įreginio darbo laikas – 1 val. per darbo dieną (viso 252 val./m). Metalų pjovimo metu į aplinkos orą išmetami nedideli kiekiai geležies junginių, mangano oksidų, anglies monoksido ir azoto oksidų. Išmetamų teršalų kiekiui apskaičiuoti naudotas „Įvairiose gamybose susidariusių ir išmetamų į atmosferą teršalų įvertinimo metodikų rinkinys“. Leningradas, 1986 (Sbornik metodik po rasčiotu vybrosov v atmosferu zagriazniajuščych vieščiestv različnymi proizvodstvami.Goskomgidromiet. Leningrad,1986).

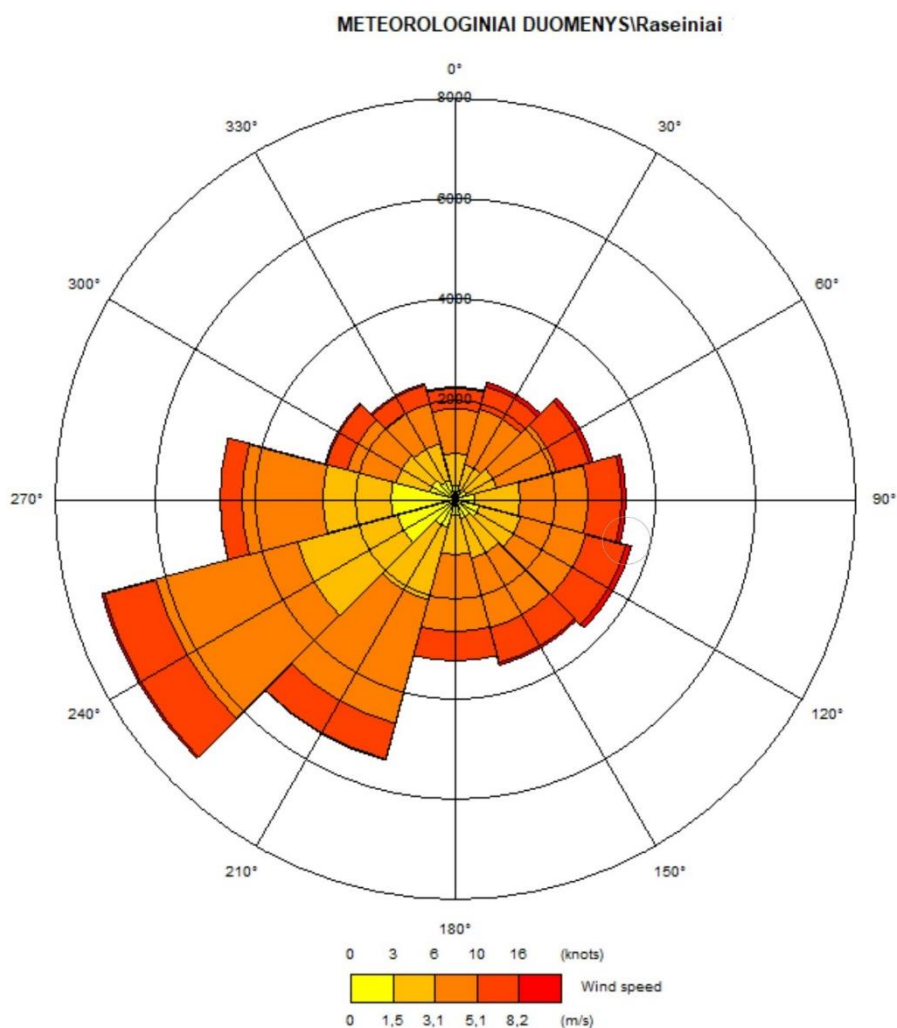
Skaiciavimuose naudoti mobilių oro taršos šaltinių duomenys. Tarša į aplinkos orą iš sunkiasvorių transporto priemonių, lengvųjų automobilių ir autokrautuvo skaičiuota naudojant EMEP/Corinair Atmospheric emission inventory guidebook 2019 1.A.3.b „Road transport“ metodiką. Metodikos įrašytos į Aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 13d. įsakymu Nr. 395 patvirtintą „Į atmosferą išmetamo teršalų kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašą“ su vėlesniais pakeitimais. Skaiciavimai buvo atlikti naudojant Tier 1 algoritmą (skaiciavimai pateikiami PVSV Ataskaitos poskyryje 5.1. „Oro cheminė tarša“).

Skaiciavimuose naudoti 2016-2020 m. meteorologiniai duomenys iš Raseinių meteorologinės stoties. Duomenys buvo užsakyti Lietuvos hidrologijos ir meteorologijos tarnyboje. Tarnyba pateikia meteorologinius duomenis 3 val. skiriamosios gebos. Siekiant pritaikyti duomenis programos poreikiams ir skaičiuoti valandines teršalų pažemio koncentracijų vertes, tarpinės vienos valandos reikšmės buvo užpildomos interpoliavimo būdu. Skaiciavimui naudotos vėjo krypties, vėjo greičio, temperatūros ir debesuotumo vertės. 2016-2020 m. vėjų rožė pateikta 16 pav.

Naudota žemės paviršiaus šiurkštumo vertė – 0,5 m. Atliekant prašyme nurodytų teršalų (*anglies monoksido, azoto oksidų, kietųjų dalelių, lakiųjų organinių junginių, geležies ir jos junginių, mangano oksidų*) sklaidos modeliavimą, *foniniam* planuojamos ūkinės veiklos (toliau – PŪV) aplinkos užterštumui įvertinti Aplinkos apsaugos agentūra 2024-10-16 raštu Nr. (30-3)-A4E-11657 nurodė naudoti apie ūkinės veiklos objektą, kurio poveikį aplinkos orui numatoma vertinti, visų iki 2 kilometrų atstumu esančių kitų ūkinės veiklos objektų, turinčių aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventorizacijos ataskaitų, parengtų vadovaujantis Aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventorizacijos ataskaitų įforminimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 340 „Dėl Aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventorizacijos ir ataskaitų teikimo taisyklių patvirtinimo“ duomenis. Taip pat papildomai teršalams (*azoto oksidams, anglies monoksidui, kietosioms dalelėms*) turi būti įskaitomos santykinai švarių Lietuvos kaimiškųjų vietovių aplinkos oro teršalų vidutinių metinių koncentracijų vertės, skelbiamos Agentūros interneto svetainėje <https://aaa.lrv.lt>, skyriuje „Foninės koncentracijos PAOV skaičiavimams“: <https://aaa.lrv.lt> > *Veiklos sritys* > *Oras* > *Oro užterštumo sklaidos žemėlapiai, duomenys (foninės koncentracijos PAOV skaičiavimams)* (žiūr. 15 pav.). Aplinkos apsaugos agentūros raštas su pateiktais vietovės foniniais aplinkos užterštumo duomenimis pateikiamas „Aplinkos užterštumo prognozės“ 1 priede.

Teršalo pavadinimas konc. matavimo vienetai	KD ₁₀ µg/m ³	KD _{2,5} µg/m ³	NO ₂ µg/m ³	NO _x µg/m ³	SO ₂ µg/m ³	CO mg/m ³	C ₆ H ₆ (benzenas) µg/m ³	O ₃ µg/m ³
Regionai (2024 m.)								
ALYTAUS	6,3	4,9	3,6	5,1	2,3	0,163	0,6	56
KAUNO	9,0	5,8	6,2	8,9	3,3	0,163	1,0	55
KLAIPĖDOS	7,1	5,0	7,2	10,3	2,8	0,164	0,9	52
MARIJAMPOLĖS	6,3	4,9	3,6	5,1	2,0	0,164	0,7	56
PANEVĖŽIO	6,6	5,4	6,6	9,4	2,1	0,167	0,8	53
ŠIAULIŲ	7,5	5,2	6,3	9,0	2,9	0,195	1,2	54
UTENOS	6,3	4,8	3,6	5,1	2,0	0,171	0,6	56
VILNIAUS	9,2	5,3	7,6	10,9	2,9	0,186	1,1	50

15 pav. 2024 m. santykinai švarių Lietuvos kaimiškųjų vietovių aplinkos oro teršalų vidutinių metinių koncentracijų vertės

16. pav. 2016-2020 m. Raseinių vėjų rožė.

Teritorijos ploto arba atskirų taškų koordinatės, kur atliekamas teršalų sklaidos aplinkos ore skaičiavimas

Skaičiavimai buvo atliekami 2 km pločio ir 2 km ilgio kraštinės kvadratiniam sklype. Lietuvos koordinatinių sistemoje šio sklypo koordinatės yra: X (6123711 - 6125711), Y (467119 - 469119). Skaičiavimo lauke koncentracijos skaičiuojamos 50 taškų horizontalios ašies kryptimi ir 50 taškų vertikalios ašies kryptimi.

Ribinės vertės

Gautos pažemio koncentracijos lygintos su ribinėmis vertėmis, patvirtintomis LR AM ir LR SAM 2000 m. spalio 30 d. įsakymo Nr. 471/582 „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore vertinamas pagal Europos Sąjungos kriterijus, sąrašo patvirtinimo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių nustatymo“ (galiojanti suvestinė redakcija: 2022-07-13). Šiame dokumente nurodytos pagal nacionalinius kriterijus ribojamų teršalų ribinės aplinkos oro užterštumo vertės.

Pagal ES kriterijus normuojamų teršalų ribinės vertės patvirtintos aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 591/640 „Dėl aplinkos oro užterštumo normų nustatymo“ (galiojanti suvestinė redakcija: 2023-01-27) ir 2006 m. spalio 3 d. įsakymu Nr. D1-153/V-246 „Dėl aplinkos oro užterštumo arsenu, kadmiu, nikeliu ir benzo(a)pirenu“ (Žin., 2006, Nr. [41-1486](#)).

12 lentelė. Ribinės teršalų vertės

Teršalo pavadinimas	Periodas	Ribinė vertė	Procentilis
1	2	3	4
Teršalai, kurių kiekis aplinkos ore vertinamas pagal ES kriterijus			
Anglies monoksidas	8 valandų	10 mg/m ³	100
Azoto oksidai	1 valandos	0,2 mg/m ³	99,8
	Kalendorinių metų	0,04 mg/m ³	-
Kietosios dalelės (KD ₁₀)	1 paros	0,05 mg/m ³	90,4
	Kalendorinių metų	0,04 mg/m ³	-
Kietosios dalelės (KD _{2,5})	1 paros	0,025 mg/m ³	90,4
	Kalendorinių metų	0,01 mg/m ³	-
Teršalai, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus			
LOJ	0,5 valandos	5,0 mg/m ³	98,5
	1 paros	1,5 mg/m ³	100
Mangano oksidai (MnO)	0,5 valandos	0,01 mg/m ³	98,5
	1 paros	0,001 mg/m ³	100
Geležies oksidai (FeO)	1 paros	0,04 mg/m ³	100

DIDŽIAUSIOS PAŽEMIO KONCENTRACIJOS NEĮVERTINUS FONINIŲ KONCENTRACIJŲ TERŠALŲ PAŽEMIO KONCENTRACIJŲ SKAIČIAVIMO REZULTATŲ LENTELĖ

Eil. Nr.	Teršalo		Ribinė vertė mg/m ³		Maksimali teršalų koncentracija skaičiavimo lauke, mg/m ³	
	Pavadinimas	Kodas			Be fono	Sudaro RV
1.	Anglies monoksidas	177	8 valandų	10,0	0,73265957	0,073265
2.	Azoto oksidai	250	Valandos	0,2	0,14337501	0,71687505
			Metinė	0,04	0,00640781	0,16019525
3.	Kietosios dalelės (KD ₁₀)	4281	Paros	0,05	0,00445204	0,0890408
			Metinė	0,04	0,00109069	0,02726725
4.	Kietosios dalelės (KD _{2,5})	4281	1 paros	0,025	0,00222066	0,0888264
			Kalendorinių metų	0,01	0,00054403	0,054403
5.	LOJ	308	0,5 valandos	5,0	0,0556355	0,0111271
			1 paros	1,5	0,0461114	0,0307409
6.	Mangano oksidai (MnO)	3516	0,5 valandos	0,01	0,00035083	0,035083
			1 paros	0,001	0,00053459	0,53459
7.	Geležies oksidai (FeO)	3113	1 paros	0,04	0,0188712	0,47178

Sklaidos modeliavimas atliktas priimant pačią nepalankiausią padėtį, t.y. kai išmetimai iš visų taršos šaltinių visą parą, visus 5 metus yra maksimalūs.

IŠVADA: Nei vieno teršalo koncentracija aplinkos ore, be foninių koncentracijų, neviršija nustatytų ribinių verčių.

DIDŽIAUSIOS PAŽEMIO KONCENTRACIJOS ĮVERTINUS FONINES KONCENTRACIJAS

TERŠALŲ PAŽEMIO KONCENTRACIJŲ SKAIČIAVIMO REZULTATŲ LENTELE

Eil. Nr.	Teršalo		Ribinė vertė mg/m ³		Maksimali teršalų koncentracija skaičiavimo lauke, mg/m ³	
	Pavadinimas	Kodas			Su fonu	Sudaro RV
1.	Anglies monoksidas	177	8 valandų	10,0	0,89733853	0,0897338
2.	Azoto oksidai	250	Valandos	0,2	0,15259588	0,7629794
			Metinė	0,04	0,015325	0,383125
3.	Kietosios dalelės (KD ₁₀)	4281	Paros	0,05	0,01392092	0,2784184
			Metinė	0,04	0,01062459	0,2656147
4.	Kietosios dalelės (KD _{2,5})	4281	1 paros	0,025	0,00826043	0,3304172
			Kalendorinių metų	0,01	0,00661209	0,661209
5.	LOJ	308	0,5 valandos	5,0	0,11444392	0,0228887
			1 paros	1,5	0,20846483	0,1389765
6.	Mangano oksidai (MnO)	3516	0,5 valandos	0,01	0,00035983	0,035983
			1 paros	0,001	0,00053759	0,53759
7.	Geležies oksidai (FeO)	3113	1 paros	0,04	0,02487	0,62175

Sklaidos modeliavimas atliktas priimant pačią nepalankiausią padėtį, t.y. kai išmetimai iš visų taršos šaltinių visą parą, visus 5 metus yra maksimalūs.

IŠVADA: Nei vieno teršalo koncentracija aplinkos ore, įvertinus foninę koncentraciją, neviršija nustatytų ribinių verčių.

Pilnos apimties Oro užterštumo prognozė su Teršalų sklaidos žemėlapiais pateikiama PVSV Ataskaitos 5 priede.

5.2. TARŠOS KVAP AIS SUSIDARYMAS (KVAPO EMISI JOS, TERŠALŲ SKAIČIAVIMAI, ATITIKTIS RIBINIAMS DYDŽIAMS) IR JOS PREVENCIJA

Kvapas – organoleptinė savybė, juntama uoslės organų, įkvepiant tam tikrų lakiųjų cheminių medžiagų, kurių emisijos patenka į aplinkos orą. Kvapo koncentracija – europinių kvapo vienetų skaičius kubiniame metre dujų standartinėmis sąlygomis. Europinis kvapo vienetas – kvapiosios medžiagos (kvapiųjų medžiagų) kiekis, kuris išgarintas į 1 kubinį metrą neutraliųjų dujų standartinėmis sąlygomis sukelia kvapo vertintojų grupės fiziologinį atsaką (aptikimo slenkstis), ekvivalentišką sukeliamam vienos europinės pamatinės kvapo masės (EROM), išgarintos į vieną kubinį neutraliųjų dujų metrą standartinėmis sąlygomis. Remiantis higienos norma HN 121:2010

„Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“, didžiausia leidžiama kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore yra 8 europiniai kvapo vienetai (8 OUE/m^3), o pagal 2019 m. rugpjūčio 1 d. patvirtintas HN 121:2010 pataisas nuo 2026 m. sausio 1d. įsigalios 5 OUE/m^3 ribinės vertės reikalavimas.

UAB „Autmeta“ ūkinė veikla nesusijusi su taršos kvapais susidarymu. Įmonės veikloje nesusidarys jokių biologiškai skaidžių atliekų, kurios galėtų sukelti nepageidaujamą kvapą. Surinkti tepalai, stabdžių skysčiai, alyvos ir kt. laikomi sandariose tam skirtose talpose, jokie teršalai ar kvapai į aplinkos orą neišsiskiria.

5.3.FIZIKINĖS TARŠOS SUSIDARYMAS (TRIUKŠMAS, VIBRACIJA IR KT.)

Triukšmo vertinimo metodika ir skaičiavimo programinė įranga

Aplinkos triukšmas modeliuojamas CadnaA 2018 MR1 programine įranga, kuri įtraukta į LR aplinkos ministerijos rekomenduojamų programinių paketų, skirtų vertinti poveikį aplinkai, sąrašą. Programoje triukšmo sklaida skaičiuojama remiantis ES galiojančiomis metodikomis, šiuo atveju pramonės triukšmo skaičiavimas atliekamas pagal ISO 9613, autotransporto – NMPB-Routes-96, geležinkelių – SRM II reikalavimus. Gauti modeliavimo rezultatai lyginami su norminiais triukšmo lygiais, nustatytais higienos normoje HN33:2011.

Triukšmo skaičiavimai standartiškai atliekami vertinant mobilių, taškinių, plotinių ūkinės veiklos triukšmo šaltinių skleidžiamą triukšmą atitinkamai dienos, vakaro ir nakties laikotarpiais. Programinėje įrangoje triukšmo sklaida ir vertinimas atliekamas įvertinant įvairius kintamuosius, tokius kaip įrenginių veikimo trukmė ir veikimo laikas paros bėgyje, transporto srautas (bendras ar procentinė lengvųjų ir sunkiasvorių dalis), transporto priemonių judėjimo greitis, statinių garso sugertis ar atspindėjimas, juose ar atvirame lauke esančių šaltinių triukšmo lygis, reljefo ypatumai, želdiniai ir pan.

Gauti triukšmo lygio skaičiavimo rezultatai triukšmo žemėlapiuose vaizduojami skirtingų spalvų izolinijomis kas 5 dB(A) . Pramonės objekto triukšmo sklaida vertinant veiklos triukšmo lygius skaičiuojama pagal ISO 9613-2:1996 Akustika. Garso sklindančio atviroje aplinkoje silpninimas 2 dalis: Bendroji skaičiavimo metodika (*Acoustics - Attenuation of sound during propagation outdoors – Part 2: General method of calculation*) reikalavimus, o transporto keliamas triukšmas pagal NMPB-Routes-96 modelį.

Siekiant įvertinti planuojamos ūkinės veiklos įtaką esamam triukšmo lygiui artimiausioje aplinkoje triukšmo lygio skaičiavimai buvo atliekami tipinėmis tokiems skaičiavimams sąlygomis:

- **triukšmo lygio skaičiavimo aukštis – 1,5 m** (pagal standarto ISO 9613-2:1996 reikalavimus, nes PŪV poveikis vertinamas daugiausiai mažaaukščiams pastatams);
- **oro temperatūra $+10^\circ\text{C}$, santykinis oro drėgnumas 70%;**

Planuojamos veiklos prognozuojamas triukšmo lygis vertinamas pagal HN33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ (Žin., 2011, Nr.75-3638) reikalavimus, bei šioje normoje pateiktus ribinius garso slėgio lygius. Pagal higienos normą bei LR triukšmo valdymo įstatyme pateiktus laikotarpius, triukšmo lygis vertinamas dienos (7–19 val.), vakaro (19–22 val.) ir nakties (22–7 val.) metu (pagal L_{dienos} , L_{vakaro} ir $L_{nakties}$

triukšmo rodiklius), kai šiais laikotarpiais yra triukšmo šaltinių. Vertinant viešo naudojimo gatvių ir kelių triukšmą bei su ūkine veikla susijusius srautus, taikomas HN 33:2011 1 lentelės 3 punktas, o vertinant numatomą vykdyti veiklą ir jos šaltinius – HN 33:2011 1 lentelės 4 punktas. 13 lentelėje pateikiamos HN 33:2011 nurodomos ribinės vertės.

13 lentelė. Didžiausi leidžiami triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamųjų pastatų aplinkoje (HN 33:2011)

Eil. Nr.	Objekto pavadinimas	L_{dienos} , dB(A)	$L_{vakaros}$, dB(A)	$L_{nakties}$, dB(A)
1.	Gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, veikiamoje transporto sukeliama triukšmo	65	60	55
2.	Gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, veikiamoje pramoninės veiklos (išskyrus transportą) stacionarių triukšmo šaltinių sukeliama triukšmo	55	50	45

* Paros laiko (dienos, vakaro ir nakties) pradžios ir pabaigos valandos bei rodiklių apibrėžtys suprantamos taip, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo 2 straipsnio 3, 9 ir 28 dalyse nurodytų dienos triukšmo rodiklio (L_{dienos}), vakaro triukšmo rodiklio ($L_{vakaros}$) ir nakties triukšmo rodiklio ($L_{nakties}$) apibrėžtyse.

HN 33:2011 1 skyriaus 2 punkte numatyta, jog triukšmo lygis vertinamas gyvenamosios paskirties pastatų aplinkoje, apimančioje žemės sklypų ribas ne didesniu nei 40 m atstumu nuo gyvenamojo ar visuomeninės paskirties pastato fasado, patiriančio didžiausią triukšmo lygį. Jei sklypo ribos nėra suformuotos, triukšmo aplinkoje vertinimas atliekamas ties šių pastatų triukšmingiausiais fasadais. Triukšmo žemėlapiu sudaromi Lietuvos koordinatų sistemoje (LKS-94).

Modeliuojama teritorija ir triukšmo šaltinių informacija

Aplinkos triukšmo modeliavimas atliekamas adresu *Žemaičių g. 48, Gėluvos k., Ariogalos sen., Raseinių r. sav.*. UAB „Autmeta“ ūkinę veiklą vykdo 0,4075 ha ploto sklype, veiklos vykdymui naudojami teritorijoje esantys ūkio paskirties statiniai. UAB „Autmeta“ darbo laikas yra darbo dienomis nuo 8 iki 17 val. Veiklos sklypas yra pramoninėje teritorijoje, o jo gretimybėse įvairiomis kryptimis yra gyvenamoji aplinka:

- šiaurės kryptimi kitapus *Žemaičių gatvės* už ~135 m yra pavienė sodyba adresu *Raseinių r. sav., Ariogala, Žemaičių g. 55*, o už ~115 m – gyvenamoji aplinka adresu *Raseinių r. sav., Ariogalos sen., Algimantų k. 12*;
- pietryčių kryptimi už ~290 m yra artimiausi *Gėluvos k. Vingio gatvės* gyvenamieji namai, kurių artimiausias yra adresu *Raseinių r. sav., Ariogalos sen., Gėluvos k., Vingio g. 19*;
- pietinėje teritorijos dalyje už ~112 m atstumu yra gyvenamoji aplinka adresu *Raseinių r. sav., Ariogalos sen., Gėluvos k., Žemaičių g. 44*, o už ~120 m gyvenamoji aplinka adresu *Raseinių r. sav., Ariogalos sen., Gėluvos k., Dubysos g. 1A*.

UAB „Autmeta“ veiklos vieta ir artimiausi gyvenamosios paskirties pastatai ir jų padėtis veiklos gretimybėse yra pateikiami 1 paveiksle. Triukšmo žemėlapiuose pateikiami triukšmo lygiai ties 1 paveiksle pažymėtų gyvenamosios paskirties pastatų aplinka ir ties ūkinės veiklos sklypo ribomis (triukšmingiausiose vietose).

17 pav. Sklypo kuriame UAB „Autmeta“ vykdo veiklą ribos (pažymėta raudonai) bei artimiausi gyvenamosios paskirties pastatai (geltonai) adresais Žemaičių g. 44, 55, Algimantų k. 12, Vingio g. 19, Dubysos g. 1A

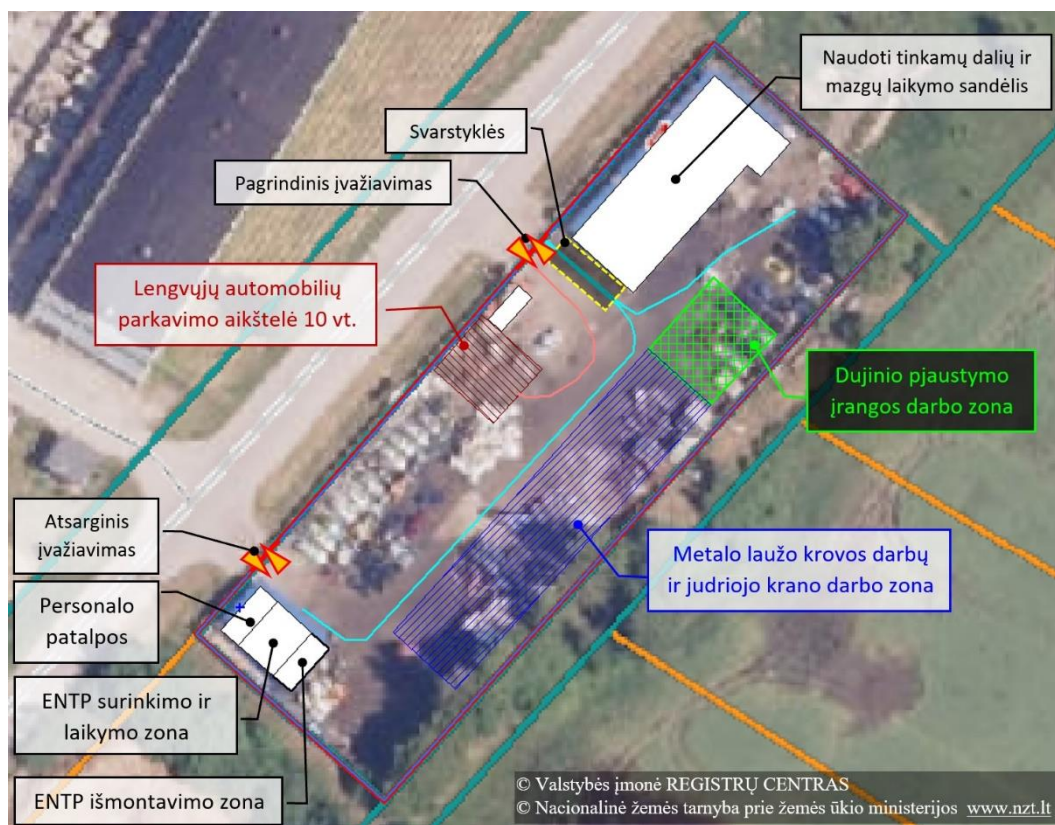
Ūkinėje veikloje ir veiklos teritorijoje triukšmo šaltiniai yra stacionarūs ir mobilūs. Didžiausias triukšmo lygis susidarys atliekant metalų ar ENTP demontavimo, metalo laužo iškrovimo, pakrovimo darbus, taip pat pjaustant metalą pjaustymo įranga. Pagrindiniai mobilūs triukšmo šaltiniai yra įmonės teritorijoje manevruojančios ir į teritoriją atvykstančios ir išvykstančios sunkiasvorės transporto priemonės, į įmonę atvykstantis lengvasis darbuotojų ir klientų autotransportas, taip pat šių transporto priemonių stovėjimo aikštelė. Į UAB „Autmeta“ teritoriją įvažiuojama iš sklypo vakarinėje dalyje esančios privažiavimo gatvės. Į ūkinės veiklos sklypą gali būti patenkama 2 įvažiavimais, tačiau pagrindinis įvažiavimas yra šiaurės vakarinėje sklypo dalyje.

Ūkinėje veikloje **ENTP supirkimas/surinkimas ir tvarkymas** susidaro iš trijų etapų. Pirmojo metu (1. ENTP priėmimas) į teritoriją atgabentos ENTP apžiūrimos, sveriamos, sutvarkoma dokumentacija, o tuomet patenka į antrąjį etapą (2. ENTP kenksmingumo pašalinimas), kurio metu atskiriamos pavojingos atliekos, kurios demontuojamos, registruojamos atliekų susidarymo apskaitoje. Šio etapo pabaigoje ENTP nebeturi jokių kenksmingų ar pavojingų skysčių ar kitų sudedamųjų dalių. Trečiajame etape (3. ENTP tinkamų naudojimui mazgų bei atliekų atskyrimas) iš ENTP išmontuojamos tinkamos naudojimui detalės ir mazgai. ENTP priemonės yra ardamos naudojant mechaninius ir elektrinius (metalo pjaustymas) įrankius, rūšiuojant į pakartotiniui panaudojimui tinkamas detales, antriniui panaudojimui tinkamas medžiagas ir likusias atliekas.

Tinkamos antriam naudojimui transporto priemonių detalės ir/ar kitos dalys atskiriamos ir pakartotinai patikrinamas jų tinkamumas naudoti (atsižvelgus į gamintojo pateiktas rekomendacijas). Tvarkymo metu susidarę naudojimui nebetinkamos sudedamosios dalys yra išrūšiuojamos į tam skirtas atliekų laikymo vietas, joms priskiriami atitinkami atliekų kodai, atliekos įtraukiamos į atliekų tvarkymo apskaitą ir laikomos iki jų perdavimo kitiems atliekų tvarkytojams. ENTP ardymo veiklos vykdomos ūkinės veiklos sklypo pietinėje dalyje, kur ten esančiame pastate šalia personalo patalpų yra ENTP surinkimo ir išmontavimo zonos.

Spalvotųjų bei juodųjų metalų supirkimas/surinkimas, laikymas, pardavimas, perdavimas vyksta įprasta tokiai veiklai eiga, kai pristatytas metalo laužas yra pasveriamas, pildoma dokumentacija, tuomet metalo laužo apdorojimo zonoje metalo laužas iškraunamas, o transporto priemonės vėl juda link svarstyklių, kur vėl yra pasveriamos ir iš teritorijos išvyksta. Stambios metalinės konstrukcijos supjaustomos dujiniu metalo pjaustymo įrenginiu ir sukraunamos į krūvas metalo laužo laikymo zonoje. Judriuoju kranu metalo laužas sukraunamas į kaupus ar perkeliamas teritorijos ribose pagal poreikį. Analogiškai vyksta ir metalo laužo išgabenimas – tuščios sunkiasvorės TP yra pasveriamos, tada pakraunamos metalo laužu, pasveriamos pakrautos ir išvyksta į paskirties vietą.

18 paveiksle pateikiamas sklypo planas, kuriame pažymėti esami pastatai, transporto priemonių tipinės judėjimo trajektorijos bei stacionarių triukšmo šaltinių padėtis.

18 pav. UAB „Autmeta“ teritorija, įvažiavimų padėtis ir triukšmo šaltinių išdėstymo bei transporto priemonių judėjimo tipinės trajektorijos

	UAB „Autmeta“ sklypo ribos		Sunkiasvorių TP judėjimo trajektorijos
	Lengvųjų TP judėjimo trajektorija		Išorinis kondicionieriaus blokas ant pastato sienos
	Triukšmą spinduliuojanti pastato fasado dalis		Sklypo perimetru – 1,5 m aukščio tvora

Triukšmo sklaidos modeliavimas atliekamas naudojantis naudojamų įrenginių gamintojų teikiamais duomenimis arba analogiškų įrenginių triukšmo lygiais, taip pat užsakovo pateikti informacija apie įrangos veikimo trukmes. Veikloje planuojamų triukšmo šaltinių emisijos duomenys, veikimo trukmės ir kita modeliavime naudota informacija pateikiama 14 lentelėje.

14 lentelė. Triukšmo skaičiavimuose vertintų stacionarių ir mobilių triukšmo šaltinių emisijos, veikimo trukmės ir šaltinio tipo duomenys

Triukšmo šaltinio pavadinimas	Garso lygis, dBA	Triukšmo šaltinio veikimo trukmė ir laikotarpis	Triukšmo šaltinio tipas
Judrusis kranas su griebtuvais Terex Fuchs MHL 350D ar analogiškas	$L_{WA}=104^*$	1 val. diena	Plotinis metalo laužo krovos zonoje
Metallų krovos darbų metu susidarantis triukšmas	$L_{p,A,peak@10m}=95^{**}$	1 val., diena	Plotinis metalo laužo krovos zonoje
Metalo pjaustymo darbai dujine pjaustymo įranga	$L_{p,A@5m}=83^{**}$	1 val. diena	Plotinis dujinio pjaustymo zonoje
Išorinis oro kondicionieriaus blokas	$L_{p,A@1m}=53^{***}$	3 val. diena	Taškinis, ant personalo patalpų sienos
Lengvosios transporto priemonės****	10 vnt./d.d	8 val. diena	Trajektorijos linijinis
Sunkiasvorės transporto priemonės****	12 vnt./d.d	8 val. diena	
Lengvųjų TP parkavimo aikštelė	10 vt.	8 val., diena	Horizontalus plotinis
Pastato dalies fasadas (ENTP ardymo zona)	$L_{vidaus}=80^{*****}$ Lengvų konstrukcijų sienos (analogiška sandwich tipo plokštei) $R_w=26$ Atvirų įvažiavimo į pastatą vartų $R_w=0$	8 val., diena	Vertikalus plotinis

¹ Gamintojo deklaruojama vertė, pateikiama 1.1 priede. Užsakovo teigimu patys krovos darbai nėra triukšmingi, o pagrindinis triukšmas susidaro dėl autokrautuvo judėjimo krovos plote.

² Atvykstančių lengvųjų ir sunkiasvorių TP greitis teritorijoje skaičiavimuose priimamas 10 km/h. Sunkiasvorių automobilių srautas susidaro iš siuntų tarnybų autotransporto (3 aut./d.), ENTP pristatančio transporto (10 aut./mėn.), atliekas išvežančio transporto (10 aut./mėn.). Skaičiavimuose vertinamas vidutinis sunkiasvorių TP skaičius į teritoriją t. y. 4 TP per darbo dieną.

³ Pastate triukšmo lygis susidaro ten naudojant įvairius rankinius įrankius (smūginius veržliasukius, metalo pjaustymo įrangą, veikiant kompresoriui ir pan.). Skaičiavimuose priimama, bei įmonėje atlikto rizikos vertinimo metu nustatyta, jog darbuotoją veikiančio triukšmo ekspozicija 8 val. pamainos laikotarpiu neviršija viršutinės vertės veiksmams pradėti, t. y. 85 dBA. Skaičiavimuose priimamas blogiausias scenarijus, jog ekvivalentinis triukšmo lygis ($L_{A,eq}$) pastate visą dieną yra 85 dBA, atitvarų (mūro sienos) garso izoliavimo R_w rodiklis – 55 dBA, langų ir garažo vartų – atitinka D garso klasę (R_w atitinkamai 27-32 dB). Skaičiavimuose priimama mažiausią slopinimą turinio elemento (langų ir garažo vartų) R_w vertė, 27 dB. Izoliavimo vertės priimtos pagal STR 2.01.07:2003 „Pastatų vidaus ir išorės aplinkos apsauga nuo triukšmo“ vienasluoksnių pertvarų oro garso izoliacijos rodiklius, gautus matavimais laboratorinėse sąlygose bei šiame dokumente pateikiamas durų ir langų izoliacijos klases. Pastato dalies, kur vykdoma ardymo veikla langai nevarstomi, garažo vartai užsakovo duomenimis atidaromi tik tuomet, kai vykdomi krovos darbai.

⁴ Pastato dalyse, kuriose sandėliuojamo atliekos, automobilių detalės ir pan. nenaudojama jokia triukšmą skleidžianti įranga, todėl triukšmas patalpų viduje nesudaro, triukšmo sklaidos modeliavime šios pastato dalys nevertinamos.

Planuojamoje ūkinėje veikloje visu sklypo perimetru yra įrengta 1,5 m aukščio lengvų konstrukcijų tvora. Triukšmo sklaidimą į rytinę teritorijos dalį taip pat gali riboti ir sukaupto metalo laužo kaupai, kurių aukštis gali siekti 3–5 m. Skaičiavimuose šis ekranavimas nėra vertinamas dėl to, jog kaupų aukštis ir padėtis yra nuolat kintanti, tačiau realiomis sąlygomis esant šiems kaupams prognozuojamas triukšmo lygis tiek ties sklypo ribomis, tiek artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje bus mažesnis nei pateikiama triukšmo sklaidos modeliavimo rezultatuose.

Foninis pramonės objektų sukeliamas triukšmas.

Atliekant triukšmo sklaidos modeliavimą ir siekiant artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje įvertinti suminę triukšmo taršą buvo analizuojama viešai prieinama informacija apie pramonės ir kitų objektų taršą analizuojamos teritorijos gretimybėse. Remiantis viešai prieinamais duomenimis informacijos apie triukšmo požiūriu taršius objektus teritorijos gretimybėse nebuvo surasta, todėl triukšmo vertinimas yra atliekamas tik ūkinės veiklos triukšmo lygiui gyvenamojoje aplinkoje prognozuoti.

Autotransporto sukeliamas triukšmas viešo naudojimo keliuose.

Kadangi aplinkos triukšmo sklaidos modeliavimas yra atliekamas jau vykdomai veiklai, jokia plėtra ar autotransporto srautų padidėjimas nėra planuojamas, akustinė situacija dėl autotransporto judančio teritorijos gretimybėse esančiomis gatvėmis nepasikeis. Dėl šios priežasties autotransporto sukeliamas triukšmas viešojo naudojimo gatvėse neatliekamas.

Atliekant triukšmo sklaidos modeliavimą transporto priemonių keliamam triukšmo lygiui skaičiuoti įmonės teritorijoje priimama, jog šie šaltiniai yra linijiniai šaltiniai (sklaida skaičiuojama pagal ISO 9613). Modeliuojant ūkinės veiklos sukeliamą akustinį triukšmą galimi netikslumai dėl įvairių priežasčių. Skaičiavimuose taikomas supaprastintas triukšmo sklaidos modelis yra orientacinis, o modeliavimo metu buvo taikomos tokios triukšmo sklaidos sąlygos, kurioms esant nustatytas didžiausias triukšmo lygis ir sklaida į PŪV gretimybės. Triukšmo sklaidos modeliavime pateikiami visų paros laikotarpių triukšmo sklaidos modeliavimo rezultatai, o triukšmo žemėlapiui pateikiami veiklos keliamam triukšmui dienos laikotarpiu įvertinti.

Triukšmo sklaidos modeliavimo rezultatai

Veiklos triukšmo šaltinių sukeliamas triukšmo lygis skaičiuojamas dienos laikotarpiu, nes tik šiuo laikotarpiu susidaro triukšmo tarša. Triukšmo sklaida skaičiuojama 1,5 m aukštyje. Triukšmo sklaidos skaičiavimo žingsnio dydis – $dx = 1$ m; $dy = 1$ m. Prognozuojamas triukšmo lygis skaičiuojamas ties ūkinės veiklos sklypo ribomis ir artimiausių gyvenamosios paskirties pastatų aplinkoje.

Veiklos triukšmas

Didžiausi apskaičiuoti triukšmo lygiais ties ūkinės veiklos sklypo ribomis pateikiami 15 lentelėje. Triukšmo žemėlapiuose šie triukšmo lygiai lygio laukeliuose pažymėti raudonu šriftu. Lentelėje pateikiami prognozuojami triukšmo lygiai ties sklypo ribomis triukšmingiausiose vietose.

18 lentelė. Prognozuojamas ūkinės veiklos triukšmo lygis ties ūkinės veiklos sklypo (SAZ) ribomis

Sklypo riba	Apskaičiuotas triukšmo lygis, L_{dienos}, dB(A)
<i>Šiaurinė riba</i>	45
<i>Pietinė riba</i>	48
<i>Rytinė riba</i>	54
<i>Vakarinė riba</i>	53

*ribinė triukšmo lygio vertė dienos laikotarpiu – 55 dB(A)

Iš pateiktų skaičiavimo rezultatų matoma, jog **dienos laikotarpiu pagal HN33:2011 1 lentelės 4 punktą triukšmo lygio viršijimų ties ūkinės veiklos sklypo ribomis neprognozuojama**. Triukšmo lygio skaičiavimo ir modeliavimo rezultatai ties artimiausia gyvenamąja aplinka pateikiami žemiau esančioje 19 lentelėje.

19 lentelė. Prognozuojamas ūkinės veiklos triukšmo lygis artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje

Gyvenamosios paskirties aplinkos adresas	Apskaičiuotas triukšmo lygis, L_{dienos}, dB(A)
<i>Žemaičių g. 55</i>	<35
<i>Algimantų k. 12</i>	<35
<i>Vingio g. 19</i>	<35
<i>Dubysos g. 1A</i>	<35
<i>Žemaičių g. 44</i>	<35

Nustatyta, kad **ūkinės veiklos triukšmo šaltinių sukeltas triukšmo lygis artimiausioje gyvenamosios paskirties pastatų aplinkoje dienos laikotarpiu neviršys triukšmo ribinių dydžių, reglamentuojamų ūkinės veiklos objektams pagal HN 33:2011 1 lentelės 4 punktą**.

Kadangi modeliavimu gauti ūkinės veiklos triukšmo lygiai gyvenamosios paskirties aplinkoje yra ženkliai mažesni nei ribinė dienos laikotarpio vertė, galima teigti, jog veiklos triukšmo tarša gyvenamojoje aplinkoje yra mažai reikšminga. Planuojamos ūkinės veiklos ir su ja susijusio triukšmo sklaidos modelis gyvenamosios paskirties pastatų aplinkoje pateikiamas 19 paveiksle, 59 p.

Pilnos apimties triukšmo vertinimo ataskaita su įrangos techninėmis charakteristikomis bei triukšmo sklaidos žemėlapiu pateikiama PVSV ataskaitos 6 priede.

IŠVADOS

1. Atlikus triukšmo sklaidos modeliavimą nustatyta, jog pagal ribinę 55 dB(A) triukšmo lygio vertę, pateikiamą HN 33:2011 1 lentelės 4 punkte, ūkinės veiklos šaltinių sukeltas triukšmo lygis dienos laikotarpiu nei ties ūkinės veiklos sklypo ribomis, nei gyvenamosios paskirties pastatų aplinkoje šios ribinės vertės neviršija.

19 pav. Planuojamos ūkinės veiklos ir su ja susijusio triukšmo sklaidos modelis.

Vibracija

Vibracija – kieto kūno pasikartojantys judesiai apie pusiausvyros padėtį. Vibracija perduodama per stovinčio, sėdinčio ar gulinčio žmogaus atramos paviršius į jo kūną. Žmogaus sveikatai pavojingos vibracijos dydžiai reglamentuojami higienos normomis HN 50:2003 ir HN 51:2003. Žmogaus sveikatai vibracija gali turėti tokį neigiamą poveikį - sukelti diskomforto ir nuovargio jausmą, pabloginti matymą. Taip pat ženkli vibracija gali paveikti statinius, jų konstrukcijas.

Vibraciją skleidžiantys įrenginiai ūkinėje veikloje naudojami nebus, neigiami padariniai dėl šio veiksnio neprognozuojami.

Jonizuojančioji ir nejonizuojančioji (elektromagnetinė) spinduliuotė

Analizuojamo objekto ūkinės veiklos vykdymo metu nenumatoma naudoti elektrinių įrenginių, kurių elektromagnetinio lauko intensyvumas viršytų leistinas spinduliuotės vertes pagal HN 104:2011 „Gyventojų sauga nuo elektros linijų sukuriama elektromagnetinio lauko“. Kitokia spinduliuotė nenumatoma.

5.4. ŪKINĖS VEIKLOS PAŽEIDŽIAMUMO RIZIKA DĖL EKSTREMALIŲJŲ ĮVYKIŲ IR SUSIDARIUSIŲ EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ

Remiantis LR Vyriausybės 2006 m. kovo 9 d. ir 2008 m. gruodžio 8 d. nutarimais Nr. 241 ir Nr.1313 „Dėl ekstremalių įvykių kriterijų patvirtinimo“ ir „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. kovo 9 d. nutarimo Nr. 241 „Dėl ekstremalių įvykių kriterijų patvirtinimo“ pakeitimo“ ekstremalūs įvykiai gali būti gamtinio, techninio, ekologinio ir socialinio pobūdžio.

Gamtinio pobūdžio ekstremalių įvykių (potvynių, jūros lygio kilimo, žemės drebėjimų) tikimybė labai maža, teritorija nepatenka į paviršinio vandens telkinių apsaugos zonas ir apsaugos juostas, nepatenka į potvynių, į karstinį ar į kitą pavojingą regioną.

Galima techninio pobūdžio ekstremali situacija ūkinės veiklos metu yra avarija ir/arba gaisro pavojus. Siekiant išvengti minėtos avarinės situacijos arba jai įvykus sušvelninti avarijos padarinius, ūkinė veikla bus vykdoma vadovaujantis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. liepos 27 d. įsakymu Nr. 1-223 patvirtintomis Bendrosiomis gaisrinės saugos taisyklėmis bei vėlesniais jų pakeitimais ir kitais norminių teisės aktų reikalavimais, reglamentuojančiais gaisrinės saugos reikalavimus.

Ūkinės veiklos patalpose įrengtos ir nuolat tikrinamos pirminės gaisro gesinimo priemonės. Paskirti atsakingi asmenys už priešgaisrinę ir darbų saugą. Visi darbuotojai bus supažindinami su Bendrovės darbo tvarkos, darbuotojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės saugos ir civilinės saugos, aplinkosaugos taisyklėmis bei reikalavimais. Kiekvienoje darbo vietos saugos ir sveikatos instrukcijoje numatyta kaip dirbantysis privalo elgtis avarinių situacijų atveju.

5.5.PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI

Pagrindiniai profesinės rizikos veiksniai yra šie:

- ✓ Fizikinių veiksnių sukeliama pavojai;
- ✓ Cheminių medžiagų sukeliama pavojai;
- ✓ Pavojai, susiję su paslydimu ir griuvimu;
- ✓ Pavojus, susijęs su gamybos metu naudojamais įrengimais;
- ✓ Pavojai dėl transporto eismo;
- ✓ Pavojai dėl ergonominių veiksnių ir mikroklimato.

Pagrindinės sveikatos išsaugojimo priemonės:

- ✓ Darbuotojų aprūpinimas asmeninėmis apsaugos priemonėmis (Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuostatai (Žin., 1998, Nr. 43-1188).
- ✓ Darbo vietų sąlygų nuolatinė kontrolė, monitoringas.
- ✓ Periodiniai sveikatos patikrinimai (Asmenų, dirbančių galimos profesinės rizikos sąlygomis (kenksmingų veiksnių poveikyje ir pavojingą darbą), privalomo sveikatos tikrinimo tvarka (Žin., 2000, Nr. 47-1365).
- ✓ Darbuotojų savalaikis instruktažas.

5.6.PSICHOEMOCINIO POVEIKIO VERTINIMAS

5.6.1. Vertinimo metodas

Psichinė sveikata apibrėžiama, kaip jausmų, pažintinės, psichologinės būsenos, susijusios su individo nuotaika ir elgesiu, visuma. Psichinę sveikatą dėl PŪV gali įtakoti stresas ir konfliktai. Moksliniais tyrimais nustatyta, kad 50 proc. žmogaus sveikata priklauso nuo gyvenamosios, 25 proc. – nuo jos supančios aplinkos, apie 15 proc. – nuo paveldėjimo ir tik apie 10 proc. nuo sveikatos apsaugos. Visuomenė ir individas yra pajėgus kontroliuoti gyvenamąją ir kiek mažiau ją supančią aplinką.

Atliekant psichoemocinio poveikio sveikatai vertinimą, išskiriami pagrindiniai vertinimo aspektai (uždaviniai):

- ✓ Esamos situacijos analizė;
- ✓ Veiksnių nustatymas;
- ✓ poveikį patirsiančių gyventojų apibūdinimas;
- ✓ pagrindinių informacijos šaltinių apie galimą poveikį sveikatai nustatymas;

- ✓ tikėtino poveikio svarbos, masto ir atsiradimo tikimybės įvertinimas; alternatyvių galimybių analizė ir rekomendacijos, kaip išvengti neigiamo ir sustiprinti teigiamą poveikį.

Atliekant esamos padėties analizę (žiūr. 7 skyrių), aprašyta populiacija, kuri gali būti veikiamą ūkinės veiklos veiksniais. Į aprašą įtraukta sociodemografinė gyventojų charakteristika, duomenys apie jų sveikatą, taip pat įvertinta, kurios gyventojų grupės gali būti paveiktos (tiek teigiamai, tiek neigiamai) įgyvendinant projektą. Taip pat aprašyti determinantai, kurie ateityje gali būti susiję su planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimu.

5.6.2. Veiksniai, galintys sukelti psichoemocinį poveikį

Veiklos įtakojami rizikos veiksniai, jų mastas, kvapų pajautimas, akustinio triukšmo girdimumas, cheminis oro užterštumas, objekto matomumas.

Kvapai, tarša ir triukšmas analizuoti kiekybiniu metodu, reikšmingas poveikis nenustatytas. Analizuojamų veiksmų vertės nustatytos mažesnės nei reglamentuojamos saugios sveikatos apsaugai ribinės vertės: dėl ūkinės veiklos susidarantys kvapai nesieks didžiausios leidžiamos kvapo koncentracijos ribinės vertės, reglamentuojamos HN 121:2010, kur nustatyta $8,0 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ kvapo ribinė vertė, o taip pat pagal 2019 m. rugpjūčio 1 d. patvirtintas HN 121:2010 pataisas nuo 2026 m. sausio 1d. įsigaliosiančios $5 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ ribinės vertės; susidaranti akustinė tarša neviršija Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ 1 ir 2 lentelėje nustatytų ribinių dydžių; aplinkos užterštumas nežymus, oro taršos sklaidos modeliavimo rezultatai tiek be foninių teršalų koncentracijų, tiek su foninėmis teršalų koncentracijomis neviršijo ribinių verčių, reglamentuotų LR aplinkos ministro ir sveikatos ministro 2007-06-11 įsakymu Nr.D1-329/V-469 „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos Sąjungos kriterijus, sąrašo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių patvirtinimo“ bei „Aplinkos užterštumo normomis“, patvirtintomis 2001-12-11 LR aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr.591/640. Planuojama vykdyti ūkinę veiklą pagal savo pobūdį ir mastą nesukels psichoemocinio diskomforto.

Teritorijos tinkamumas veiklos vystymui.

- ✓ ŪV teritorija neprieštarauja savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniams;
- ✓ ŪV vykdoma Raseinių rajone, aplink ŪV sklypą vyrauja pramonės ir sandėliavimo paskirties objektų teritorijos žemės sklypai;
- ✓ Su gyvenama ir visuomeninės paskirties teritorija įmonės sklypas nersiriboja;
- ✓ PŪV teritorija nepriklauso rekreacinei zonai, joje nėra saugotinių kraštovaizdžio objektų, vandens telkinių, visuomeninės paskirties objektų;
- ✓ Teritorijos naudojimo būdas nesikeičia.

Nežinojimas

Gyventojų psichikos sveikatą ir emocinę gerovę planuojamos ūkinės veiklos dažniausiai neigiamai veikia dėl kelių priežasčių: abejonių dėl projekto įgyvendinimo vietos tinkamumo, prieštaravimo dėl galimos projekto keliamos rizikos ir potencialios naudos, nepasitikėjimo projektą įgyvendinančia organizacija, ribotomis bendruomenės atstovų galimybėmis daryti įtaką projekto sprendiniams, baimės dėl besikeičiančių gyvenimo ar darbo sąlygų.

Informacijos stoka, nepasitikėjimas veikla, nežinojimas apie planuojamos veiklos pobūdį, apimtis, galimą poveikį aplinkai gali sukelti gyventojų nepasitenkinimą ir konfliktus su veiklos vykdytoju. Ši problema sprendžiama susitikimo su visuomene metu, kuomet pristatoma PVSV ataskaita.

Viešinimas

PVSV Ataskaitos viešinimo procedūros atliktos vadovaujantis LR sveikatos apsaugos ministro 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. V-474 “Dėl Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytų poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo atvejų nustatymo ir tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo” II sk. reikalavimais.

Demografiniai pokyčiai

PŪV neigiamas poveikis demografijos pokyčiams neprognozuojamas.

Kiti veiksniai

Įmonėje gamyboje dirba 8 darbuotojai iš aplinkinių gyvenviečių. Ūkinės veiklos objektas sudaro palankias sąlygas socioekonominių procesų teigiamam pokyčiui aplinkiniams gyventojams. Aukštesnė socioekonominė padėtis teigiamai paveikia tiek psichologinę, tiek fiziologinę asmenų sveikatą.

IŠVADA:

- ✓ Pateikus ŪV saugumą pagrindžiančius duomenis, visuomenės psichologinis nepasitenkinimas veikla yra mažai tikėtinas.
- ✓ Nenustatytos objektyvios priežastys, galinčios įtakoti gyventojų psichologinį nepasitenkinimą.

6. NEIGIAMĄ POVEIKĮ SVEIKATAI MAŽINANČIOS PRIEMONĖS

Ūkinės veiklos vykdymo metu yra užtikrinamos visos reikiamos priemonės norint išvengti bet kokio reikšmingo neigiamo poveikio arba užkirsti jam kelią:

- ✓ Darbuotojai aprūpinimi visomis reikalingomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis (Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuostatai (Žin., 1998, Nr. 43-1188).

- ✓ Atliekų tvarkymas vyksta tik dienos metu, pagrindinis atvykstančių ir išvykstančių TP srautas numatomas tik dienos metu.
- ✓ Įmonėje surinktos atliekos perduodamos tolimesniems atliekų tvarkytojams, užsiregistravusiems Atliekų tvarkytojų valstybės registre.

Ūkinės veiklos tarša kvapais neviršys HN 121:2010 ribinių verčių, kur nustatyta $8,0 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ kvapo ribinė vertė, o pagal 2019 m. rugpjūčio 1 d. patvirtintą HN 121:2010 pataisą, nuo 2026 m. sausio 1d. įsigaliosiančios $5 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ ribinės vertės. Planuojama ūkinė veikla kvapų sukeliama neigiamo poveikio žmonių sveikatai nedarys.

Kaip rodo akustinio triukšmo, susidarysiančio dėl objekto ūkinės veiklos, prognostiniai vertinimo rezultatai, triukšmo lygio padidėjimas neviršys leistinų triukšmo normų, reglamentuojamų HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ 2 lentelės 2 punkto, nei įmonės teritorijos ribose, nei artimiausios gyvenamosios teritorijos aplinkoje.

Tarša iš stacionarių ir mobilių taršos šaltinių aplinkos ore neviršija nustatytų ribinių verčių nei ūkinės veiklos sklypo ribose, nei artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje, įvertinus tiek ūkinės veiklos generuojamus teršalus, tiek ūkinės veiklos taršos šaltinių teršalų išmetimus su esama fonine koncentracija. Teršalų sklaidos modeliavimas atliktas priimant pačią nepalankiausią padėtį, t.y. kad išmetimai iš visų taršos šaltinių visą parą, visus 5 metus yra maksimalūs.

Atsižvelgiant į tai, konkrečios priemonės neigiamam poveikiui išvengti neplanuojamos.

Išvada:

- ✓ Vykdamas ŪV neigiamų aplinkos ir visuomenės sveikatos pokyčių nebus.
- ✓ ŪV vykdymo metu jokie aplinkos bei visuomenės sveikatos saugos reglamentai nepažeidžiami.

7. ESAMOS VISUOMENĖS SVEIKATOS BŪKLĖS ANALIZĖ

7.1. Vietovės gyventojų demografiniai rodikliai

Metodas

Vietovės gyventojų demografinių rodiklių analizė rengiama naudojantis viešai prieinamais statistikos duomenų šaltiniais: Lietuvos statistikos departamento Oficialiosios statistikos portalu ir Higienos instituto Sveikatos informacijos centro Lietuvos sveikatos rodiklių informacinė sistema, parengta pagal Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) standartus.

UAB „Autmeta“ ENTP demontavimo ūkinė veikla vykdoma Kauno apskrityje, Raseinių raj. sav. adresu Žemaičių g. 48, Gėluvos k., Ariogalos sen., Raseinių r. sav. Kaimiškujų vietovių sveikatos rodiklių duomenų bazės nėra, todėl ataskaitoje nagrinėjami Raseinių rajono savivaldybės gyventojų sveikatos rodikliai, kurie palyginami su bendrais Lietuvos Respublikos populiacijos rodikliais.

Rezultatai

Gyventojų skaičius. Remiantis statistiniais duomenimis (Demografinės raidos histograma tarp 1902 m. ir 2021 m.), Andrušaičių kaime gyveno 306 asmenys (žiūr. 20 pav. žemiau):

Demografinė raida tarp 1902 m. ir 2021 m.						
1902 m. ^[4]	1923 m. ^{sur.[5]}	1959 m. ^{sur.[6]}	1970 m. ^{sur.[7]}	1979 m. ^{sur.[8]}	1985 m. ^[9]	1989 m. ^{sur.[10]}
99	133 (dvare)	302	316	405	407	484
2001 m. ^{sur.[11]}	2011 m. ^{sur.[12]}	2021 m. ^{sur.[13]}	-	-	-	-
482	410	306	-	-	-	-
Demografinės raidos histograma						
[rodyti]						

20 pav. Gėluvos kaimo demografinės raidos histograma.

Vienas pagrindinių rodiklių, atspindinčių demografinę situaciją, yra gyventojų skaičius. Lietuvoje gyventojų skaičius daugelį metų mažėjo dėl neigiamos natūralios gyventojų kaitos, didelės emigracijos, mažėjančio gimstamumo, tačiau pastaruosius du metus tendencijos buvo teigiamos. Raseinių rajone gyventojų skaičius pastaruosius penkerius metus tendencingai mažėjo.

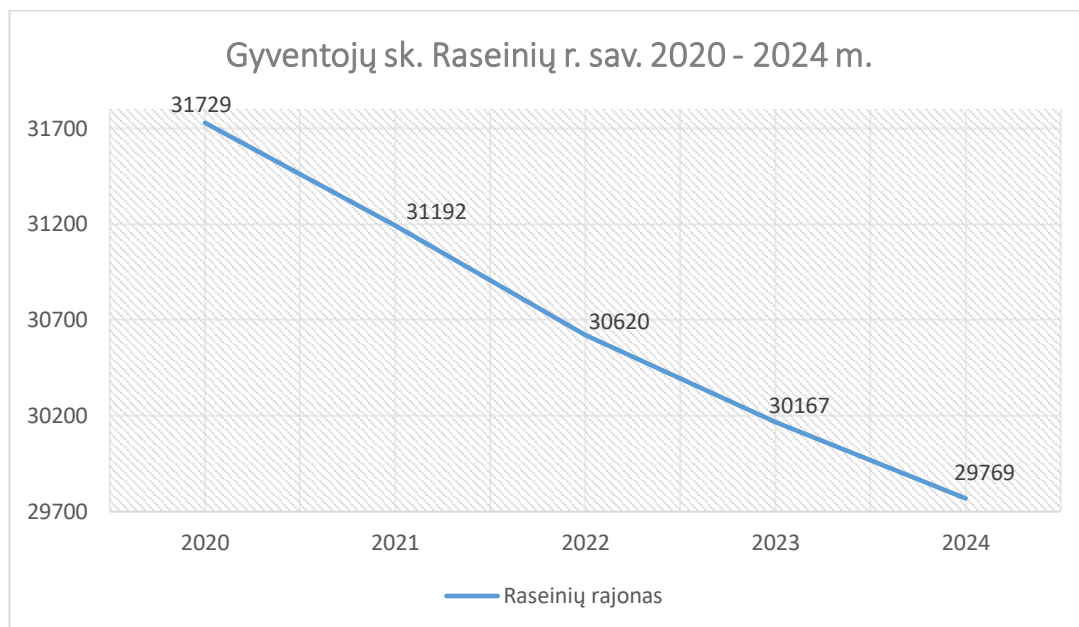
Statistikos departamento duomenimis, 2024 m. metų pradžioje Raseinių rajone gyveno 29 769 gyventojai (miesto gyventojų registruota – 12 143, kaimo – 17 626). 2023 m. Raseinių rajone buvo registruoti 30 167 gyventojai (miesto gyventojų registruota – 12 298, kaimo – 17 869), išsamūs duomenys pateikti 20 lentelėje.

Metai	Raseinių rajonas	Mieste	Kaime
2024	29 769	12 143	17 626
2023	30 167	12 298	17 869
2022	30 620	12 307	18 313
2021	31 192	12 608	18 584
2020	31 729	12 847	18 882

20. lentelė. 2020 – 2024 m. Raseinių r. gyventojų skaičius ir pasiskirstymas miesto ir kaimo gyvenamosiose vietovėse

Remiantis statistiniais duomenimis, Raseinių rajone nuo 2020 iki 2024 metų gyventojų skaičius sumažėjo net 6,2 proc., 1960 asmenimis. Raseinių rajone, per pastaruosius penkerius metus, miesto gyventojų sumažėjo 704 asmenimis, o kaimo gyventojų – 1256 asmenimis.

2020 – 2024 m. Raseinių rajono gyventojų populiacijos pokytis pavaizduotas 1 diagramoje.

1 diagrama

Lietuvos oficialios statistikos portalo duomenimis Lietuvos Respublikoje 2024 m. gyveno 2 886 515 gyventojai (miesto gyventojų registruota – 1 978 242, kaimo – 908 273), o 2023 m. pradžioje gyveno 2 857 279 gyventojai (miesto gyventojų registruota – 1 955 758, kaimo – 901 521). 2022 m. Lietuvos Respublikoje buvo registruota 2 805 998 gyventojų (miesto gyventojų registruota – 1 913 385, kaimo – 892 613). Kaimo vietovėse stebima gyventojų mažėjimo tendencija, nors pastaraisiais metais Lietuvoje fiksuojamas teigiamas gyventojų pokytis. Išsamūs duomenys pateikti 21 lentelėje.

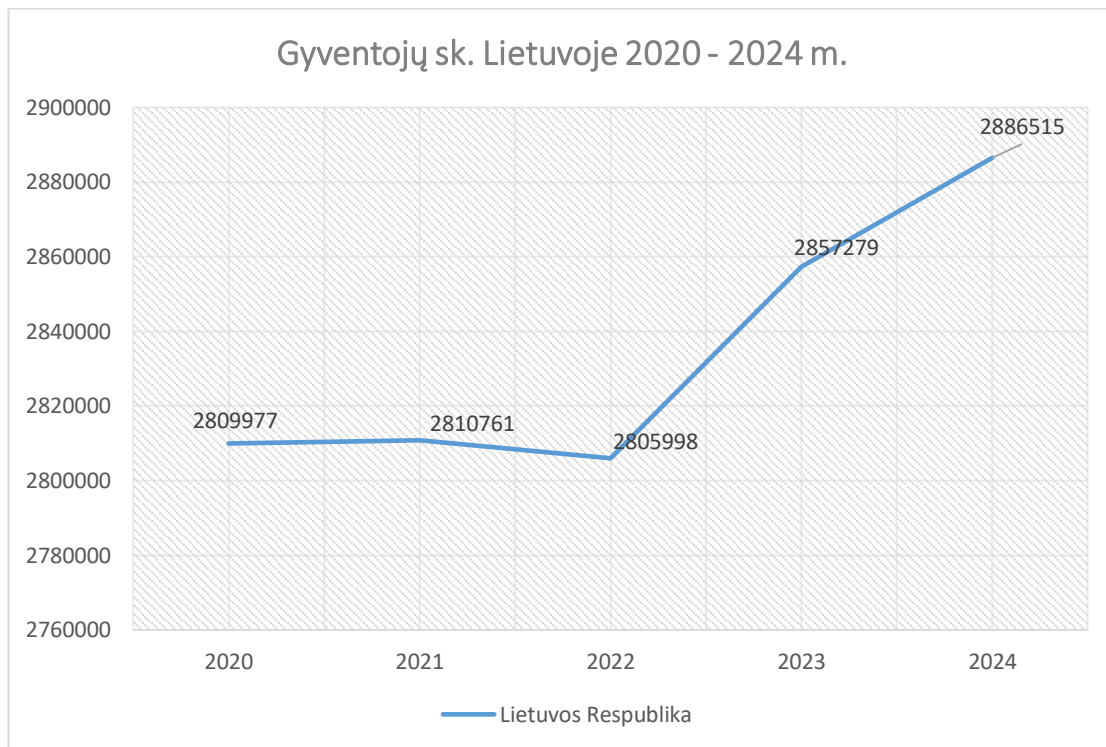
Metai	Lietuvos Respublikoje	Mieste	Kaime
2024	2886515	1978242	908273
2023	2857279	1955758	901521
2022	2805998	1913385	892613
2021	2810761	1916751	894010
2020	2809977	1911813	898164

21. lentelė. 2020 – 2024 m. Lietuvos Respublikos gyventojų skaičius ir pasiskirstymas miesto ir kaimo gyvenamosiose vietovėse

Oficialios statistikos 2024 metų duomenimis, Lietuvoje kaimo vietovėse gyvena apie 32 proc. šalies gyventojų. Apžvelgiant 2020 – 2024 metų Lietuvos gyventojų populiacijos statistinius duomenis, fiksuojama, kad nuo 2020 metų kaimo gyventojų padidėjo 10 109 asmenimis. Pastaruosius kelis metus miesto gyventojų skaičius augo ir nuo 2022 m. padidėjo 80 517 registruotais gyventojais.

Matoma tendencija gyvenimui rinktis miesto vietas. Galimai tam įtakos turi patrauklesni miesto vietovių ekonominiai bei socialiniai aspektai.

2020 – 2024 m. Lietuvos Respublikos gyventojų skaičiaus pokyčiai pavaizduoti 2 diagramoje.

2 diagrama

Pasiskirstymas pagal lytį. 2019 – 2023 m. Raseinių rajono gyventojų pasiskirstymas pagal lytį buvo netolygus. Moterų buvo registruota daugiau nei vyrų. 2019 m. tūkstančiui vyrų teko 1144 moterys, o 2023 m. tūkstančiui vyrų teko 1149 moterys. Stebimos šio netolygumo didėjimo tendencijos Raseinių r. Šis rodiklis ženkliai ima didėti 45-49 m. moterų amžiaus grupėje, o 75 m. ir vyresnių amžiaus grupėje rodiklis siekia 2383 tūkstančiui vyrų. Lietuvoje, moterų skaičiaus, tenkančios 1 tūkst. vyrų, rodiklis 2019 m. buvo šiek tiek didesnis nei Raseinių rajone ir 2019 m. siekė 1171 moteris, o 2023 m. Lietuvos rodiklis buvo mažesnis nei Raseinių r. ir siekė – 1139. Šalyje pastebimas bendras nežymus pasiskirstymo pagal lytį netolygumų mažėjimas. Analizuojant 2020 – 2024 m. gyventojų pasiskirstymą pagal lytį, pastebima, kad Raseinių rajone moterų skaičius, tenkantis 1 tūkst. vyrų kiek didesnis, nei bendras šalies rodiklis. (3 diagrama).

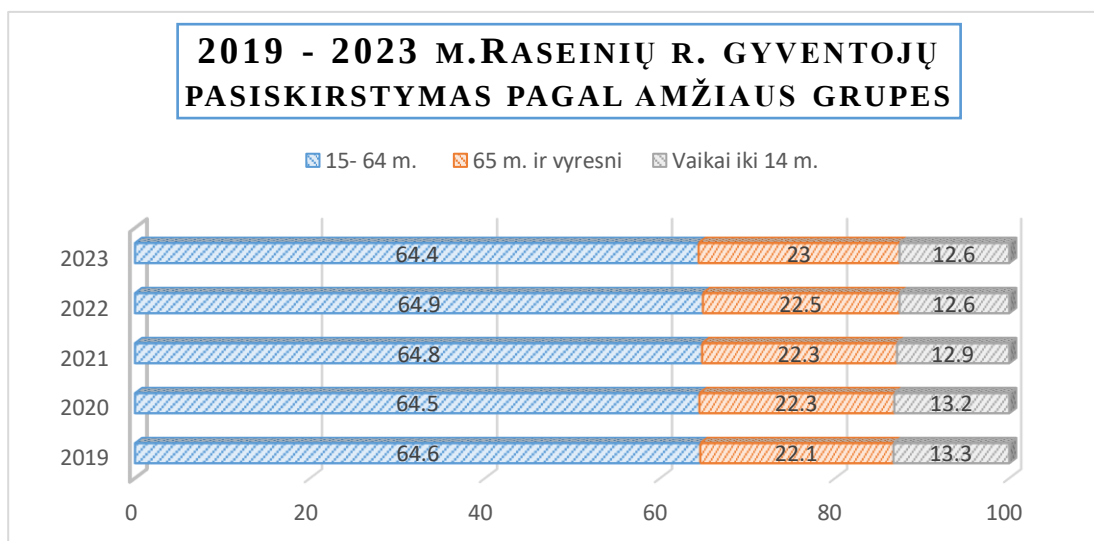

3 diagrama

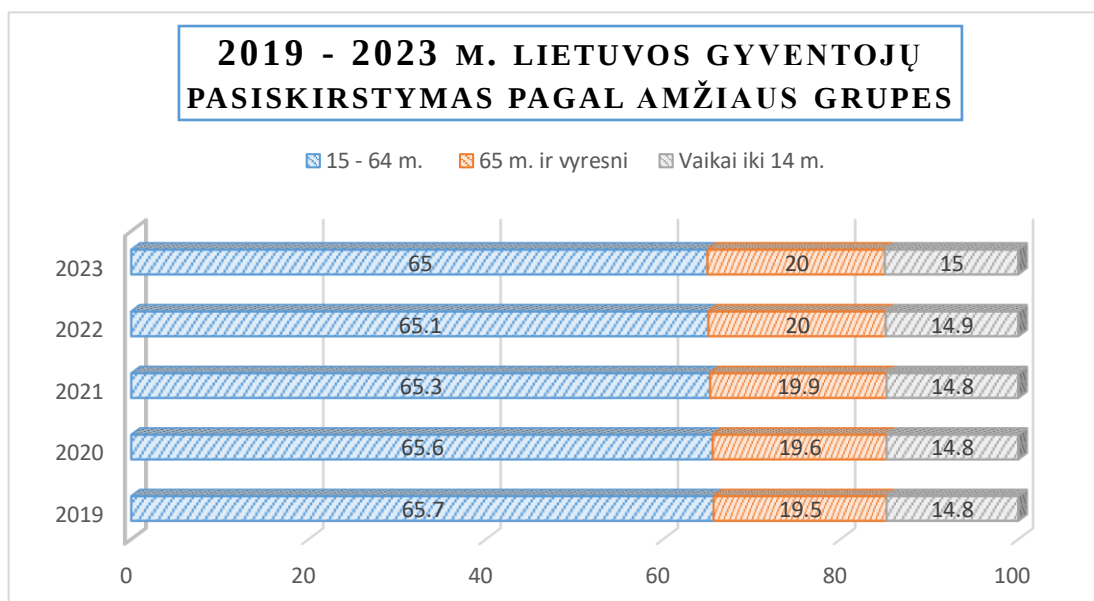
Pasiskirstymas pagal amžiaus grupes. Raseinių rajone, 2023 m. duomenimis, didžiąją dalį gyventojų sudaro asmenys esantys 15-64 metų darbingo amžiaus grupėje (64,4 proc.) 2019 m. ši grupė sudarė 64,6 proc. visų rajono gyventojų, stebimas darbingo amžiaus žmonių grupės mažėjimas. 2023 m. 65 ir vyresnių gyventojų amžiaus grupėje esantys gyventojai sudarė 23 proc. visų Raseinių rajono gyventojų. Tuo tarpu 2019 m. 65 ir vyresnių gyventojų amžiaus grupėje buvo fiksuota 22,1 proc. visų Raseinių r. gyventojų. Per penkerius metus 65 ir vyresnių amžiaus grupėje esančių asmenų padidėjo 0,9 proc. Stebimos Raseinių r. gyventojų senėjimo tendencijos.

2023 m. Raseinių r. vaikų iki 14 metų amžiaus grupė sudarė 12,6 proc., o 2019 m. – 13,3 proc. Per analizuojamą penkerių metų laikotarpį šio amžiaus žmonių grupė Raseinių rajone sumažėjo - 0,7 proc. Lietuvoje 2023 m. 15-64 amžiaus grupėje esančių asmenų buvo daugiau, nei Raseinių rajone (65,0 proc). Šiuo aspektu stebimos prastėjančios demografinės tendencijos Raseinių rajone, kituose šalies rajonuose šie rodikliai yra geresni. Lietuvoje 2023 m. vaikų iki 14 m. amžiaus grupės procentas buvo 15,0 proc., o 2019 m. šis rodiklis buvo kiek mažesnis ir siekė 14,8 proc.

Išsamus Lietuvos ir Raseinių rajono gyventojų pasiskirstymas pagal amžiaus grupes pateikiamas 4 ir 5 diagramose.

4 diagrama

5 diagrama

Nedirbančių asmenų skaičius, jo kitimas. Vieni svarbiausių ekonominių procesų ir makroekonominių problemų yra darbas ir nedarbas. 2024 m. bendras vyrų ir moterų nedarbo lygis Raseinių rajone siekė 10,3 proc., pastaruosius kelis metus nedarbo lygis Raseinių rajone sumažėjo 3,4 procentiniu punktu. 2024 m. nedarbo lygis šalyje buvo kiek mažesnis, nei tarp Raseinių r. gyventojų ir sudarė 8,6 proc. tarp visų darbingo amžiaus žmonių (2019 m. – 8,4 proc., 2020 m. – 12,6 proc.). 2023 m. pabaigoje Raseinių rajone buvo registruoti 1869 bedarbiai, o 2022 m. pabaigoje buvo registruoti 2049 bedarbiai.

Darbo rinka ir nedarbas nagrinėjamoje teritorijoje. UAB „Autmeta“ ūkinę veiklą vykdo Raseinių rajone esančiame Gėluvos kaime, kuriame 2021 m. surašymo duomenimis yra registruoti 306 gyventojai. Veiklos sklypas yra pramoninėje teritorijoje, o jo gretimybėse, kiek nutolusi įvairiomis kryptimis yra gyvenamoji aplinka: šiaurės kryptimi kitapus Žemaičių gatvės už ~135 m

yra pavienė sodyba adresu Raseinių r. sav., Ariogala, Žemaičių g. 55, o už ~115 m – gyvenamoji aplinka adresu Raseinių r. sav., Ariogalos sen., Algimantų k. 12; pietryčių kryptimi už ~290 m yra artimiausi Gėluvos k. Vingio gatvės gyvenamieji namai, kurių artimiausias yra adresu Raseinių r. sav., Ariogalos sen., Gėluvos k., Vingio g. 19; pietinėje teritorijos dalyje už ~112 m atstumu yra gyvenamoji aplinka adresu Raseinių r. sav., Ariogalos sen., Gėluvos k., Žemaičių g. 44, o už ~120 m gyvenamoji aplinka adresu Raseinių r. sav., Ariogalos sen., Gėluvos k., Dubysos g. 1A.

Įmonėje UAB „Autmeta“ darbuojasi aplinkinių teritorijų gyventojai, šiuo metu įmonėje dirba 14 darbuotojų. Ūkinės veiklos objektas sudaro palankias sąlygas vietos ekonominių procesų teigiamam pokyčiui.

Gimstamumas, mirtingumas ir natūrali gyventojų kaita. Raseinių rajone 2023 m. gimė 152 kūdikiai (gimstamumo rodiklis 1000-čiui gyventojų – 5,1), mirė – 485 asmenų (mirtingumo rodiklis 1000-čiui gyventojų – 16,1). Raseinių rajone 2019 – 2023 m. laikotarpiu gimstamumo rodiklis 1000-čiui gyventojų sumažėjo 2,2 rodiklio vienetais, o mirtingumo rodiklis tiek 2019, tiek 2023 m. liko vienodas (2019 m. mirtingumo rodiklis 1000-čiui gyventojų – 16,1, 2020 m. - mirtingumo rodiklis 1000-čiui gyventojų – 16,1), tačiau išlieka didesnis, nei šalies mastu. Lietuvoje 2023 m. gimė 20 008 (gimstamumo rodiklis 1000-čiui gyventojų – 7,0), mirė – 35 706 asmenys (mirtingumo rodiklis 1000-čiui gyventojų – 12,5). Natūralaus prieaugio 1000 gyventojų rodiklis 2023 metais buvo neigiamas tiek Raseinių r. sav. (-11,0), tiek šalies mastu (- 5,5), o Raseinių rajono rodiklis buvo dvigubai didesnis už šalies rodiklį. 2023 m. tiek visoje šalyje, tiek Raseinių rajone stebima neigiama natūrali gyventojų kaita. Išsamūs duomenys pateikti 22 ir 23 lentelėje.

Metai	Gimstamumas 1000 gyventojų	Gyvų gimusių skaičius	Mirtingumas 1000 gyventojų	Mirusiųjų skaičius	Natūrali gyventojų kaita 1000 gyventojų
2019	7,3	234	16,1	511	-8,7
2020	6,9	218	20,4	637	-13,4
2021	6,2	192	18,9	581	-12,7
2022	5,4	165	19,0	575	-13,6
2023	5,1	152	16,1	485	-11,0

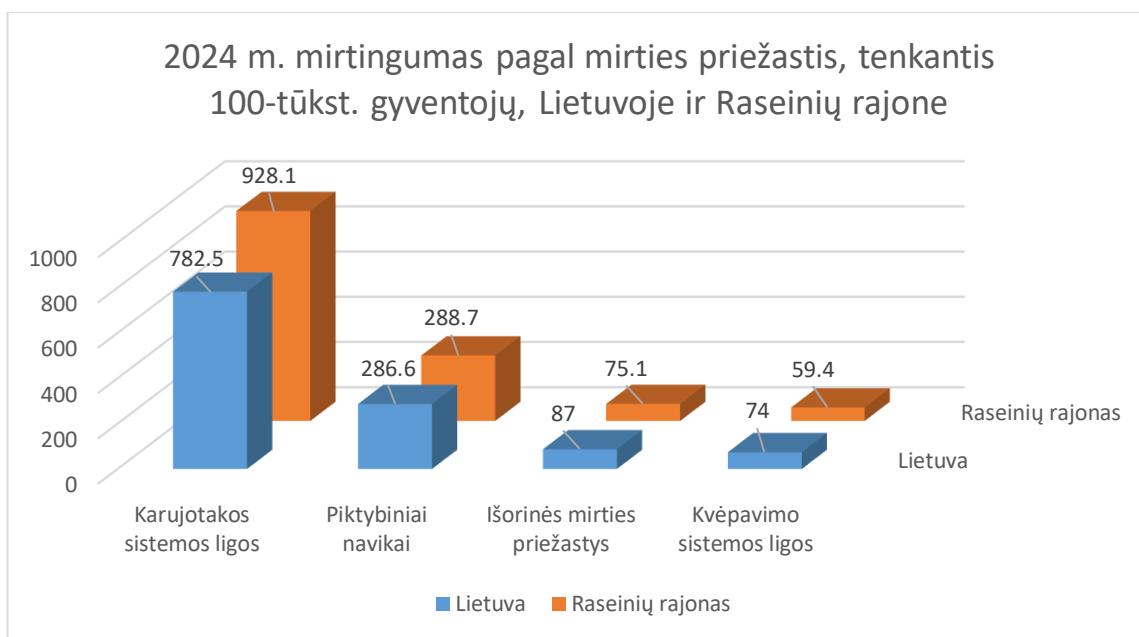
22. lentelė. 2019 – 2023 m. Raseinių rajono gyventojų gimstamumo, mirtingumo ir natūralaus prieaugio duomenys.

Metai	Gimstamumas 1000 gyventojų	Gyvų gimusių skaičius	Mirtingumas 1000 gyventojų	Mirusiųjų skaičius	Natūrali gyventojų kaita 1000 gyventojų
2019	8,9	24 973	13,6	38 281	-4,7
2020	8,4	23 556	15,5	43 547	-7,1
2021	8,3	23 330	17,0	47 746	-8,7
2022	7,8	22 068	15,3	42 884	-7,4
2023	7,0	20 008	12,5	35 706	-5,5

23. lentelė. 2019 – 2023 m. Lietuvos gyventojų gimstamumo, mirtingumo ir natūralaus prieaugio duomenys.

Mirties priežasčių struktūra. Raseinių rajono savivaldybės teritorijoje, kaip ir Lietuvoje, mirčių struktūra būdinga daugeliui ekonomiškai išsivysčiusių šalių ir jau daugelį metų išlieka panaši. Pagrindinės mirties priežastys – kraujotakos sistemos ligos, piktybiniai navikai, išorinės mirties priežastys ir kvėpavimo sistemos ligos.

Mirties priežasčių struktūra Raseinių raj. savivaldybėje bei Lietuvoje. Raseinių raj. savivaldybėje 2024 metais bendras mirtingumas siekė 1614,1 atveju/100 000 tūkst. gyventojų, Lietuvoje bendras mirtingumas siekt tiek mažesnis ir siekia 1412,6 atveju/100 000 tūkst. gyventojų. Didžiąją dalį mirties priežasčių kvalifikacijoje sudarė kraujotakos sistemos ligos (928,1 atvejo/100 000 gyv.), Lietuvoje situacija tokia pati, daugiausia gyventojų miršta dėl kraujotakos sistemos ligų (782,5 atvejo/100 000 gyv.). Antroje vietoje mirties priežasčių kvalifikacijoje buvo piktybiniai navikai (Raseinių raj. sav. – 288,7 atvejai/100 000 gyv., o Lietuvoje – 286,6 atvejai/100 000 gyv.). Rečiausiai fiksuojamos kvėpavimo sistemos ligos. Dėl išorinių mirties priežasčių mirė 39 gyventojai (iš jų 32 vyrai ir 7 moterys). Mirties dėl išorinių priežasčių rodiklis 2024 m. Raseinių rajone buvo fiksuotas kiek mažesnis, nei Lietuvoje, ši priežastis tarp vyrų pasitaikydavo 5 kartus dažniau, nei moterų tarpe, ši tendencija panaši tiek šalyje, tiek ir Raseinių rajone (Lietuvoje – 148,0/100 000 vyrų, 40,0/100 000 moterų, Raseinių rajone – 128,65/100 000 vyrų, 29,06/100 000 moterų). Dėl kvėpavimo sistemos ligų mirė 27 gyventojai (rodiklis Lietuvoje – 73,90/100 000, Raseinių rajone – 79,68/100 000). Dėl kvėpavimo sistemos Raseinių rajone ligų mirė 17 gyventojų. 2023 m. Lietuvos ir Raseinių rajono standartizuotas mirtingumas pagal priežastis tenkantis 100 tūkst. gyventojų pateikiamas 6 diagramoje.

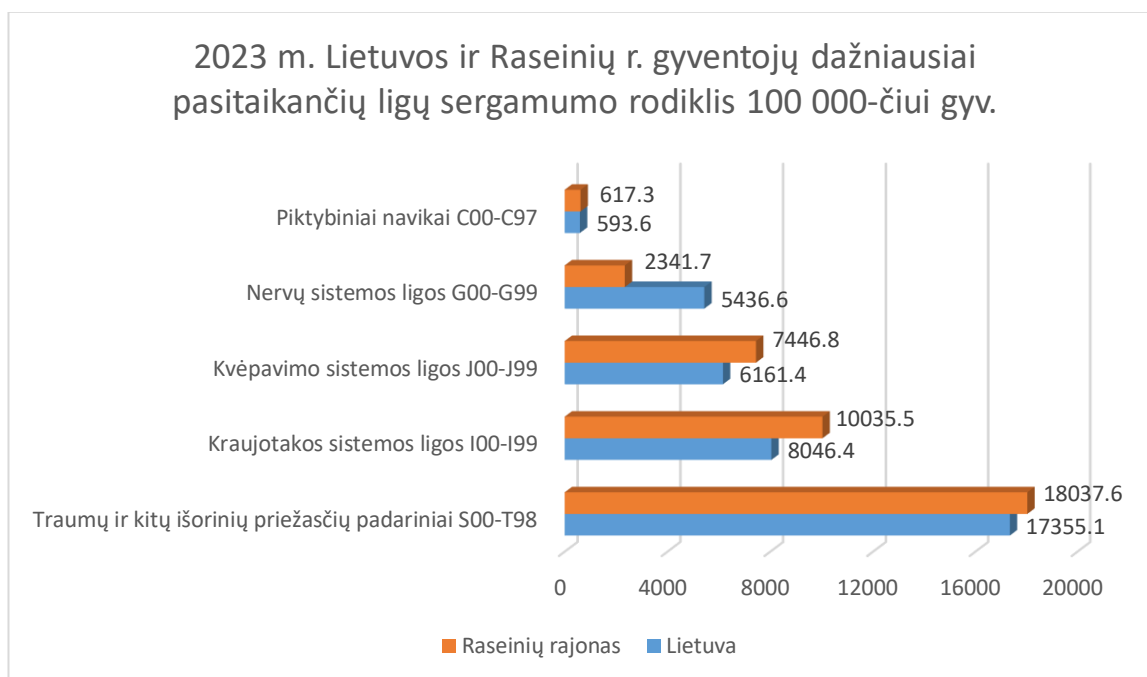
6 diagrama

7.2. Gyventojų sergamumo rodiklių analizė.

Atlikta Raseinių raj. savivaldybės ir Lietuvos sergamumo 100 000 – ių gyventojų rodiklių analizė. Didžiausias sergamumas analizuojamojoje savivaldybėje buvo: traumų ir kitų išorinių priežasčių padariniai (18 037,6 atvejo/100 000-ių gyv.), kraujotakos sistemos ligomis (10 035,5

atvejo/100 000-ių gyv.), kvėpavimo sistemos ligomis (7446,8 atvejo/100 000-ių gyv.). Mažiausias sergamumas savivaldybėje buvo piktybiniais navikais (617,3 atvejai/100 000-ių gyv.).

Lietuvoje sergamumo tendencijos tokios pat panašios. Didžiausią skaičių sudarė traumų ir kitų išorinių priežasčių padariniai (C00-C97) (17 355,1 atvejo/100 000-ių gyv.). Panašiai pasiskirstė sergamumas kraujotakos sistemos ligomis (I00-I99) (8046,4 atvejo/100 000-ių gyv.), kvėpavimo sistemos ligų (J00-J99) (kvėpavimo sistemos ligos, sergamumas pneumonija, sergamumas astma, sergamumas lėtinėmis obstrukcinėmis plaučių ligomis) (6161,4 atvejo/100 000-ių gyv.). Mažiausias sergamumas Lietuvoje - piktybiniais navikais (C00-C97) (593,6 atvejo/100 000-ių gyv.). 2023 m. Lietuvos ir Raseinių rajono gyventojų dažniausiai pasitaikančių ligų sergamumo rodiklis, tenkantis 100 tūkst. Gyventojų, pateikiamas 7 diagramoje.

7 diagrama

Išvada: Išanalizavus Raseinių r. sav. bei Lietuvos demografinius ir sergamumo rodiklius, matyti, kad dauguma rodiklių yra panašūs. Raseinių rajono gyventojų sergamumo rodikliai buvo kiek didesni, nei bendras Lietuvos rodiklis. Didžiausias skirtumas pastebimas pagal bendro gyventojų skaičiaus kitimą penkerių metų laikotarpyje, gyventojų gimstamumo, mirtingumo, pasiskirstymo pagal amžiaus grupes rodikliuose. Pagrindinės sergamumo tendencijos tiek Lietuvoje, tiek Raseinių rajone išlieka tos pačios.

7.3. Gyventojų rizikos grupių populiacijoje analizė.

Populiacija – tai žmonių grupių, kurios skiriasi savo jautrumu žalingiems sveikatai veiksniams, visuma. Žmonių grupės jautrumą sveikatai darantiems įtaką veiksniams lemia keli faktoriai: amžius, lytis, esama sveikatos būklė. Atliekant poveikio visuomenės sveikatai įvertinimą, galima išskirti dvi pagrindines rizikos grupes:

- ✓ Dirbantieji, tai grupė žmonių, kurie darbo sutartyje nustatytą laiką dirba galimos padidintos emocinės įtampos, fizikinių, cheminių bei ergonominių rizikos veiksnių sąlygomis.

- ✓ Gyventojai, tai grupė asmenų, gyvenančių arčiausiai nagrinėjamos teritorijos:
 - Vaikai (visų Raseinių r. sav. gyventojų tarpe vaikai sudaro ~15 proc.).
 - Vyresnio amžiaus žmonės (visų Raseinių r. sav. gyventojų tarpe vyresni (<60) gyventojai sudaro apie 21,6 proc.
 - Visų amžiaus grupių asmenys, turintys nusiskundimų dėl sveikatos būklės (Raseinių r. sav. apie 2,7 proc.)

UAB „Autmeta“ ūkinei veiklai Specialiųjų žemės naudojimosi sąlygų įstatymu nustatyta ir komunaliniam objektui taikoma 100 metrų sanitarinė apsaugos zona. Į šią zoną nepatenka gyvenamosios ir visuomeninės paskirties objektai.

PŪV veiklos galimas poveikis visuomenės grupėms pateiktas 24 lentelėje (74 p.).

Visuomenės grupės	Veiklos rūšys ar priemonės, taršos šaltiniai	Grupės dydis (asmenų skaičius)	Poveikis: Teigiamas (+) Neigiamas (-)	Komentariai ir pastabos
1	2	3	4	5
1. Veiklos poveikio zonoje esančios visuomenės grupės (vietos populiacija)	Triukšmas, oro tarša	Remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis Raseinių rajono Gėluvos kaime 2021 m. gyveno 306 gyventojai.	0	Neigiamas poveikis artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje dėl ūkinės veiklos nenumatomas
2. Darbuotojai	ENTP demontavimas, atliekų surinkimas ir tvarkymas, detalių prekyba	14 darbuotojai	Dalis darbuotojų įdarbinami iš Gėluvos kaimo (+)	Periodiškai atliekamas darbo vietų profesinės rizikos vertinimas
3. Veiklos produktų vartotojai	Fiziniai ir juridiniai asmenys	Neapibrėžtas skaičius	+	Surenkamos išrūšiuotos atliekos
4. Mažas pajamas turintys asmenys	0	0	nevertinta	0
5. Bedarbiai	Gamybos darbuotojai, logistika, prekyba	5 darbuotojai	+	Galimybė įsidarbinti
6. Etninės grupės	0	0	nevertinta	0
7. Sergantys tam tikromis ligomis (lėtinėmis, priklausomybės ligomis ir pan.)	0	0	nevertinta	0
8. Neįgalieji	0	0	nevertinta	0
9. Vieniši asmenys	0	0	nevertinta	0
10. Prieglobsčio ieškančiai ir emigrantai, pabėgėliai	0	0	nevertinta	0
11. Benamiai	0	0	nevertinta	0
12. Kitos populiacijos grupės (areštuotieji, specialiųjų profesijų asmenys, atliekantys sunkų fizinį darbą ir pan.)	0	0	nevertinta	0
13. Kitos grupės (pavieniai asmenys)	0	0	nevertinta	0

24. lentelė. PŪV veiklos galimas poveikis visuomenės grupėms.

7.4. Gyventojų demografinių ir sveikatos rodiklių palyginimas su visos populiacijos duomenimis.

Gyventojų demografinių ir sveikatos rodiklių palyginimas su visos populiacijos duomenimis pateiktas 7.1. ir 7.2. poskyriuose.

7.5. Planuojamos ūkinės veiklos poveikis visuomenės sveikatos būklei.

1. Veiksniai, kurie turi reglamentuotas ribines vertes: triukšmas, vibracija, oro tarša, tarša kvapais, dirvožemio ir vandens tarša ir veiksniai;

2. Veiksniai, kurių ribinės vertės nėra reglamentuotos: psichologiniai veiksniai, ekstremalių situacijų veiksniai, biologinės taršos veiksniai, statybos darbai.

Nei vienas iš analizuotų veiksnių neturės poveikio visuomenės sveikatos būklės pablogėjimui. Visi kiekybiniu būdu vertinti veiksniai atitinka visuomenės sveikatai nustatytus sveikatos saugos reikalavimus. Kiti veiksniai tokie kaip profesinės rizikos, statybos darbų ir ekstremalių situacijų yra valdomi laikantis darbo saugos reikalavimų. Vykdoma UAB „Autmeta“ komunalinio objekto ūkinė veikla neįtakos visuomenės sveikatos būklės pablogėjimo.

8. SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBŲ NUSTATYMO ARBA TIKSLINIMO PAGRINDAS

8.1. šis skyrius rengiamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo ir Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatomis;

SAZ – aplink stacionarų taršos šaltinį arba kelis šaltinius esanti teritorija, kurioje dėl galimo neigiamo vykdomos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai galioja įstatymais ar Vyriausybės nutarimais nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.

SAZ ribos turi būti tokios, kad taršos objekto keliama tarša (cheminė, tarša kvapais, akustinė tarša) už SAZ ribų neviršytų teisės norminiuose aktuose gyvenamajai aplinkai ir (ar) visuomeninės paskirties pastatų aplinkai nustatytų ribinių taršos verčių.

Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo¹ 3 priedo, 2 lentelės 7. punktu, atliekų laikymo, perkrovimo ir rūšiavimo įmonės įrenginiams (statiniams) reglamentuojama 100 m SAZ.

Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo dokumentai rengiami norint koreguoti įmonei Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu¹ nustatytą sanitarinę apsaugos zoną. PVSV Ataskaitoje įvertinamas ūkinės veiklos paskleidžiamų aplinkos oro teršalų, kvapų, triukšmo ir kitų fizikinių veiksnių sukeltas poveikis žmogaus sveikatai.

Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 51 straipsnio 3 punktu, atliekamas įmonės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimas (toliau – PVSV). Nustatant sanitarinės apsaugos zonos dydį, vadovaujama šiuo kriterijumi – ūkinės veiklos išmetamų (išleidžiamų, paskleidžiamų) aplinkos oro teršalų, kvapų, triukšmo ir kitų fizikinių veiksnių sukeliamas žmogaus sveikatai kenksminga aplinkos tarša už sanitarinės apsaugos zonų ribų, taip pat tose sanitarinės apsaugos zonose (jų dalyse), kuriose yra šio įstatymo 53 straipsnio 1 dalies 1–4 punktuose nurodyti objektai, neturi viršyti aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro nustatyto aplinkos oro teršalų ir sveikatos apsaugos ministro nustatytų kvapų, triukšmo ir kitų fizikinių veiksnių ribinių užterštumo (ar kitokių) verčių, nustatytų gyvenamosios paskirties pastatų (namų), viešbučių, mokslo, poilsio, gydymo paskirties pastatų, su apgyvendinimu susijusių specialiosios paskirties pastatų, rekreacijai skirtų objektų aplinkai.

UAB „Autmeta“ atliekų tvarkymo veikla vykdoma aikštelėje, kuri yra 0,4075 ha žemės sklype, adresu: Žemaičių g. 48, Gėluvos k., Ariogalos sen., Raseinių r. sav., Kauno apskritis. Žemės pagrindinė naudojimo paskirtis – kita, naudojimo būdas – pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos žemės sklypas. Sklypo unikalus Nr. 4400-1849-1393; sklypo kadastrinis Nr. 7218/0001:535 Gėluvos k. v. Žemės sklypas nuosavybės teise priklauso įmonei UAB „Autmeta“.

Nustatyta sanitarinės apsaugos zona bus įrašyta į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės įstatymo ir Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 534 „Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu Nr. XIII-2166, priimtu 2019 m. birželio 6 d. (galiojanti suvestinė redakcija 2025-02-01 – 2025-05-31), IV sk., pirmo skirsnio, 53 str.:

Sanitarinės apsaugos zonose draudžiama:

- ✓ statyti sodo namus, gyvenamosios, viešbučių, kultūros paskirties pastatus, bendrojo ugdymo, profesinių, aukštųjų mokyklų, vaikų darželių, lopšelių mokslo paskirties pastatus, skirtus švietimo reikmėms, kitus mokslo paskirties pastatus, skirtus neformaliajam švietimui poilsio, gydymo, sporto ir religinės paskirties pastatus, specialiosios paskirties pastatus, susijusius su apgyvendinimu (kareivinių pastatus, kalėjimus, pataisos darbų kolonijas, tardymo izoliatorius);
- ✓ įrengti šios dalies 1 punkte nurodytos paskirties patalpas kitos paskirties statiniuose ir (ar) rekonstruojant arba remontuojant statinius;
- ✓ keisti statinių ir (ar) patalpų paskirtį į šios dalies 1 punkte nurodytą paskirtį;
- ✓ planuoti teritorijas rekreacijai ir šios dalies 1 punkte nurodytos paskirties objektų statybai, išskyrus atvejus, kai šie objektai naudojami tik ūkininko ar įmonės, vykdančios veiklą sanitarinės apsaugos zonose leistinos paskirties pastatuose (patalpose), ūkinės veiklos ir (ar) darbuotojų saugos ir sveikatos reikmėms.

Vykdomai ENTP demontavimo ir atliekų tvarkymo ūkinei veiklai, adresu Žemaičių g. 48, Gėluvos k., Ariogalos sen., Raseinių r. sav., Kauno apskritis, SŽNS reglamentuota komunalinių objektų 100 m sanitarinė apsaugos zona. SAZ zona *koreguojama* atliekant ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimą. Vertinimo metu nustatyta, kad visi PVSV veiksniai nepasiekia ribinių verčių, nustatytų gyventojų sveikatos apsaugai, įmonė suvaldo ūkinės veiklos taršą savo veiklavietės ribose, todėl rekomenduojama nustatyti sanitarinę apsaugos zoną su sklypo ribomis – 0,4075 ha.

Vertinamos ūkinės veiklos sanitarinė apsaugos zona yra nustatoma pagal analizuojamos ūkinės veiklos ženkiausius rizikos veiksnius – triukšmo (L_{dienos}) bei maksimalią 99,8-ojo procentilio ilgalaikę vienos valandos NO_x pažemio koncentraciją, kadangi kiti rizikos veiksniai yra mažiau ženkliūs. **SAZ nustatoma vadovaujantis sumodeliuota triukšmo izolinija pagal dienos periodo triukšmo ribinę 55 dBA vertę bei vadovaujantis maksimalia 99,8-ojo procentilio ilgalaikę vienos valandos Azoto oksidų (NO_x) pažemio koncentracijos izolinija prie nustatomos SAZ ribos (0,027 mg/m³, sudaro 0,135 RV, kai RV = 0,2 mg/m³). Žiūr. 8.2.1. punktą, 78 p.**

8.2. Rekomenduojamas sanitarinės apsaugos zonos dydis

Siūloma įmonės UAB „Autmeta“ sanitarinę apsaugos zoną nustatyti su ūkinės veiklos žemės sklypo ribomis – 0,4075 ha. Sklypo unikalus Nr. 4400-1849-1393; sklypo kadastrinis Nr. 7218/0001:535 Gėluvos k. v. Žemės sklypo plotas – 0,4075 ha.

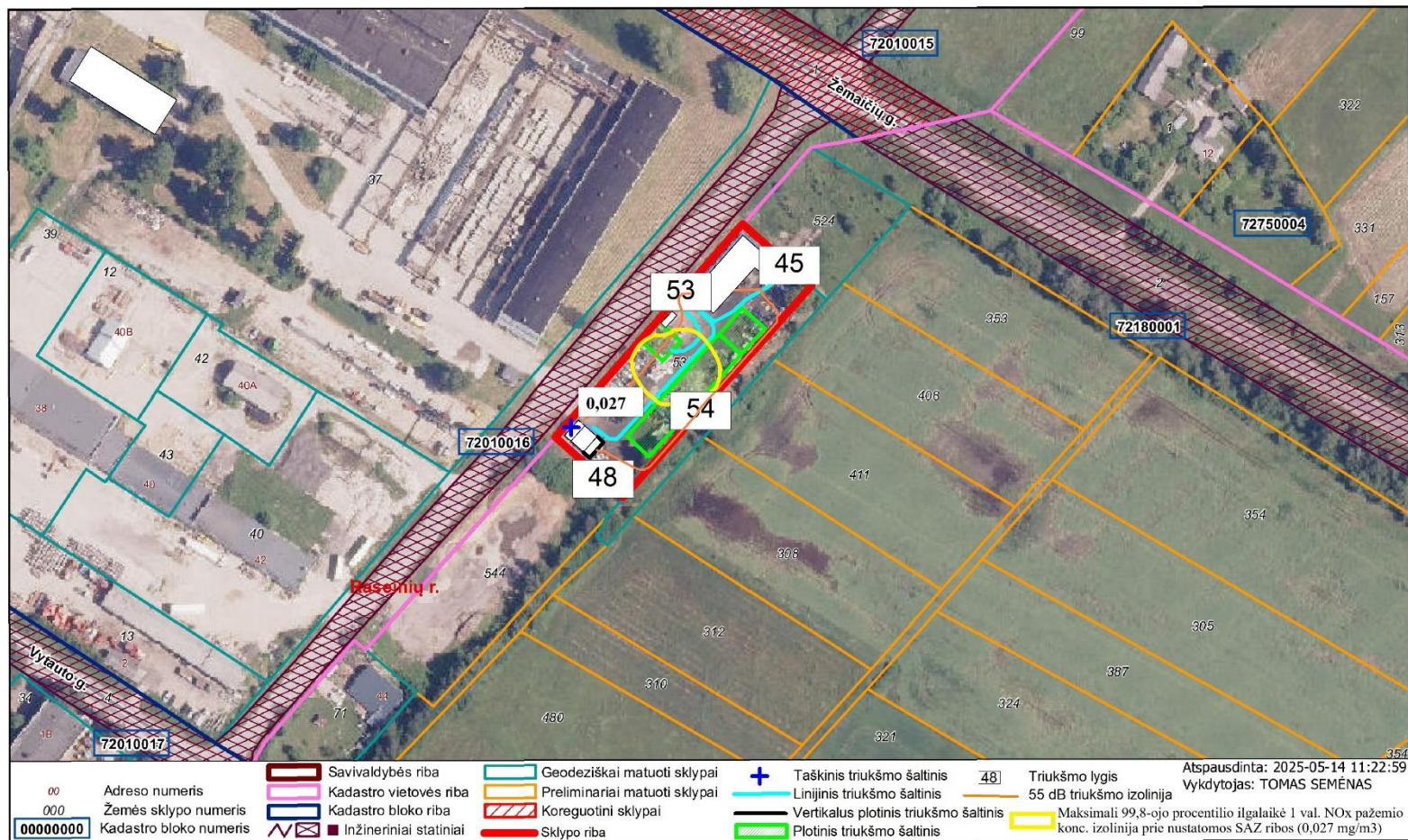
Vykdomai ūkinei veiklai sanitarinė apsaugos zona nustatoma įvertinant analizuojamos ūkinės veiklos poveikį visuomenės sveikatai pagal triukšmo skaičiavimus, taip pat kvapo ir oro taršos duomenis.

- 8.2.1. Pateikti sanitarinės apsaugos zonos ribų planą (topografinį planą, brėžinį ar žemėlapi, kurio mastelis 1:500–1:10000, tačiau gali būti naudojamas ir kitas mastelis, jei dokumentuose bus pateikta aiški šiame punkte nurodyta informacija), kuriame turi būti pažymėtos taršos šaltinio ir / ar taršos objekto arba keleto jų siūlomos sanitarinės apsaugos zonos ribos, patikslintos pagal meteorologinius duomenis, pateikiamas sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymo arba tikslinimo pagrindimas, nurodomi gyvenamosios paskirties pastatai (namai), sodo namai, viešbučių, administracinės, prekybos, maitinimo, kultūros, mokslo, poilsio, gydymo, sporto ir religinės paskirties pastatai, specialiosios paskirties pastatai, susiję su apgyvendinimu, rekreacinės teritorijos, kiti objektai (pateikiamas ne senesnis kaip 1 metų sanitarinės apsaugos zonos ribų planas);
- 8.2.2. Pateikti sanitarinės apsaugos zonos ribų planą, topografinį planą su pažymėtomis teršalų sklaidos skaičiavimų vertėmis, izolinijomis, taršos šaltiniais.

21 pav., 79 p. pateikiama taršos objekto RC kadastrinio žemėlapio ištrauka (mastelis 1:2000) su besiribojančių sklypų ribomis, artimiausia gyvenamos paskirties teritorija, taršos objekto sklypo ribomis ir rekomenduojamos sanitarinės apsaugos zonos ribomis, patikslintomis pagal meteorologinius duomenis suskaičiuotomis objekto sukeltos taršos sklaidos duomenis bei ribines vertes, taršos objekto žemėlapio ištrauka su rekomenduojama sanitarinės apsaugos zona, patikslinta pagal viršnorminę triukšmo lygio izoliniją dienos metu ir didžiausią 99,8-ojo procentilio ilgalaikę vienos valandos Azoto oksidų (NO_x) pažemio koncentracijos izoliniją prie nustatomos SAZ ribos ($0,027 \text{ mg/m}^3$) (sudaro 0,135 RV, kai $\text{RV} = 0,2 \text{ mg/m}^3$). Naudota Lietuvos koordinatų sistema LKS-94. Mastelis 1:2000.

KADASTRO ŽEMĖLAPIO IŠTRAUKA

Mastelis 1:2000

21 pav. Rekomenduojama sanitarinė apsaugos zona su viršnormine 55 dB(A) triukšmo lygio izolinija dienos metu ir didžiausia 99,8-ojo procentilio ilgalaikė 1 valandos Azoto oksidų (NO_x) pažemio koncentracijos izolinija prie nustatomos SAZ ribos (0,027 mg/m³). Naudota Lietuvos koordinacių sistema LKS-94. Mastelis 1:2000.

9. POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO METODŲ APRAŠYMAS

9.1. Panaudoti kiekybiniai ir kokybiniai poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodai ir jų pasirinkimo pagrindas

Metodų paskirtis – įvertinti galimą poveikį visuomenės sveikatai. Metodo tikslas yra kuo realiau įvertinti neigiamus veiksnius ir jų daromą poveikį žmonių sveikatai ir gyvenimo kokybei. Aplinkos taršos vertinimo modeliai, naudoti vertinime, buvo pasirinkti todėl, kad jie aprobuoti LR aplinkos ministerijos.

Vertinant vietovės demografinius bei sveikatos rodiklius buvo naudotasi Lietuvos statistikos departamento Oficialiosios statistikos portalu ir Higienos instituto Sveikatos informacijos centro Lietuvos sveikatos rodiklių informacinė sistema ir pateiktais statistiniais duomenimis. Remiantis jais buvo atlikta visuomenės sveikatos būklės analizė.

Poveikio kiekybiniam ir kokybiniam vertinimui naudojome metodikas, pateiktas Europos sąjungos direktyvoje 93/67/EEC. Metodo esmė – komponentų, veikiančių žmogaus gyvenamąją aplinką, susidarančią dėl aplinkos veiksnių palyginimas su žemesniais aplinkos veiksniais, nesukeliantiais pasekmių gyvenimo kokybei. Pirminiame šio etapo vertinime atmetame tuos poveikių veiksnius, kurie yra mažesni už nesukeliantčius pasekmių gyvenimo kokybei ir identifikuojame tuos veiksnius, kurie yra didesni ir gali sukelti neigiamų pasekmių gyvenimo kokybei.

Triukšmo modeliavimas atliktas programa – „CadnaA“ (versija 2018 MR1). Ši programa skirta įvairių triukšmo šaltinių skleidžiamo garso lygio modeliavimui ir prognozavimui. „CadnaA“ programinis modelis triukšmo sklaidos vertinimą atlieka pagal Europos komisijos direktyvą 2002/49/EC (aplinkos triukšmo direktyva).

Iš transporto priemonių išsiskiriančių teršalų kiekiai apskaičiuoti pagal „Europos aplinkos agentūros į atmosferą išmetamų teršalų apskaitos metodikos“ (angl. EMEP/EEA Air Pollutant Emission Inventory Guidebook 2019) B dalies 1.A.3.b skyriaus „Road transport“ 3-5 lentelėje pateiktus teršalų emisijos faktorius ir 3-15 lentelėje pateiktas vidutinės kuro sąnaudas.

Tarša į aplinkos orą iš dujomis varomo šakinio krautuvo skaičiuota vadovaujantis Europos aplinkos agentūros į atmosferą išmetamų teršalų apskaitos metodika EMEP/EEA, skyrumi 1.A.4 „Non-road mobile sources and machinery“ (2019 – update 17 Oct) metodiką, kuri įrašyta į Aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 13d. įsakymu Nr. 395 patvirtintą „Į atmosferą išmetamo teršalų kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašą“ su vėlesniais pakeitimais. Skaičiavimai atlikti pagal metodikoje pateikiamą apibendrintą skaičiavimo algoritmą Tier1, paremtą teršalų kiekio apskaičiavimu pagal kuro sąnaudas.

Šie skaičiavimo modeliai yra įtraukti į LR Aplinkos ministerijos rekomenduojamų modelių, skirtų vertinti aplinkai, sąrašą. Gauti rezultatai lyginami tiek su Europos sąjungos, tiek su Lietuvos Respublikos teisės aktų bei norminių dokumentų reikalavimais.

Aplinkos oro taršos sklaidos modeliavimui naudota „ADMS 6“ matematinio modeliavimo programinė įranga (Cambridge Environmental Research Consultants Ltd, Didžioji Britanija). „ADMS 6“ modelis taikomas oro kokybei kontroliuoti ir skirtas taškiniais, ploto, linijiniams bei tūrio šaltiniams modeliuoti. „ADMS 6“ algoritmai yra skirti pažemio sluoksniui, vėjo, turbulencijos

ir temperatūros vertikaliniams profiliams, taip pat valandos vidurkių koncentracijoms (nuo 1 iki 24 val., mėnesio, metų) apskaičiuoti, vietovės tipams įvertinti. Šis modelis yra įtrauktas į LR Aplinkos ministerijos rekomenduojamų modelių, skirtų vertinti aplinkai, sąrašą (Aplinkos apsaugos agentūros Direktoriatas įsakymas „Dėl ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui vertinti teršalų sklaidos skaičiavimo modelių pasirinkimo rekomendacijų patvirtinimo“ 2008 m. gruodžio 9 d. Nr. AV-200). Gauti rezultatai lyginami tiek su Europos sąjungos, tiek su Lietuvos Respublikos teisės aktų bei norminių dokumentų reikalavimais.

9.2. Galimi vertinimo netikslumai ar kitos vertinimo prielaidos

Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo netikslumai ir klaidos gali būti tik tuo atveju, jei ūkinės veiklos organizatorius poveikio visuomenės sveikatai vertintojui pateikė nepilną ar neteisingą informaciją apie narinėjamą planuojamą ūkinę veiklą bei veiklos lemiamus fizinės aplinkos veiksnius, darančius įtaką sveikatai.

10. POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO IŠVADOS

Vertinant ūkinę veiklą buvo nustatyta, kad aplinkos taršos veiksnys, fizinis veiksnys - triukšmas ir nagrinėjamos ūkinės veiklos įtakojamos oro taršos, taršos kvapais ir akustinio triukšmo prognozuojamos maksimalios koncentracijos ir vertės neviršys norminiais aktais nustatytų ribinių verčių.

11. REKOMENDACIJOS DĖL POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO STEBĖSENOS

Rekomendacijos dėl poveikio visuomenės sveikatai vertinimo stebėsenos neteikiamos.

6. LITERATŪROS SĄRAŠAS

1. Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymas (Žin., 2002, Nr.56-2225; 2007, Nr.64-2455; aktuali redakcija);
2. Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. birželio 06 d. įstatymas Nr. XIII-2166 „Lietuvos Respublikos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas“ (TAR, 2019; Nr. 9862; aktuali redakcija);
3. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011-05-13 įsakymas Nr.V-474 „Dėl Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytų poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo atvejų nustatymo ir tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo“ (Žin., 2011, Nr.61-2923, aktuali redakcija);
4. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016-01-19 įsakymas Nr. V-68 „Dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodinių nurodymų patvirtinimo“ (TAR, 2016-01-21, Nr. 2016-01346; aktuali redakcija);
5. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas (Žin., 1996, Nr.82-1965; aktuali redakcija);
6. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011-06-13 įsakymas Nr.V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr.75-3638);
7. Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007-10-31 įsakymu Nr.DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr.119-4877; aktuali redakcija);
8. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. liepos 21 d. įsakymas Nr. V-596 „Dėl Triukšmo poveikio visuomenės sveikatai tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. 93-3484 ir vėlesni pakeitimai).
9. Lietuvos Respublikos Triukšmo valdymo įstatymas (Žin., 2004, Nr. 164-5971 ir vėlesni pakeitimai).
10. Higienos instituto Sveikatos informacijos centro Lietuvos sveikatos rodiklių informacinė sistema.
11. Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės internetinė svetainė: <https://www.stat.gov.lt/>.
12. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro internetinė svetainė <http://nvsc.lrv.lt/>
13. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymą „Dėl paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“ 2007 m. balandžio 2 d. Nr. D1-193 (Suvestinė redakcija nuo 2019-11-01).
14. Lietuvos Respublikos Aplinkos Ministro įsakymas Dėl Atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo 1999 m. liepos 14 d. Nr. 217.
15. Aplinkos ministro ir sveikatos ministro 2007 06 11 įsakymas Nr.D1-329/V-469 „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos Sąjungos kriterijus, sąrašo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių patvirtinimo“.
16. Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksido, azoto oksidais, benzeno, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normos, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 591/640 (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. liepos 7 d. įsakymo Nr. D1-585/V-611 redakcija) „Dėl Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzeno, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normų patvirtinimo“.

17. EMEP/EEA emission inventory guidebook 2013 update Sept 2014 (įrašyta į aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr.395 patvirtintą „Į atmosferą išmetamo teršalų kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašą“, 2005 m. liepos 15 d. įsakymo Nr.D1-378 redakcija).

18. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymas Nr. V-885 „Dėl Lietuvos higienos normą HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ ir kvapų kontrolės gyvenamosios aplinkos ore taisyklių patvirtinimo“.

19. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymu Nr. D1-546 „Dėl Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo“ (Žin. 2009, Nr. 113-4831 ir vėlesni pakeitimai) patvirtintais „Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatais“.

20. Lietuvos erdvinės informacijos portalas. Prieiga prie interneto: <https://www.geoportal.lt/map/>

21. Oficialios statistikos portalas: <https://osp.stat.gov.lt/gyventoju-ir-bustu-surasymai1>

PRIEDŲ SĄRAŠAS

Eil. Nr.	Dokumento pavadinimas	p.
1.	VĮ Registrų centro nekilnojamojo turto (žemės sklypų ir statinių) registro centro duomenų banko išrašo kopijos.	85-93
2.	Žemės sklypo plano pagrindinio brėžinio ištrauka (sklypo plano brėžinys su esamu užstatymu)	94-97
3.	Teršalų skaičiavimai iš metalo pjaustymo įrenginio.	98-99
4.	UAB „Autmeta“ taršos leidimas.	100-118
5.	Teršalų sklaidos modeliavimo ataskaita su teršalų sklaidos žemėlapiais.	119-155
6.	Triukšmo vertinimo ataskaita, vėjų rožė, triukšmo sklaidos žemėlapiai. Triukšmo įrenginių ir garsą slopinančių priemonių techninės charakteristikos.	156-170
7.	Informacija apie Ataskaitos viešą ekspoziciją, viešos ekspozicijos adresą, viešinimo procedūros pradžią ir pabaigą, Raseinių seniūnijos viešinimo procedūrų patvirtinimas (el. laiškai), skelbimų lentos foto nuotraukos.	171-174
8.	Visuomenės informavimas respublikinėje spaudoje.	175-176
9.	Visuomenės informavimas regioninėje spaudoje.	177-179
10.	Viešo susirinkimo protokolas, dalyvių sąrašas.	180-183
11.	Supažindinimo su Ataskaita sąlygos; Skelbimas Raseinių seniūnijos skelbimų lentoje.	184-186
12.	Įmonės MB „Aplinkosaugos specialistai“ visuomenės sveikatos priežiūros veiklos licencija.	187-188
13.	Fizinio asmens poveikio visuomenės sveikatai vertinimo licencija.	189-190